

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Posterioris Volvminis Alphabeticvs Index Rervm Et Verborvm. Prior
numerus : posterior vero marginalem numerum denotat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

POSTERIORIS
VOLUMINIS ALPHABETICVS
 INDEX RERVM ET VER-
 BORVM.

Prior numerus paginam: posterior vero marginalem numerum denotat.

A.

Absens lib. 18.

Recitatione publica horarum canonicarum abesse sine iusta causa, non licet addicis choro, p. 103. 176.
 Quatenus il peccent & priuenter distributionibus, ibi. 177.

Acceptio Personarum. Lib. 23.

Quid sit acceptio personarum, 259. 31.
 Duo ad eam requisita, ibid. 33.
 Peccatum est genere suo mortale, ibid. 34.
 Locum habet in distributione publicorum beneficiorum & officiorum: tum ecclesiasticorum tum secularium, ibid. 35.
 Itemque in exercitio iudiciorum, & in impositione onerum publicorum, ac etiam in delationibus honoris, ibid. 36.
 De acceptione personarum in iudiciis, quod ea sit damnabilis: & locum habeat in iis etiam iudiciis quae relinquuntur Iudicis arbitrio, 261. 40.
 Potest nihilominus Iudex pro amico iudicare secundum quae cumque opinionem probabilem, qua non datur probabilior, & abest occasio scandalii, ibid. 41.
 Teneatur iudicare secundum opinionem probabilioris, siue existimet oppositam fallam, siue non existimet, ibid. 42.
 De acceptione personarum in honoribus exhibendis duo notanda, ibid. 43.

Acedia lib. 17.

Acedia in quo consistat, & unde oriatur, 33. 107.
 Peccatum est suo genere mortale, & quomodo fiat veniale ex accidenti, ibid. 108.
 Sex filiae acediae ac quo modo vna quaeque earum sit peccatum, qualeque sit, ibid. 109.

Accusator & accusatio. Lib. 24.

Demendatio accusatoris, & quod is teneatur restituere per illud acquisitum, 320. 32.
 Explicatio dubii, an accusator antequam accuset teneatur reum praemonere, vt satisfaciat, 321. 34.
 Vnde dicatur accusator & illius definitio, 240. 122.
 Solemnitas cum qua debet accusatio fieri iuris ciuilibus praescripto, 341. 123.
 Licite quidem priuatus potest alium de iniuria sibi illata accusare, sed ad id non teneatur, ibid. 124.
 Obligatio accusandi quando crimen vergit in detrimentum boni communis, ibid. 125.
 Si ad remedium sufficiat denunciatio, non est vituperanda accusatio, ibid. 126.
 Quae sit obligatio priuatae personae, cum tamen vergit tantum in ipsius damnum priuatum: & quae Officialis publici, ibid. 127.
 Qui reiciantur ab accusando, ibid. 342.
 Quilibet admittitur ad accusandum de haeresi, ibi. 129.
 Ad licitam accusationem requiritur debitus modus probandi, & reiecta intentio, ibi. 130.
 Requiritur quoque iustitia, quae violatur calumnia, praeuaricata one & tergiversatione: & quid sit calumniati, quid praeuaricati qui iugiter versari, ibid. 131. & 132.
 Quatuor modi quibus accusator potest ordinare, ista quae de causa ab accusatione desistere, ibid. 133.
 Actio iudicialis proueniens ex contracta, lib. 25. 374. 109 & quatuor sequentibus.

Actus prohibiti 6. Decalogi praecipuo. Lib. 22.

Actus prohibiti 6. praecipuo, 243.
 Cogitationum turpium excusatio a peccato ob defectum voluntatis, 235. 2.
 Excusatio pollutionum nocturnarum, ob eandem causam, ibi. 3.

Ad quid teneatur puella cum opprimitur, ibid. 4.
 Contactus carnales, sic de se indifferentes sunt, vt plurimum contingat peccata esse mortalia, & quando contingat, ac cuius speciei sint, ibid. 5.
 De iis qui sunt non carnalis, sed honestae delectationis causa, ac de iis qui sunt inter coniuges, 238. 6.
 Iudicium de aspectibus turpibus quando sint peccata mortalia, ibi. 7.
 Simile iudicium de verbis turpibus siue prolatis siue auditis, 8.

Actus prohibiti 9. praecipuo Decalogi. Lib. 22.

Concupiscentia rei venereae prohibita nono praecipuo, est in appetitu sensitiuo; ac moraliter mala per consensum voluntatis in eam, 238. 9.
 Cogitationis & delectationis morosae tres modi, ibid. 10.
 Peccata quae contra nonum Decalogi praecipuum committuntur, matrimonio non obstant, ibid. 11.
 Explicatio difficultatis de delectatione orta ex cogitatione & copula coniugali, siue peccatum mortale, siue coniugibus, siue in sponsis de futuro, siue in viduis, 239. 12.
 Consensus in concupiscentiam rei venereae cum est efficax, constituit peccata diuersae speciei: non item cum est solummodo simplex complacentia, ibi. 13.
 Id illustratur exemplis, & aliquid specialiter notatur de habente verum castitatis, ibi. 14.

Actio forensis.

De actione forensi nascete ex contractu, vide verbum Contractus 3.

Adiuratio Lib. 18.

Adiuratio potest fieri duobus modis, 85. 105.
 Quaedam est licita, quaedam illicita, ibi. 106.
 Quae personae adiurari possint, de quibus, ac cum quibus circumstantiis possint, ibi. 107.
 Quando adiuratio sit vel non sit licita, ibi. 108.
 Quatenus daemones adiurare non liceat, ibi. 109. 110. & 111. Et quatenus creaturas irrationales adiurare sit licitum, 87. 112.
 Vt adiuratio sit licita propter quid, & quo modo fieri debeat, ibi. 113.
 Illicita, quando peccatum sit mortale, ibid. 114.
 Casus in quibus ex parte modi, illicita est mortaliter, ibid. 115.

Adoptio.

Quid & quomodo sit adoptio, lib. 31. 762. 15, & aliquor sequentibus. Vide verbum Matrimonium 12. in hinc.*

Adulterium.

Quatenus sit aut non sit licitum marito uxorem in adulterio deprehensam occidere, lib. 21. 206. 17.
 Quid sit adulterium, quidque malitiae superaddat fornicationi, lib. 22. 241. 24.
 Quomodo Confessarius debeat se gerere cum proles suscepra est ex adulterio, 242. 25. seq. De adulterio p. out causa est diuortii, vide verbum Diuortium 2.

Adulatio.

Quid sit & quomodo sit adulatio, lib. 24. 350. 170.

Aduocatus lib. 25.

Laudabile est officium Aduocati: & conditiones requiritae ad illud licite exercendum, 489. 661.
 Ille non permittitur fungi Aduocati officio, qui fungitur muneris iudicis: nec is qui est ad illud impotens: siue interiori, siue exteriori impotentia, ibi. 662.
 Qui non permittitur ob indecentiam, ac primo de Religiosis, ibi. 663.
 De Clericis qui initiati sunt maioribus Ordinibus, aut habentibus beneficium n. Ecclesiasticum, ibi. 664.
 De aliis Clericis, ibi. 665.
 Ratio iudicandi peccatum mortaliter qui praesumunt vsuante officii

fictum Aduocati à quo excluduntur, ibi. 666.
 Scientia requisita in Aduocato, ibi. 667.
 Obligatio restituendæ quæ Aduocato incumbit, si per suam imperitiam perdat causam, 490. 668.
 A quibus cauere debeat Aduocatus sufficienti scientia instructus; & ad quam diligentiam teneatur, ibi. 669.
 Ea in quibus Aduocati fidelitas consistit, ibi. 670.
 Aduocati suspicientis causam iniustam peccatum, & obligatio ad restitutionem, ibi. 671.
 Ignorantia inculpabilis excusat à tali peccato & obligatione restituendi, ibi. 672.
 De eo ad quod tenetur Aduocatus qui causam quam initio putauit iustam, deprehendit esse iniustam, aut probabiliter dubitat an sit iusta, ibi. 673.
 De eo quod incumbit Aduocato, cum se causam iniustam defendere cognoscit, 491. 674.
 De peccato quod Aduocatus committit exigendo mercedem ampliore, quam iustam, ibi. 675.
 Quæ censeri debeat iusta, ibi. 676.
 Prohibetur Aduocatus pacifici de aliquota parte causæ pro victoria, ibi. 677.
 Quando Aduocatus cui certa merces promissa est pro tota causa, possit totam accipere, quando totam ipsam causam non persequitur ex iusto impedimento, 492. 678.

Ætas.

A Ætas requisita ad susceptionem Ordinis, lib. 30. tract. 2. 62. 50. Requisita ad adeptionem beneficiorum ecclesiasticorum eod. lib. tract. 3. 68. 163. & aliquot sequentibus. vide verbū Beneficiū 3.
 Ætas iure ad matrimonium contrahendum requisita, lib. 31. 732. 25. 26. & 764. 170.

Affectus voluntatis. Lib. 16.

Quis auctor voluntatis dicatur affectus eius efficax: & eiusdem affectus differentia ab affectu simplicis complacentiæ: ac quando ille huius naturam induat, 48. 23. 24. & 25.
 Ratio iudicandi, an voluntatis affectus sit peccatum mortale, ibi. 26. & quatuor sequentibus.
 Ratio idem iudicandi de contraria displicentia, 9. 30.

Altare.

DE altari necessario ad celebrationem Missæ, lib. 29. 590. 188. & quinque sequentibus, vide verbum Missa. 4. in principio *

Ambitio.

Quid sit ambitio, & quando ea censeri debeat peccatum mortale, lib. 17. 54. 211.

Amor mundanus. Lib. 17.

Varii modi amoris, 31. 91. & tribus sequent. Quis dicatur amor mundanus, 57. 218.
 Quando is sit aut non sit peccatum mortale, ibi. 219. & duobus sequentibus.

Apostasia & Apostata. Lib. 17.

Apostasia definitio & in quo ea differat ab hæresi, 27. 72.
 Apostata à fide subicitur iisdem pœnis quibus hæreticus, ibi.
 Apostasia à fide in nomine communicat quidem cum apostasia ab ordine, & apostasia à religione non tamen in aliqua generica ratione, ibi. 73.

Asscuratio.

DE asscuratione in ordine ad contractum Societatis, vide verbum Societas 2. in fine, & Societas 3. item in fine. & verbum Mutuum 2. adhuc in fine.

Attentio. Lib. 18.

Atentio interior in recitatione horarum canonicæ præcipitur ab Ecclesia, 94. 147. & 348.
 Obligatio recitationem iterandi ob attentionis defectum, 95. 149.
 Defectus attentionis ad impletionem præcepti de recitatione horarum canonicæ non inducit necessario obligationem ad hanc iterandam, ibi. 150.
 Quamnam attentio necessaria sit in recitatione horarum canonicarum, ibi. 151. & 152.
 Attentio ad sensum verborum non est necessaria, etsi vtilis sit haberi posse, ibi. 153.
 Duo requisita ad attentionem necessariam vt satisfaciat præcepto recitandi horas canonicas, 96. 154.
 Errogatio animi in eadem recitatione, quando sit peccatum mortale, ibi. 155.

Avaritia & prodigalitas. Lib. 23.

Quid sit avaritia: & quod ea non modo liberalitati sed etiam iustitiæ opponatur, 257. 25.
 Quando sit vel non sit peccatum suo genere mortale: & qua ratione detegenda sit consistens in detentione alieni, ibi. 26.
 Quando pariter prodigalitas peccatum sit vel non sit genere suo mortale, 258. 27.

Avaritia filia. Lib. 23.

Septem filie avaritiæ, ibi. 28.
 Documenta de inquietudine quoad eius granitatem malitiæ, ibi. 29.
 Admonitio de violentia, fallacia, fraude, & periurio, ibi. 30.
 Quatuor modi quibus præditio contingere potest, & esse peccatum mortale, ibi. 31.

Augurium. Lib. 17.

Augurii octo species, 44. 169.
 Peccata sunt in quibus ignorantia, & leuitas materiæ raro excusant, ibi. 170.
 Quæ auguria censeri possint diabolica, 45. 171. 172.

B.

Bannum.

DE Bannis seu promulgationibus matrimonii, lib. 31. 752. 122. vide verbum Matrimonium 17. *

Baptismus primo, quoad illius naturam & institutionem. Lib. 27.

DE nomine baptismi, & quod dicatur tripliciter, 510. 1.
 Vnde dicatur baptismus fluminis, & vnde baptismus sanguinis, ibi. 2.
 Definitio baptismi fluminis, ibi. 3.
 In baptismo tria notantur, res Sacramenti tantum Sacramentum tantum, & Sacramentum simul & res Sacramenti, ibi. 4.
 Baptismus in situ est à Christo, 511. 5.
 Quando instituitur, ibi. 6.
 Qualis sit illius necessitas: & quoad infantes, quod ea talis sit, vt baptismus ipse ab illis re ipsa suscipi debeat, nisi pro Christo mortem patiantur, ibi. 7.
 Quod in adulto votum baptismi sufficere possit tunc, cum re ipsa suscipi non potest, ibi. 8.
 An oporteat tale votum esse explicitum, ibi. 9.

Baptismus secundo quoad illius materiam. Lib. 27.

Qua sola vera, & naturalis est baptismi materia remota, 212. 10.
 Quæ in particulari talis esse, & quæ non esse censenda sit, ibi. 11.
 Quid censendum sit de ea quæ alterata est, aut admixtam habet aliquid aliud, ibi. 12.
 Quando liceat aut non liceat vti aqua de qua dubitatur an sit vera & naturalis, ibi. 13.
 Ablutio est materia proxima baptismi, requirens vt aqua tangat realiter corpus, & quomodo, ibi. 14.
 Corollaria varia inde deducta, 513. 15.
 Infans adhuc existens in matris utero eatenus baptizari non potest, quatenus non potest abire, ibi. 16.
 Saluti infantis in materno utero clausi quatenus consulendum, ibi. 17.
 Quod in eo statu sit capax baptismorum fluminis & sanguinis: & quod expectari debeat ordinariè illius integer ex utero egressus antequam baptizetur, ibi. 18.
 Nihil refert siue per immersionem, siue per infusionem, siue per aspersionem fiat ablutio ad baptismum necessaria, ibi. 19.
 Vna ablutio sufficere potest ad baptismi substantiam: ræmæ trina adhiberi debet, quando ita fert consuetudo, 514. 20.
 De ablutione facta immersione sine emersione, quid tenendum sit, ibi. 21.
 In qua potissimum corporis parte fieri debeat ablutio, si non possit in toto corpore, ibi. 22.

Baptismus 3. quoad illius formam tum essentialem tum accidentalem. Lib. 27.

Catholicorum sententia de forma baptismi, ibi. 23.
 Non est de necessitate baptismi in ipsius forma personam ministri exprimi, 515. 24.
 Est autem, vt exprimat personam suscipientis, ibi. 25.
 Itemque vt exprimat actus baptizandi, ibi. 26.
 Inuocatio Sacrosanctæ Trinitatis est de eadem necessitate, ibi. 27.
 Eam explicitam esse oportet, ibi. 28.
 Responso ad illud quod in contrarium obijci potest ex Actis Apostolorum, & ex decreto Nicolai Papa, 516. 29.
 De essentia formæ baptismi est, vt in ea cum Trinitate personarum, significe: & natura vitas, ibi. 30.
 Forma baptismi in vulgari lingua esse potest: & quomodo corrigenda sit cum abluone; quoadque ea possit esse conditionalis, necessitate vigente, ibi. 31.

REGINAL
 DI
 PRAXIS
 FORDI
 E. V

Cause instituendi ceremonias baptismi, & peccatum eas omittentium, 517.32.
 Reuocatio ceremoniarum baptismi ad tria capita, ibid.33.
 Ceremonia non adhibita vt par est, postea adhibenda sunt, ibi.34.
 Tempus, locus, cuius externus, ministri & aquae qualitas, quae requiruntur ad licitam administrationem baptismi, ibid.35.
 Documenta de parinis, seu suscipientibus baptizatum, ibid.36.
 Impedimento matrimonii quod ex tali susceptione oritur. li. 31. 75.148. & aliquot sequentibus.

Baptismus 4. quoad illum sine ministrantibus, seu suscipientes, ac praecipuum suscipientes. Lib. 27.

Triplex baptismi minister; ordinarius est Sacerdos, 518.37.
 Ex officio autem, est tantum Parochus, & Episcopus superior eius, ibid.38.
 Notanda de alio Sacerdote baptizante solemniter, ibid.39.
 Diaconus ex commissione Episcopi potest solemniter baptizare, ibid.40.
 Necessitas & ignorantia excusans baptizantem sine solemnitate, ibid.41.
 Quomodo quilibet homo in necessitate sit idoneus minister baptismi, ibid.42.
 Exclusi ab eo numero: & de casu in quo contingeret vnus plures simul baptizare, 519.43.
 Ordo seruandus inter idoneos, ad baptismum in necessitate conferendum, ibid.44.
 Peccatum est mortale nolle baptizare in extrema necessitate, ibi.45.
 Extra casum necessitatis baptizare sine solemnitate, peccatum est mortale quod non inducit irregularitatem, ibi.46.
 Quatenus mortaliter peccetur administratione baptismi in peccato mortali, & cooperando peccanti in ea, ibid.47.
 Modi varii quibus contingit mortaliter peccare in administratione baptismi, 520.48.
 Quatenus sit vel non sit licitum, plures simul baptizare, ibi.49.
 Participes baptismi possunt esse omnes homines praediti vita, etiam infantes, ibid.50.
 Sicut baptismus in se vnus est specie infima, ita vnus hominis vnus numero tantum esse potest, nec iterari, ibid.51.
 Peccatum grauissimum committitur iteratione baptismi, ibi.52.
 De eo quod agendum est, cum dubitatur de aliquo num sit baptizatus, ibid.53.
 Non licet pro arbitrio baptismum conferre sub conditione, si non es baptizatus, 521.54.
 Datum est a Christo praecipuum de baptismi susceptione, obligans quidem omnes, sed alia ratione paruulos quam adultos, ibi.55.
 Obligat ad suscipiendum baptismum statim ac potest digne ac commode fieri, ibi.56.
 Excusatio dilationis baptismi non datur in periculo mortis: extra illud dari potest iusta de causa, ibi.57. & 58.
 Excusatio dilationis baptismi ob impedimentum allatum, quodque non detur ecclesiasticum praecipuum de susceptione baptismi, 522.59.

Baptismus 5. quoad effectus illum. Lib. 27.

Primus effectus baptismi est conferre animae gratiam iustificantem & quatenus ea non conferatur, aut conferatur aequaliter omnibus, ibid.60.
 Secundus effectus remissio omnium peccatorum, ibi.61.
 Itemque remissio omnis poenae pro peccatis diuinitus constitutae, ibid.62.
 Poenae tamen communes naturae humanae, in hac vita manent, auferendae in futura, ibid.63.
 Effectus baptismi in aeuum regni caelestis aperienti, & baptismum subiectionem in ecclesiasticae iurisdictioni, quid aliud, 523.64.
 Dispositio in suscipiente requisita quoad corpus, & quid agendum quando ipsum est monstruosum, ibi.65.
 Dispositio quoad intellectum, recta fides, ibid.66.
 Quomodo interueniat ista dispositio in baptismum paruulorum, ibid.67.
 Aliquot propositiones pro explicatione difficultatis, An ad baptismum paruulorum requiratur consensus parentum, 524.68.
 Dispositio ad baptismum ex parte voluntatis, quae est poenitentia, ibid.69.
 Qualis debeat esse talis poenitentia, ibid.70.
 Intentio requisita ad baptismum: quam non obstat extortam esse metu, ibid.71.
 Sufficit virtuale esse, ibid.72.
 Breuis responsio ad difficultatem de effectu baptismi impedito, vtrum obtineatur recedente fictione, 525.73.
 Ad tollendam eiusmodi fictionem attritio non sufficit, sine Sacramento poenitentiae, ibi.74.
 Ex delictis circa baptismum quando incurtatur irregularitas, vide verbum Irregularitas in principio.

Bellum 1. quoad se. Lib. 21.

Bellum est iustum, 224.84.
 Bellum aliud offensiuum & aliud defensiuum: ac vtriusque definitio, ibid.85.

Necessaria, vt bellum defensiuum sit iustum, 225.86.
 Necessaria, vt offensiuum sit iustum, ac i. de auctoritate, 10.87.
 De causa iusta quod certa esse debeat, nec dubium esse sufficiat, ibid. 88.
 Caeterae conditiones necessariae, ibid.89.
 Quatuor casus in quibus clericis pugnare licet, ibi.90.
 Discrimen inter conditiones ad iuuuam bellum offensiuum necessariae, 226.91.

Bellum 2. quoad indicentem illud. Lib. 21.

Quid faciat is qui acceptam iniuriam valet vindicare bello: & cum superior em recognoscat, non habet auctoritatem indicendi illud, ibi.92.
 Cause indicendi iuste bellum, ibid.93.
 De causa infidelitatis, ibi.94.
 De causa haereticis, ibid.95.
 De caeteris causis, 227.96.
 Gloria aut dilatio imperii non est sufficiens causa iusti belli, ibid. 97.
 Quomodo bellum possit esse vtrumque iustum: & vtrum liceat in eo vti infidis, ibid.98.
 Quo tempore liceat bellum gerere, ibi.99.
 Quatenus liceat in bello vti infidelium auxilio, ibi.100.
 Quatenus teneatur Princeps a bello desistere, si iusta satisfactio ei offeratur, ibi.101.
 De compositione quam Princeps facit cum hostibus, quoad quatuor damna, suis subditis illata, 528.102.

Bellum 3. quoad milites illud gerentes. Lib. 21.

Quid teneantur milites facere, cum dubia est belli causa, ibi.103.
 Quando teneantur ad restitutionem damnorum aduersariis illalatorum in bello, ibid.104.
 An teneantur & peccent, quando inferunt sine legitima auctoritate, ibi.105.
 Responsio ad questionem, an licitum sit militibus exponere se eundemissimo mortis periculo, 129.106.
 Licet tamen sit Clericis ad bellum proficisci, ibid.107.
 Quatenus liceat in iusto bello damna hostibus inferre, 108. Et de iis quae capiuntur in bello iusto, ibid.109.
 Quae circa innocentes sint seruanda in bello iusto, quoad personas ipsorum, ibid.110.
 Quae quoad bona eorumdem, 230.111.
 De eo quod milites a rusticis sua reipub. victum gratis accipiunt, ibid.112.
 De graamine eorumdem rusticorum per ipsos milites, ibid.113.
 De iis ex hostibus, qui in iusto bello occidi non possunt, 231.114.
 Quatenus liceat ciuitatem iuste oppugnatam tradi militibus in praedam: & quod tunc non liceat nocere iis qui ad loca loca confugiunt, ibid.115.
 Quatenus liceat in iusto bello rebus ecclesiasticis nocere, ibid.116.
 Explicatio questionis, an sit acta de manibus hostium, quae ipsi diripiunt, sint reddenda propriis dominis, ibid.117.
 Explicatio alterius questionis, an capti in bello, fugere liceat? ibid.118.
 Quando possint captiui in bello iniusto exercere actum a iquem ad idem bellum spectantem, 232.119.

Beneficium ecclesiasticum 1. quod sit. Lib. 19.

Trastantes de beneficiis ecclesiasticis, 180.76.
 De nomine beneficii, quod ad res ecclesiasticas translatum sit a seculari militia, ibid.77.
 Beneficium ecclesiasticum non est nisi Episcopi auctoritate constitutum, ibid.78.
 Vnde ceperint ecclesiastica beneficia, ibi.79.
 Quatenus sint instituta iure humano, 181.75.
 Quatenus diuino, ibi.76.
 Licitum est Ecclesiam opulentam esse, & licet laicis bona eius usurpare etiam si ecclesiastica male vtrantur, ibid.77.
 Explicatio eorum quae in definitione beneficii ponuntur, ibi.78 & duobus sequentibus.
 Penso clericali non est beneficium: & modi quibus cognosci potest ius ad bona ecclesiastica, esse proprie beneficium, 181.
 Beneficium ecclesiasticum diuino, ibid.82.

Alia ex lib. 30. Traet. 3.

Locus eligendus beneficio erigendo, 680.140.
 Cause legitima erigendi beneficium, ibid.141.
 Persona consideranda in beneficii erectione: & quando ad eam requiratur Papae auctoritas, ac quando sufficiat auctoritas Episcopi, ibid.142.
 Quando cum consensu Episcopi, ad erectionem non bene h. n. e. quitatur consensus habituum antiqua, ibid.143.
 De dote requisita ad eandem erectionem, ibid.144.
 Quanta debeat esse dos beneficii, vt sufficiens censetur, & in quibus bonis ea consisti possit, & effectus fundationis beneficii, 681.145.
 Papa solus derogare potest conditionibus beneficio appositis fundatore, 693.149.

Cum adiecta est conditio vt beneficiarius dicat aliquas Missas, is debet esse Sacerdos, 699.230.
 An actus Sacerdos esse debeat, qui presentatur ad tale beneficium, 700.231.
 Quando conditio dicendi numerus Missarum sic apposita est beneficio, vt materiam prebeat peccati, vel onus immoderatum inducat, non valet, ibid.232.
 De beneficiorum varietate, 678.135. & aliorum sequentibus.
 De beneficiorum ecclesiasticorum pluralitate & incompatibilitate, vide verbum, Pluralitas, & verbum Incompatibilitas beneficiorum.

Beneficium ecclesiasticum 2. quoad illius acquisitionem, lib. 30. tract. 3.

Mulier incapax est beneficii ecclesiastici, & quid de Abbatisa dicendum, 681.146.
 Defectus tonsuræ clericalis, impedimentum est acquirendi beneficii ecclesiastici, ibid.147.
 Difficultatis an pariter impedimentum sit clericatum suscipi ab Episcopo alieno sine proprii licentia, ibid.148.
 Impedimenta matrimonii, & bigamiae, 682.149.
 Impedimenta excommunicationis, suspensionis, & irregularitatis, ibid.150.
 Impedimentum defectus natalium, ibid.151.
 Impedimentum defectus fidei, ibid.152.
 Impedimentum iniuriæ illatæ Cardinali, & acceptionis secundi beneficii curati, 683.153.
 Impedimenta homicidii, concubinaus, raptus mulieris, & usurpationis bonorum Ecclesie, ibid.154.
 Tres modi quibus contingit filios presbyterorum legitimos esse, ibid.155.
 Tres casus in quibus iisdem peculiariter incapaces sunt acquirendi beneficii ecclesiastici, ibid.156.
 Impedimenta iniuriæ illatæ Episcopo, & impetrati beneficii Clerici adhuc viuæ tantum iam mortui, ac simonia, ibid.157.
 Impedimentum status personæ cum secularia secularibus; & regularia regularibus (idq; propriæ religionis) dari iura iubet, 684.158.
 De eo quod beneficia litris patronatus conferri debeat conuenienter fundationi, ib.159.
 De eo quod in Gallia & Hispania non dentur externis, ib.160.
 Inhabilitates quæ cum non sint veræ, non faciunt acquisitionem beneficii inuolidam, ib.161.

Beneficium 3. quoad requisita vt quillo dignus censetur, lib. 30. tract. 3.

Dignus est beneficiis, in quo insunt necessaria vt censetur capax illius, 685.162.
 Maturitas ætatis necessaria: quodq; ad Episcopatum & Cardinalatum requiratur annus trigessimus, ibid.163.
 Quoad cætera beneficia quæ annexam hâent curam animarum requiratur annus vigintisimus quintus, ibid.164.
 Ætas viginti duorum annorum requisita ad Ecclesie cathedralis dignitates non habentes annexam curam animarum: & ad non conuentualem ætas viginti quinque annorum: & ad non conuentualem ætas sexdecim annorum, ibid.165.
 In Abbatisa & Prioratibus requiratur annus quadragesimus, & quorum requirant secularia beneficia simplicia, ibid.166.
 Defectus qualitatis in debitorum, reddens acquisitionem beneficii inuolidam, 686.167.
 Dispensatio in defectu ætatis, ibid.168.
 Sufficiens scientia requisita ad beneficiorum acquisitionem, ib.169.
 Maior vel minor requiritur, pro varia qualitate beneficiorum, ib.170.
 Scientia requisita respectu Ordinis beneficii, in annexi, ibi.171.
 Defectus scientiæ quatenus beneficii collationem reddat inuolidam, 687.172.
 Eminens scientia non est necessaria ad validitatem acquisitionis beneficii, ib.173.
 Mentis sanitas est omnino necessaria, ibidem.
 Quando mortali peccato contaminatus peccet mortaliter, accipiendo beneficium, & collatio ei facta sit inuolida, ib.174.
 Quando peccet quidem mortaliter, sed collatio non sit inuolida, ib.175.
 Quando ne peccet quidem, ib.176.
 Dispensatio ad beneficium cum indigno improbanda: & quatenus per accidens, ea nihilominus possit interdum fieri, etiam ab Episcopo, 688.177.
 Requisita vt possit fieri, quoad officium beneficio adiunctum, ib.178.
 A Confessario potanda de eo, qui accepit beneficium cuius incapax fuit, ibid.179.
 Intentio recipiendi sacerdotium requisita ad acquirendum beneficium curatum & ad percipiendum fructus illius, 689.180.
 An quis ostens fructus percipit non habendo talem intentionem, teneatur illos restituere: & an is etiam qui dubius fuerit, ibid.181.
 An is item qui beneficium parochiale accipit cum intentione illud intendendi si offeratur aliud, aut patrimonium pinguius, ib.182.
 Non teneri perinde ad restitutionem eos qui beneficia non parochialia, ac qui parochialia accipiunt, habentes animum suscipiendi statum conjugalem, ibid.183.

Quando siue hi, siue illi alii, in eo peccent mortaliter, ib.184.
 Quando non sint sacramentaliter absoluedi, 690.185.
 Tria appetibilia possunt in beneficio considerari: eminentia, proventus, & ministerium, ibid.186.
 Regulæ iudicandi de peccato quod committitur appetitione & procuracione beneficii ecclesiastici, ib.187.
 Explicatio difficultatis de appetitione, qua quis beneficium appetit aut procurat, vt fiat diuor, & commodius uiuat, vel honoretur, ibid.188.
 In quibus casibus licet beneficium appetere, licet etiam procurare, 691.189.

Quando sit aut non sit licitum recutare beneficium, ibid.190.
 De acquisitione beneficii ecclesiastici per electionem, vide verbum Electio ad ecclesiasticum beneficium.
 De acquisitione per postulationem aut nominationem, vide verbum, Postulatio: & verbum, Nominatio ad beneficium ecclesiasticum.
 De acquisitione per presentationem factam à patrono, vide verbum, Presentatio ad beneficium.
 De acquisitione per collationem simplicem, vide verbum collatio simplex beneficii.
 De acquisitione per triennalem possessionem aut rescriptum Papæ, vide verbum, Triennalis possessio beneficii, & verbum Rescriptum Papæ.

Beneficium ecclesiasticum 4. quoad illius amissionem, ac 1. per extinctionem, lib. 30. tract. 3.

DE extinctione beneficii per illius suspensionem, 716.297.
 De eadem per vnionem, quæ varia est, ibi.298.
 Quis sit qui beneficia vnire possunt, 717.299.
 Debet vnio beneficiorum fieri iusta de causa, & quæ talis sit in vnio- nesum, & quæ aliquot particulares, ibid.300.
 De vnione in fauorem personæ, ib.301.
 Diuersi modi vnionis Episcopo illiciti, ib.302.
 De dismembratione contingente tribus modis, ib.303.

Secunda per vacationem, lib. 30. tract. 3.

Quid sit beneficium vacare: & variæ talis vacationis species, 718.304.
 Quæ beneficia dicantur vacare apud Sedem Apostolicam: & differentia inter relaxata dispositioni Papæ, & dispositioni Sedis Apostolicæ, ib.305.
 Reservatio clausa in corpore iuris, ib.306.
 Reservatio extra corpus iuris, ibid.307.
 Quid sit beneficium vacare de iure, 719.308.
 Vacatio primi beneficii propter secundum adeptum, ib.309.
 Causæ ob quas assequitur secundum beneficium, etiam curatum, non priuatur primo, ibid.310.
 Vacatio beneficii per non promotionem ad Presbyteratum, ibi.311.
 Vacatio per matrimonium, ib.312. & 720.313.
 Vacatio ob contractum ab initiato maiore Ordine, ibid.314.
 Detractione qua ob concubinatum beneficiarii, vacat beneficium ipsius, ib.315.
 De matrimonio per quod beneficium non vacat, ibid.316.
 De vacatione per professionem in religione approbata, aut per translationem beneficiarii in aliam Ecclesiam, ibid.317.
 Vacatio beneficii imposita ipso iure ob hæresim, ibid.318.
 Imposita ob simoniam, ibid.319.
 Imposita persequenti hostiliter Cardinalem aut Episcopum, 721.320.
 Imposita ob alia quedam crimina, ibid.321.
 Quædam crimina ob quæ beneficiarius non est quidem beneficium priuatus ipso iure, debet tamen priuari, ibid.322.
 Casus in quibus beneficium vacat ipso facto tantum, ib.323.
 Alii in quibus iure simul & facto vacat: & talis vacationis aliquot effectus, ibid.324.
 Distinctio notanda ad cognoscendum quando non expectata iurisdictionis sententia, beneficiarius teneatur relinquere beneficium, quo priuatur ipso iure, ibid.325.
 Effectus non faciendi fructus suos, ob vacationem beneficii ipso iure, 722.326.

Tertio per renunciationem, lib. 30. tract. 3.

Renunciationis beneficii varia nomina, ibid.327.
 Renunciare beneficium potest quis, non modo per se; sed etiam per procuratorem, & tres casus in quibus teneatur quis renunciare, ib.328.
 Obligatio iuris naturæ relinquendi beneficium, & restituendi fructus ex eo perceptos, ibid.329.
 Dux regulæ cancellariæ in renunciatione obseruandæ, 723.330.
 Condicio renunciationis, vt fiat auctoritate Superioris, ibid.331.
 Condicio, vt scientes, & sponte seu propria voluntate fiat, ib.332.
 Difficultas, an irrita sit renunciatio facta metu, ibid.333.
 Alia an facta à minore viginti quinque annis, aut facta in feruore morbi acuti valeat, ibid.334.
 Reliquæ conditiones requisitæ ad validitatem renunciationis, ib.335.
 Per renunciationem in valde factam, beneficium vacat, 724.336.
 Modi quibus datur regreßus ad illud, ib.337.
 Quando possit aut non possit fieri propria auctoritate, ibid.338.
 Renunciatio est aut tacita (quæ dupliciter contingit) aut expressa, 725.339.

REGINAL
 DE
 PRAXIS
 FORDJ
 E.V

quæ distinguitur in puram, & conditionatam, *ibid.* 330.
 Cõditionatæ quatuor species: & quod tres primæ possint tantum fieri coram Papa, *ibid.* 340.
 De quarta, quæ potest coram Episcopo fieri, *725. 341.*

Quarto per permutationem.

Valida est beneficiorum permutatio, si fiat autoritate Superioris, & iusta adita causa: & quis sit talis Superior, *ibid.* 342.
 Partes de permutatione tractate possunt tanquam beneplacito Superioris: debentque requirere consensum aliorum, si quorum interst, *ibid.* 344.
 Quid requiratur cum beneficia permutanda pertinent ad diuinas dioceses: & quod beneficia non possint permutari, cum aliis spiritalibus: neque hæc inter se, *ibid.* 343.
 Potest beneficium pingue cum beneficio tenui permutari, & vnum cum duobus, *726. 345.*
 De permutatione beneficiorum inæqualium, quid tenendum sit, *ibid.* 346.

Beneficiorum 1. quoad obligationem satisfaciendi oneribus beneficio suo annexis, & recitandi horas canonicas, lib. 30. tract. 3.

Obligatio beneficiarum ad curandam expeditionem bullarum Papalium, *676. 24.*
 Obligatio faciendi professionem orthodoxæ fidei, *ibid.* 25.
 Ea est cum obligatione ad restitutionem, nisi ignorantia inuincibilis excuset, *ibid.* 26.
 Quanam circa eandem notanda, *657. 27.*
 Obligatio soluendi annuam, *ibid.* 28.
 Ea non admittitur in Gallia, *ibid.* 29.
 Obligatio soluendi quindena, *ibid.* 30.
 Ea locum non habet, cum beneficium vnitur dignitati Ecclesiasticæ, *ibid.* 31.
 Exiure ad beneficium non oritur obligatio recitandi horas canonicas, sicut ex iure in beneficio, *658. 32.*
 Difficultas, an talis obligatio cadat in non initiatum sacro Ordine, cuius beneficium non sufficit ei ad honestam sustentationem, *ibid.* 33. & tribus sequentibus.
 Causa vera ob quam beneficiarius tenetur ad recitationem horarum canonicarum, *ibid.* 36.
 Difficultas de iis qui habent titulum beneficii, quod non possident: aut cuius fructus non percipiunt, an obligentur ad recitationem horarum canonicarum, *659. 37.* & tribus sequentibus.
 Non tenentur ad eandem recitationem, pensionarius aut coadiutor datus beneficiato, aut expectatiuum tantum habens, *660. 41.*
 Obligatio recitandi horas canonicas est sub mortali, cum obligatione ad restitutionem, *ibid.* 42. & duobus sequentibus.
 Quo modo accipiendum sit quod talis restitutio debeat fieri fabricæ aut pauperibus, *661. 45.*
 Non cessat proposita obligatio ex eo, quod alia onera beneficii sine implere: & duo casus in quibus talis restitutio non potest fieri fabricæ aut pauperibus, *661. 46.*
 Dubitatio, an ad propositam restitutionem tenetur, qui recitat aut quidam horas canonicas, sed sine debita retentione, *ib.* 47. & 662. 48.

Beneficiorum 2. quoad obligationem residendi in sua Ecclesia, nec residuum alienandi, lib. 30. tract. 3.

Quæ beneficia residendum requirunt ex obligatione, & quæ non requirunt, *ibid.* 49. 50. & 51.
 De iure quo imposita est proposita obligatio, *663. 52.*
 Cum beneficiario habente curam animarum nequit Papa in tali obligatione dispensare, sine iusta causa: & aliquot tales causæ, *ibid.* 53. & 54.
 Licentia beneficiatus curam animarum habentibus concessa à Concilio Tridentino, *ibid.* 55.
 Legitime excusatus a residendo, potest fructus suos facere, *664. 56.*
 Obligatio dispensati in hac re: & quis possit in ea dispensare, *ibid.* 57.
 Pœna restitutionis, qua transgressor propositæ obligationis, *ibid.* 58. & 59.
 Explicatio difficultatis, ad talem pœnam vitandam sufficiat residere, ecclesiasticum ministerium exercendo per substitutum, *ib.* 60.
 Quid nomine Ecclesiæ, quidque alienandi verbo intelligatur, cum res Ecclesiæ alienari prohibentur, *665. 61.*
 Dominium bonorum Ecclesiæ cuius sit, *ibid.* 62.
 Quæ autoritate alienari possint bona Ecclesiæ, *ibid.* 63.
 Quæ forma ex iuris præscripto sit in eadẽ alienatione seruanda, *ib.* 64.
 Ad validitatem alienationis rerum ecclesiasticarum, præter obseruationem formæ à iure præscriptæ requiritur iusta causa, *666. 65.*
 Quatuor casus, in quibus permissa est reuocatio ecclesiasticarum alienatio, *ibid.* 66.
 Quando res ecclesiasticæ possint valide alienari non seruata solennitate præscripta à iure, *ibid.* 67.
 Quomodo accipiendum sit iuramentum à Prælatis præsumtum Papæ de non alienandis rebus suæ Ecclesiæ, *ibid.* 68.
 Pœne alienandi bona suarum Ecclesiæ, *ibid.* 69.
 Casus in quibus à mortali excusatur non seruans prædictam iuris formam, *667. 70.*

Responsio breuis ad quædam dubia, *ibid.* 71.
 Dubium de locatione fructuum rei ecclesiasticæ, an fieri possit ad longum tempus, *ibid.* 72.
 Aliud, an succedens in beneficio, teneatur soluere dubita prædecessoris, *668. 73.*

Beneficiorum 3. quoad obligationem expendendi fructus sui beneficii in bonos usus, lib. 30. tract. 3.

Eccllesiastici quorum bonorum habeant dominium, *ib.* 74. & tribus sequentibus.
 Qua ratione beneficiarii dominium habeant fructuum beneficiorum suorum, *669. 78.*
 Obligatio largiendi pauperibus, quod beneficiario de iisdem fructibus superest, *ibid.* 79. & duobus sequentibus.
 Bona à fidelibus sunt Ecclesiæ data, non quidem sub conditione, sed in finem, vt quæ superessent Clericis, darentur pauperibus, *670. 82.*
 Comparatio inter duas præcipuas sententias de proposita obligatione, *ibid.* 83.
 Iuxta eandem statuendum est, incumbatne beneficiario obligatio restituendi, si superabundantes fructus sui beneficii, male expendat, *ibid.* 84.
 Communis consensus est talem peccare mortaliter, *ibid.* 85.
 Differentia inter beneficiarios superabundantes & alios diuites, quoad obligationem faciendi elemosinam pauperibus, *ibid.* 86. & 671. 87.
 Responsio ad aliquot interrogata de modo satisfaciendi eusmodi obligationi, *ibid.* 88.
 Beneficiarius de eo quod sibi substraixerit ex portione necessaria ad commodam suam sustentationem, potest libere disponere, *ib.* 89.
 Licet Clericus patrimonium habeat sufficiens ad suam sustentationem, potest tamen accipere beneficium ex quo viuat, *672. 90.* & 91.
 Beneficiarius potest libere disponere de quotidianis distributionibus, *ibid.* 92.
 Potest beneficiarius aliquid sibi retinere ex fructibus beneficii superabundantibus, ob seruatum quod supra debitum exhibuit suæ Ecclesiæ, *ibid.* 93.
 Quantum de patrimonialibus, aut quasi patrimonialibus expendit in utilitatem Ecclesiæ aut pauperum aut alia pia opera, tantum potest sibi seruire de fructibus superabundantibus inorum beneficiorum, *673. 99.*
 Beneficiarius potest parentes ditare ex fructibus sui beneficii, *ibid.* 100.
 Quatenus possit eos iuuare, tamquam pauperes, *ibid.* 101.
 Quatenus possit ex iisdem fructibus prouidere suis spiritibus, *674. 102.*
 Quomodo sit habenda ratio status consanguineis sui, vt et tamquam pauperi beneficiarius licite conferat quod superest ex fructibus sui beneficii, *ibid.* 103.
 Satisfacit beneficiarius obligationi suæ, id quod sibi superest expendendo vt in pauperes, ita & in quæcumque opera pia, *ibid.* 104.
 Tales pauperes non sunt determinati illi, in quorum loco beneficium habetur, *ibid.* 105.
 In determinanda commoda sustentatione beneficiarii ratio habenda est: tum dignitatis personæ & meritum, exceptis duobus casibus, *675. 106.* tum loci & qualitatis beneficii, *ibid.* 107. tum demum eorum, quæ ipso nomine sustentationis comprehenduntur, Et quanam ea sint, *ibid.* 108.
 De eorum numero non esse ea quæ ex mera liberalitate donantur, *ibid.* 109.
 Quæ beneficiarius emit ex superabundantibus fructibus beneficii, sua sunt eadem ratione qua fructus ipsi, *ibid.* 110.
 De quibus possit, & de quibus non possit beneficiarius testari, *676. 111.*
 Licet beneficiarius peccet recitando de superfluis sui beneficii: talis tamen dispositio est valida, *ibid.* 114.

Bestialitas.

De bestialitate, *lib.* 22. 248. 511

Blasphemia. Lib. 18.

Blasphemia quod sit: & de prauo affectu, ex quo prouenit, *no.* 195.
 Variæ diuisiones blasphemiæ, *ibid.* 196.
 Blasphemia peccatum est mortale, à quo in deliberatione quidem excusatur, non item materia paruitas, *ibid.* 197.
 Ea peccatum est mortale suo genere grauissimum, *ibid.* 199.
 Circa quod inculcanda pœnitenti, de eo se accusanti, *ibid.* 200.
 Ratioque de eo consistendi, *ibid.* 201.

Breuiarium. Lib. 18.

Ex quo breuiario recitandæ sint horæ canonicæ ad satisfaciendum præter pro, recitandi, *no.* 168. & duobus sequentibus.
 An satisfaciendum præcepto recitando ex alieno breuiario approbato. Et cui in ea re possit Episcopus, *161. 171.*
 Quatenus peccet qui recitat ex proprio breuiario quidem loci sui, sed officium vnus diei, pro officio alterius diei, *10. 172.*
 De potestate vtiendi nouo breuiario, facta per bullam Pii quinti et dem breuiario præfixa, *11. 173.*
 De excusatione eius qui non habet breuiarium, ex quo recitet, *108. 189.*

De peccato eius qui beneficium ecclesiasticum, aut Ordinem facium suscipit, nec minus recitare breuiarium, ibi. 190.

C

Calice.

DE calice & patena ad celebrationem Missæ necessariis lib. 29. 592. 198. & duob. seq. Vide verbum Missa 4. circa medium.

Communium 1. vniuersæ ac siccum & minutum in particulari. Lib. 25.

TRiplex permutatio, & quæ cambiij nomine significetur, 447. 438. Quid sit cambium fictum seu siccum; quidque verum seu reale, & eiusdem varia diuisio, ibid. 439. Cambium non esse ex natura sua illicitum, ibid. 440. De lucro quod in eo potest licite accipi, 448. 441. Cambium siccum illicitum est ex natura rei, ibid. 442. Modi quibus tale cambium contingit, ibi. 443. Vnde iustificetur acceptio lucri, ex cambio minuto, ibi. 444. Quatenus liceat hominibus priuatis, ex eo ipso cambio lucrum facere, ibid. 445. Licetum est lucrum quod campfor facit dando pretium iustum pro moneta quæ non currit, ibid. 446. Quando liceat campfori computare pecuniam in maiori valore quam taxata sit, & quando non liceat, 449. 447. Negat Medina id licere eo nomine, quod moneta sit melioris materię, sed contrarium videtur cum alius tenendum, ibi. 448. Sol. rptionis Medinæ, ibi. 449. Quando liceat œonomo per cambium pecuniæ à domino sibi commissa, facere lucrum, ibid. 450.

Cambium 2. locale.

VARIi modi cambiij localis, 450. 451. Licetum est iterum ex cambio, quo suscipitur onus pecuniam acceptam transportandi in alium locum, ibid. 452. Quod verum est, etiam si transportatio sit tantum virtualis, ibi. 453. Quod sit iustum pretium in eiusmodi cambio, ibid. 454. Quin campfor illud capere possit, non obstat quod tali pecunia egeat, ibi. 455. Licetum est cambium in quo campfor dat pecuniam ut alibi recipiat, ibid. 456. Quod procedit quantumcunque pecuniam acceptam non transferat alio, 451. 457. Refutatio eorum quæ obici possunt in contrarium, ibi. 458. Mala fides siue campforii siue campforis in tali casu, inducit obligationem ad restitutionem, ibi. 459. Explicatio dubij, an sit licitum lucrum in cambio locali, cum campfor eget pecunia in loco, in quo nomine campforii debet eam recipere, ibi. 460. Quid tenendum sit de cambio locali: quando pecuniæ in vno loco plus quam in alio valoris habent, siue lege siue consuetudine, ibi. 461. Cause ob quas pecunia etiam si taxatione legis aut communis æstimationis, sit æqualis in diuersis locis: accidentaliter tamen plus valet in vno quam in alio, ibid. 462. Quid sit tenendum de cambio locali, cum ex aliqua tali causa, pecunia plus valet in vno loco quam in alio, 452. 463. Vnde iudicari debet an pretium quod in eo accipitur, sit iustum, ibid. 464.

Cambium 3. à mundanis ad mundianas.

DE cambio à mundanis ad mundanas, ibid. 465. Modi varij quibus fit, cum a regula seruanda, ut licite fiat, ibid. 466. Conditiones ad illud requisitæ per bullam Pii quinti de cambiis, ibid. 467.

Canonici & ceteri habentes beneficium simplex, aut beneficium improprie dictum.

DE Canonici, lib. 30. tract. 1. 610. 55. De habentibus porcionas, capellanias, & prebendam, ibi. 56. De commendatis, coadiutoribus, & hospitalariis, 611. 57. & 58.

Casus fortuitus.

DE casu fortuito præsertim habito respectu ad contractum, vide in verbo Contractus 6. circa medium.

Census 1. quoad ipsius naturam & condiciones. Lib. 25.

IN quo consistat natura census, 441. 410. Quatuor conditiones iure naturæ in eo seruandæ, ibi. 411. Collectæ ex extraneis Matroni quinti & Calixti tertij, 442. A Pio quinto in bulla relata à Nauarro plures assignatæ, ibid. 413. Quam obseruatio sit necessaria, vbi eadem bulla nec est recepta vltima, nec publicata, ibid. 414.

Census vsu frequens licitus, in quo aliquot eiusmodi bullæ conditiones non seruantur, ibid. 415. Census vtrinq; redimibilis licitus est quidem in speculatione, sed tamen in praxi vitandus tamquam periculosus, 443. 416. Quatenus liceat venditorem cæsus cogere, ut præter rem ipsi censui subiectam, alia sua bona obliget in pignus, vel det fideiussores, ibid. 417. Quatenus licitum sit patium, post quadriennium mutetur res subiecta censui, ibid. 418. De contractu quo dominus famulo non valens soluere notabilem summam ei de certam, constituit eidem certam pensionem annuam, ibi. 419. Vbi & de simili contractu quo debitor non valens soluere creditori, constituit ei censum annuum. De contractu, ut perente re censui supposita, maneat persona venditoris obligata ad solutionem pensionis annuæ, 444. 420. De censu constituto super domum, aut molendinum quod coruit, ibid. 421. De censu constituto super rem iam satis oneratam, ibi. 422. De censu constituto auctoritate iudicis condemnantis, ibi. 423. Explicatio dubij an census redimi possit ex parte, ibi. 424.

Census 2. quoad illius diuisiones & pretium iustum. Lib. 25.

QVINQUE varij modi quibus census diuiditur, ibid. 425. Sententia negantium censum reale esse licitum, 445. 426. Contrarium teneudam esse probatur, ibi. 427. Solui potest census ex alius fructibus, quam rei in qua constituitur, ibid. 428. Solutio census assecurati potest in ordine ad casus fortuitos, ibi. 429. Duplex census personalis, ibi. 430. Difficultas an census personalis sit licitus, explicatur distinctione, ibid. 431. Ad iustum pretium census non requiritur ut quantitas summæ pensionis, sit illi æqualis, 446. 432. Quodnam sit iustum census pretium, ibi. 433. De pretio redemptionis census, ibi. 434. De pretio census constituti ad certum annorum numerum, ibi. 435. De iusto pretio census personalis perpetui, ibi. 436. De iusto pretio census vitalitij, 447. 437.

Cessatio à Diuinis. Lib. 32. tract. 3.

VID & quoruplex sit cessatio à Diuinis, & quatenus ab interdico differat, 868. 70. Conditione requisitæ ad illius validitatem, ibi. 71. De eiusdem causa efficiente, seu à quo ferri possit, ibid. 72. De cæteris illius causis, 869. 73. Primus effectus cessationis à Diuinis, priuare vsu Diuinorum officiorum, ibi. 74. Tempore cessationis à Diuinis permissum non est, sicut tempore interdici submissa voce clausi ianuis, non pulsatis campanis, ac excommunicatis & interdictis exclusis Diuina officia celebrare, ibid. 75. Nec pari de causa permissum est in principalibus anni festiuitatibus, eadem officia celebrare solenniter, ibid. 76. Horas canonicas priuatum eodem tempore & clerici possunt bini recitare, & quod Episcopus imponens cessationem à Diuinis possit eam limitare, ibid. 77. De secundo effectu, qui est priuatio vsus Sacramentorum, & que Sacramenta ab eo excipiuntur, 870. 78. Quatenus permissa sit celebratio Missæ tempore cessationis à Diuinis, ibid. 79. Sacramenta quorum vsum prohibitum esse tempore cessationis à Diuinis certum est: & quatenus de baptismo dubitetur, ibi. 80. Dubium de confirmatione, & aliud de Pœnitentia, ibi. 81. De tertio effectu qui est priuatio sepulture ecclesiasticæ, ibid. 82. Excommunicatio imposita Religiosis quibuslibet violantibus cessationem à Diuinis, 871. 83. De modo quo eadem relaxatur, ibid. 84.

Charactere Sacramentalis.

DE caractere Sacramentali, lib. 26. 505. 48. & 49. Vide verbum Sacramenta nouæ legis 3. in fine. Quod illum minores Ordines imprimant, lib. 30. 601. tractat. 1. 19.

Charitas. Lib. 17.

CHARITATIS definitio, 31. 90. Modus charitatis, & obiectum secundarium, ibi. 94. Charitas virtus est omnium dignissima, & ad salutem necessaria, ibi. 95 & 96. De ea datum præceptum pro quo tempore obliget, & ad quæ dilectionem Dei & proximi, vultique, ibi. 97. 98. & 99. Charitati in Deum peccata contraria, sunt odium Dei, 32. 100. & 101. Itemque, Diligere Deum propter quid aliud, ibid. 102. Non diligere cætera propter ipsum; plus aut eq; diligere creaturam ac Deum, nisi fiat indirecte tantum, ibid. 103. & 104. Contra charitatem in nos ipsos peccamus, cum per excessum, tum per defectum, 33. 105. & 106.

Contra

REGINAL
DE
PRAXIS
FORO
E. V

Contra charitatem in proximum varia peccata committuntur, de quibus sub propriis nominibus, 34.110. ad.135.

Giborium.

Ciborium seu vas in quo sacra hostia ad populi communionem consecrantur & vinctura: non requirit necessario consecrationem factam cum vinctione Chriftianis, lib.29.593.201.

Clericorum obligationes. lib. 30. tract. 3.

Quæ dicantur obligationes communes Clericorum, 652.1.

De iis quæ imponuntur ipsi p. o tempore suæ ordinationis, ibi. 2. Et de aliis quæ imponuntur iam promissis ad Clericatum, ib. 3. Præcepta quibus eadem imponuntur ad quinque genera reuocantur: & duo casus quibus transgrediendo ipsa peccatur mortaliter, ibid. 653.4. & 5.

De eo quod quaeritur, an is qui habet tonsuram clericalem teneatur ad recitationem Psalmorum penitentialium, ibid. 6.

Obedientia quam Clerici ratione sui status, debent Episcopo, 653.7.

Duplex Episcopalis lex, vna iurisdictionis, altera d'œclesiastica, ib. 8.

Clericus nequit longam peregrinationem suscipere absque licentia proprii Episcopi: & quis censetur proprius Episcopus, ibid. 9.

Obligatio ad habitum & tonsuram Clericalem quæ initiatis maiore ordine, & beneficiariis, imposita est sub mortali, 654.10. & tribus sequentibus.

Quis deatut vestitus clericalis, & quæ tonsura clericalis, 655.14. & 15.

Obligatio Clericorum, tum ad ostendam honestatem in compositione corporis, tum ad moderationem in cibo & potu, tum abstinendi a vanis sæculi voluptatibus, præsertim a luxuria, ib. 16. & duobus sequentibus.

Obligatio abstinendi a venatione, ludo alearum, spectaculis mimorum, & frequentatione tabernarum, ib. 18. & 19.

Obligatio abstinendi a negotiis secularibus nempe ab omni arte fordida, & mercatura: tum etiam ab actionibus ex quibus sequitur sanguinis effusio, 656.20. & 21.

Non potest Clericus Clericum vocare in ius coram Iudice laico: & quatenus nec possit clericus in manibus laici iurare, ibid. 22. (de quo etiam lib. 18. 64. 17)

Quod idem non debeat artem medicam & chirurgicam exercere, nec laici minister fieri aut procurator, ib. 23.

De aliis obligationibus Clericorum, vide verbum Beneficiarius per totum.

Clericis prohibitum est iudicium sanguinis exercere, & quatenus lib. 21. 205. 13.

Quid sit sentiendum de iis qui interfunt iudicio sanguinis, lib. 30. tractatu 2. 639. 134

Clericorum privilegia. Lib. 19.

Privilegia Clericorum quædam sunt canonis, & quædam fori, 179. 61.

Quæ sint prioris generis, ibid. 62. Quæ sint posterioris, ib. 63.

Talibus privilegiis Clericus renuntiare non potest, ibid. 64.

In tribus casibus Clericus non potest in manibus laici iurare, ibi. 65.

Clericus vocans in ius alium. Clericum coram Iudice laico peccat mortaliter: & quando sit idem dicendum de Iudice, vocatum iudicante, ibid. 66.

Talia privilegia nulla lege aut consuetudine tolli possunt, sine Pape autoritate, ibid. 67.

Nec item præscriptione etiam longissimi temporis, 709. 68.

Papa non potest cum laicis dispensare circa privilegia, exemptiones & immunitates Clericorum sine horum consensu, ibid. 69.

Casus aliqui excepti, 180. 70.

Cognatio.

Cognatio quadruplex matrimonium impediens, lib. 31. 756. 138. & aliquot sequentibus. Vide verbum Matrimonium 12. per totum.

Cohabitatio coniugum. Lib. 31.

Quod coniuges cohabitare teneantur & quid sit agendum, si id recusent, 798. 302.

De obligatione cohabitandi coniugis sani cum altero, qui est infectus morbo contagioso, ibid. 303.

Vir non potest fugere cohabitacionem vxoris propter dorem promissam non solutam, ibid. 304.

Vir obligatur alere vxorem à qua dorem accepit: illum tamen excusate potest inopia, ibid. 305.

Vxor mortuo marito non tenetur soluere debita, quæ is contraxit ad ipsam alendam: parique ratione nec filii debita patris quæ contraxit ad ipsos alendos, ibid. 306.

Dote promissa non soluta maritus non tenetur vxori alere, ib. 307.

Quid si non sit promissa, aut soluta, perditã sit, ibi. 308.

Quatenus vxor teneatur sequi virum mutantem habitationem, si cum eo contraxerit sub conditione, quod non mutaret, 799. 209.

Quatenus ad id teneatur, cū nulla talis conditio intercessit, ib. 310.

Virum vagandum vxor tenetur sequi, si talem ipsius conditionem nouit: in spore contractes matrimonii, si alio non, ib. 311.

Differentia inter virum & vxorem quoad obligationem cohabitacionis, ibi. 312.

Collatio simplex beneficii. Lib. 30. tract. 3.

Quid simplex collatio beneficii ecclesiastici, 700. 234.

Papa potest quæcumque beneficia conferre, & solus beneficii referuata, 701. 235.

Concursus Pape cum aliis Ordinariis: & quis significetur nominis Ordinarii, ibid. 236.

Apostolici Legati ad latere potest beneficia conferendi: quodque ceteri Legati Apostolici eam non habeant, nisi specialiter eis committatur, ibid. 237.

Notanda de potestate legiti à Latere restricta circa collationem beneficii, ibid. 238.

Spectat ad Episcopum conferre beneficia in sua diocesi: quod non potest semper facere libere, ibid. 239.

Quid in eodem requiratur vt talem potestatem legitime exerceat, 702. 240.

Capitulum Sede vacante non habet quidem ius conferendi beneficia spectantia ad Episcopum: habet tamen confirmandi electi, & instituti nominati: & vnde oritur talis differentia, ib. 241.

Generalis Vicarius Episcopi non potest beneficia conferre, nisi ex Episcopi sui commissio e: & quæ alia is possit, ib. 242.

Quando Episcopo datus coadiutor, possit aut non possit vicarius conferre beneficia, ibid. 243.

Quando possit, qui possessor quidem est iuris conferendi, sed non est Dominus, 203. 244.

Quid sequatur possit, ibid. 245.

Beneficia conferri debent pure, libere, & palam, ibid. 246.

Itemque sine diminutione, & iam vacantis, neque ad certum tempus, sed ad totam vitam, ibid. 247.

Collatio beneficii non debet fieri alternatiue, aut copulatiue: & quando vacans possit, non possit in d. b. i. i. i. ibi. 248.

De tempore intra quod fieri debet beneficii collatio, 704. 249.

Conditiones requiritæ ad validitatem collationis beneficii, ibid. 250.

Plenitudo potestatis requisita ad validitatem collationis beneficii: & aliquo casus in quibus ea deficit, ibid. 251.

Modi quibus talem potestatem habens potest eam amittere, ib. 252.

Invalida est beneficii collatio facta post tempus a iure constitutum: & quatenus potestas conferendi deuoluatur ab vno ad alium, ib. d. 253.

A regularibus etiam exemptis, ad Episcopum sit deuolutio: & quædam alia paucis tacta pro praxi, 705. 254.

Modus quo beneficii collatio inualida est ob collatoris peccatum commissio, ibid. 255.

Peccatum est mortale tam conferre incapaci, quam incapacem accipere beneficium ecclesiasticum, eod. tractatu, 709. 273.

Pæne quæ tale peccatum sequuntur, 710. 274. & seq.

Collatio Ordinum.

In collatione ordinum requisita quoad tempus & locum, lib. 30. tract. 1. 602. 26. 27. & 28.

Commendatarius.

An commendatarius possit libere disponere de fructibus beneficii commendati, lib. 30. tract. 1. 673. 96. & duobus sequentibus.

Commodatum & precarium Lib. 25.

Vnde dictum commodatum, & quid ipsum sit, 453. 268.

Commodati distinctio triplex, ibid. 469.

Commodatum proprie, & differentia illius a precario, & a donatione, ibid. 470.

Quinque obligationes quas commodatarius habet ex commodato, ibid. 471.

Actiones quæ nascuntur ex commodato, 454. 472.

De questione Cuius damno pereat res commodata, ibid. 473.

Quatenus commodatarius teneatur de casu fortuito, ibi. 475.

Ad quid teneatur, qui res proprias præter commodatæ, hæcquidem apud ipsum perit, ibid. 476.

Cui pereat commodatum, dum perit in manu tertii per quem remittitur, ibid. 477.

* Qui rem precario accepit, si ea pereat, tenetur de dolo tantum & lata culpa, 455. 478.

Non tenetur qui rem commodato accepit, eam reddere ante terminum ei præfixum, ibid. 479.

Qui precarium concessit absolute, potest illud reuocare quoties ei placuerit, ibid. 480.

Quatenus aliter quam voluntate concedens, sensendum sit precarium finire, 456. 481.

Ad quæ impensas rei commodatæ teneatur commodatarius, 482.

Quatenus commodatarius possit rem sibi commodatam inieci in compensationem alicuius debiti, ibid. 483.

Quæ accedunt rei commodatæ, simul cum ea commodatari esse censentur, ibid. 484.

Vires commodata restituenda sit, distinctione explicatur. ibi. 485.

Communio sacra. Lib. 29.

DE sacrae communionis usu, 357. 68. & aliquot sequentibus. vide verbum Eucharistia, post medium.*
Tres modi communicandi & qui sufficiant ad satisfaciendum praeccepto de communicando, 562. 36. 87. & 88.
Communioni praemittendum penitentiae Sacramentum. 576. 103. & aliquot sequentibus. vide verbum Eucharistia 7. sub initium.*

Compensatio. Lib. 23.

COMPENSARE quod sibi debetur tantundem a debitore accipiendo auctoritate propria, quatenus possit cenfeti licitum. 252. 7.
Compensatio quatenus super beneficio quod digniosum est fieri licite possit, 307. 256. 257. & 258. Et quatenus cum sit permutatio inter beneficia inaequalia. 308. 266.

Confirmationis Sacramentum 1. quoad illius essentialia. Lib. 28.

CONFIRMATIO baptismo proxime succedit, & id quo ordine, 525. 1.
Varia illius nomina, ibid. 2. Definitio, ibid. 3. Instituta est Confirmatio a Christo, & quando, 526. 4. Ea non est necessaria simpliciter necessitate medi, ibid. 5. Materia remota Confirmationis est chrisma: quod an de necessitate Sacramenti debeat admixtum habere oleo balsamum, ibid. 6.
Ex cuius olei & balsami admixtione constare debeat, & cuius modicum balsami sufficiat, ibid. 7.
An necessarium sit necessitate Sacramenti, vt chrisma sit benedictum ab Episcopo, ibid. 8.
Materia Confirmationis propinqua, est vnctio baptizati ab Episcopo facta ex chrismate, &c. 527. 9.
Quantitas chrismatis requisita ad talem vnctionem, & qua ratione haec debeat fieri, ibid. 10.
Impositio manuum, necessaria ad hoc Sacramentum: quodque sola sine chrismate non sufficiat, ibid. 11.
Forma Sacramenti confirmationis: & quod in ea debeat fieri inuocatio Sacrosanctae Trinitatis, ibid. 12.
Non est necesse eam proferri verbis indicatiui modi, ibid. 13.
Conditio Confirmationis necessaria, est vt vnctio fiat in fronte, quantumque ea non exprimat in forma. 528. 14.
Ex Ceremoniis Confirmationis quatuor sunt quae hanc antecedunt, ibid. 15. Octo, quae eam comitantur vel sequuntur, ibid. 16.

Confirmationis Sacramentum 2. quoad illud sine ministrans, sine suscipientes. Lib. 28.

ORDINARIUS Confirmationis minister est Episcopus consecratus, ibi. 7. Extraordinarius ex commissione Papae, potest esse Sacerdos, ibid. n. 18.
Nulli his inferiori potest tale ministerium committi, ibid. 19.
Quilibet Episcopus est minister sufficiens ad validitatem huius Sacramenti. Et quando contingat Episcopum peccare respectu sui ministerii sui, 529. 20. Omnis baptizatus capax est suscipiendae Confirmationis: ante baptismum vero susceptum, nullus, ibi. 22.
Quo tempore Confirmationem pueri baptizati conferri, conueniens sit, ibid. 23.
Nullus Ordo, imo nec prima tonsura suscipi debet ante Confirmationem, etiam si id non sit de mortale, ibid. 24.
Magna quidem est varietas opinionum de difficultate, An susceptio Confirmationis sit in praeccepto: sed non esse, probabiliter teneri potest, ibid. 25.
Obiectiones in contrarium cum solutionibus, 530. 26.
Quatenus peccetur omissione Confirmationis, ibi. 27.

Confirmationis Sacramentum 3. quoad illius effectus. Lib. 28.

EFFECTUS Confirmationis sunt specialis gratia sacramentalis, & character, ibi. 28.
De modo qui in hoc Sacramento per se, & ex ipsius institutione datur gratia, ibi. 29.
De modo quo datur ex accidenti, ibid. 30.
In susceptione eiusdem Sacramenti, quo modo auxilium Spiritus sancti datur, ibi. 31.
De characteris quod non possit iterari in eodem homine, quem si quis iterare tentet, nihil faciet, grauiusque peccabit, non tamen fiet irregularis, ibid. 32.
Dispositiones ad eorundem effectuum productionem requisitae, 531. 33.
Ignorantia ad eandem productionem in contaminato peccatis non sufficit sine poenitentia: quam satis non est attritionem esse, nisi bona fide existimetur contritio, ibid. 34.
Is qui existimat se non esse contritum, debet confiteri ante susceptionem huius Sacramenti. Et quod disticho contingens in eadem susceptione, non impediatur de se illius effectum, ibi. 35.

Coniugum obligatio admutuam. Lib. 20.

OBLIGATIO inter virum & vxorem, praesertim ad subiectionem & reuerentiam mutuan, 196. 44.

Aliquot modi quibus vxor contra talem obligationem mortaliter peccat, ibid. 45.
Explicatio difficultatis a n vxor teneatur sequi virum mutanrem domicilium, ibid. 46. & lib. 31. 799. 309. ac duobus sequentibus.
Modi quibus, vir peccat mortaliter contra eam obligationem, ibid. 47.
Colligatio alendi vxore, ib. 84. & li. 31. 798. 305. & tribus sequentibus.

Coniugum. Lib. 31.

QVAE coniugum matrimonium impediatur iure natura, 749. 110. & aliquot sequentibus vide verbum Matrimonium 9. per totum.

Consecratio Eucharistiae. Lib. 29.

QVAEDAM notanda pro praxi quotidiana, de consecratione Eucharistiae, 528. 18. & 19.

Consensus. Lib. 16.

CONFITENDO alteri peccanti, peccatur variis modis, & quibus, 931.

Consuetudo. Lib. 18.

CONSUETUDO iurandi ex se non est, nec facit esse peccatum mortale, 80. 84.
Ea non obstat, quin peierans inaduertenter, excusetur a peccato, ibid. 85.
Duo casus excepti, ibi. 86.
An per consuetudinem iurandi constituatur quis in statu peccati mortalis, ibid. 87.

Consuetudo. Lib. 18.

QVAE sit malitia contentiois positae in varietate iudiciorum, 37. 133. Quae sit positae in contrarietate verborum, ibi. 134.

Continuatio. Lib. 18.

CONTINUATIO requisita ad recitationem horarum canonicarum, & quod iusta de causa illius interruptio possit fieri absque obligatione ad iterationem, 98. 162.
De eo qui recitationem ipsam interrumpit cum proposito iterandi, ibid. 163.
De eo quod horae distinctae non debeant continuari immediate. Et an Laudes possint ab officio nocturno: & huius partes a se inuicem diuisim recitari, 99. 164.
An rosarii Decades similiter possint diuisim recitari, ibid. 165.

Contractus 1. quoad illius naturam & veritatem. Lib. 25.

VIDE fit contractus generaliter, quidque proprie sumptus, 354. 14.
Quid sit sumptus minus proprie, ibid. 15. Improprie sumptus de quibus dicatur, ibid. 16. Depositi & pignus sunt proprie contractus 355. 17. Sunt item auctoritatio, census, cambium, custodia, & matrimonium, prout vim habet ex iure natura: itemque conventiones omnes vt iure obligantes, ibid. 18. Non item legata, nec fideicommissa, nec precarium, nec promissum, nec arbitrium, nec delatio iuramenti, nec transactio, ibid. 19.
De contractu varietate: ac i. de ea quibus sumitur ex personis, cum quibus illi sunt, ibi. 20. De ea, quae ex rebus de quibus sunt, ibid. 21. De aliis, quae ex modis quibus sunt, ibi. 22. Quae contractus dicantur bonae fidei, & qui stricti iuris, 356. 23.
Qui dicantur gratuiti, & qui onerosi, ibid. 24. De vltima varietate late patente, quod quidam rem vnus transferant in alium quoad dominium, & qui, ibi. 25. Quidam quoad vsum fructum tantum, & qui, ibid. 26. Quidam quoad vsum tantum, ibid. 27. Quidam quoad traditionem rei tantum, ibi. 28.

Contractus 2. prout metu factus, aut ex errore. Lib. 25.

CONSENSUS liber ad contractum validum requisitus: & quo modo intelligendum sit, contractus aliquos constare solo consensu, 357. 29.
Quando metus sit censendus leuis, & conditiones requisitae vt grauis censetur, ibid. 30.
Metus etiam grauis, non efficit regulatiter contractum inualidum, licet faciat inualidabilem, ibid. 31.
Contractus, qui sequuntur consensum liberum cum conditione libertatis, metu facti sunt inualidi, 358. 32.
Propter solum metum grauem contractus irritatur in foro externo: in interno vero, etiam propter leuem: & talis differentiae causa, ibid. 33.
Metus ob quem irritus est contractus, debet esse a principio exterrum, ibid. 34.
Debet quoque esse iniuste incussus, ibid. 35.
Restitutio innoxium est metu, etiam leui, extortum per contractum, 359. 36.

Qui

REGINAL
DI
PRAXIS
FORI
E. V

Qui metu aliquid extorsit, & illud, & omne damnum inde sequenti restituere tenetur, in quo si deficiat, illi qui ei cooperati fuerint, tenebuntur supplere, ibi. 37.
 Metus reuerentialis quando tamquam grauis, sufficit ad rescindendum contractum, ib. 38.
 Tacere ex metu reuerentiali, sufficit ad rescindendum contractum, qui contrahenti valde praedicitur, ibid. 39.
 Metus reuerentialis, quoad conscientiae forum, sufficit ad obligationem restituendi quoad acceptum fuerit, ibid. 40.
 Et corollaria inde deducta, ibid. 41.
 Metus reuerentialis in quos cadat, 560. 42.
 Quando contingat preces importunas inducere metum sufficientem ad rescindendum contractum, ibid. 43.
 Quando eadem sufficiant quoad forum conscientiae ad inducendam obligationem ad restitutionem, ibid. 44.
 Error cogrens in contractu quida est antecedens, & quidam comitans hicque non impedit validitatem contractus, ibid. 45. Ille vero, faltem quoad forum conscientiae, eam impedit, 362. 64.
 Error, contractum iure inualidum, non validat, ibid. 47.
 Modi quibus contingit errorem antecedentem reddere inualidum contractum, cui causam dedit, ibid. 48.

Contractus 3. prout iuramento confirmatus. Lib. 25.

Iuramentum non definit, obligatorium esse, & indigere dispensatione ex eo, quod appositum sit contractui inualido; si feruari possit absque salutaris dispendio, ib. 49.
 Obligatio quam iuramentum inducit appositum contractui inualido, ibid. 50.
 Iuramentum appositum contractui inualido ob turpitudinem quam habet contra ius, non confirmat eum, 362. 51.
 Nec item eum qui primo & principaliter à iure annullatur ob fauorem publicum, ibid. 52.
 Confirmat autem eum, qui primo & principaliter annullatur ob fauorem priuatum, exceptis tribus casibus, ibid. 53.
 Contractus metu graui, aut dolo extorsus, confirmatur iuramento, ibid. 54.
 Contractus factus contra prius iuramentum quatenus valere possit, ibid. 55.

Contractus 4. quoad soluta ei apposi. Lib. 25.

Quid significetur nomine conditionis, & quibus particulis exprimitur, 363. 56.
 Quid nomine modi, & quibus item particulis exprimitur, ib. 57.
 Quidque nomine demonstrationis, & quid nomine causae; & quibus particulis exprimitur, ibid. 58.
 Quae conditio faciat contractum conditionalem, ib. 59.
 Conditio quae est contra substantiam contractus, vitiat illum, reddere inualidum, ib. 60.
 Contractus cui conditio impossibilis, aut conditio turpis futuro apponitur, non valet, ibid. 61.
 Contractus valide factus, reuocari non potest, 364. 62.
 Modus appositus contractui, quid circa illum operetur, declaratur duobus documentis, ib. 63.
 Documentum de demonstratione ad dita contractui, 64.
 Non valet contractus factus ob causam existimatam veram, quae est falsa, ibid. 65.
 Quin validus sit contractus factus ob causam, non obstat, quod aliud interuenit quo cognito non fuisset factus, ib. 66.
 Cum principalis causa contrahendi est falsa, contractus est nullus, ibid. 67.

Contractus 5. quoad obligationem, & euersionem ex eo prouentientem. Lib. 25.

Generalis definitio obligationis ac prima illius diuisio in eam quae est ex honestate, & in eam quae ex necessitate; & huius in eam quae ex iustitia, & in eam quae ex charitate, vel ex alia virtute, 372. 100.
 Diuisio obligationis ex iustitia in naturalem civilem & mixtam, ibid. 101.
 Explicatio dubitationis an in contractu cesset obligatio naturalis cum sit irritatus iure civili, ib. 102.
 Princeps sua lege facere potest illicitam in conscientia, translationem domini, 373. 103.
 Lex humana quae efficit personas ad contrahendum inhabiles obligat in conscientia, ibid. 104.
 Quae vero praescribit tantum solemnitatem seruandam in contractu, non adeo obligat, vt quod per eum fuerit acceptum, restitui debeat ante iudicis sententiam, ibid. 105.
 Quod debeat post iudicis condemnationem, 374. 107.
 Nisi procedatur mala fide, quoad quando contingat, 374. 107.
 Quid sit actio, 108. Diuisio illius in realem & personalem, ib. 109.
 Aba in eam quae est bonae fidei, & eam quae stricti iuris, ib. 111.
 Cui a iure deur actio realis, & cui personalis, ib. 111.
 Discrimen inter vtramque actionem, in ordine ad praxim, ibid. 112.
 Quid sit euictio, & quando contingat: ac duae regulae de eadem prout debetur ex contractu lucratiuo, seu donatione, ibid. 113.
 De euictione prout debetur ex contractu venditionis, 375. 114.

De euictione quae debetur ex aliis contractibus onerosis, ibid. 115.

Contractus 6. quoad illius accidentia. Lib. 25.

Quae sit culpa quae censetur accidens contractus ipsum in firmans, 376. 116.
 Quid sit dolus generaliter: & diuisio illius in bonum & malum, ibid. 117.
 Dolus malus (qui solus constituitur accidens contractus) quid sit, 118. Et varia diuisio eiusdem, ibid. 119.
 Dolus tollens consensus in contractum, reddit ipsum inualidum, ibid. 120.
 Dolus dans causam contractui, non obstat quin is sit validus, si vero animo contrahendi celebratur, ibid. 121.
 Corollarium inde consequens: deceptum posse quoad forum conscientiae compelle ad acceptum a implendum contractum, 377. 122.
 Validus est contractus cui causam dedit alicuius terciae dolo, neutro contrahentium ei committente: nisi talis sit dolo, qui tollat liberum consensus eorumdem contrahentium, ib. 123.
 Dolus solum incidens in contractum, quid in eo operetur, ib. 214.
 Corollaria de vtroque dolo, hoc est, tum dante causam contractui, tum solum incidente in eum, ibid. 125.
 Quid sit casus fortuitus, ib. 126.
 Regula de eodem, & casus in quibus ea patitur exceptionem, ib. 127.
 De primo casu, qui est quando culpa praecessit contractum, ib. 128.
 De secundo casu, qui est quando mora praecessit: & quae ad eum requirantur, 378. 129.
 Quid in contractu operetur casus fortuitus, cum contingit ante mortem, ibi. 130.
 Quid, quando contingit post mortem, ib. 131.
 Aliquot dubiorum breuis solutio, ib. 132.
 De tertio casu, qui est cum sit conventio contrahentium: & quae ea operetur in contractu, ib. 133.
 Tres casus in quibus de casu fortuito non tenetur ille, qui ad eum se obligauit, 379. 134.
 De quarto casu, qui est cum res fuerit aestimata quod is tantum habeat locum, quando per contractum transferatur dominium, ib. 135.
 Diferentis modis res dicitur aliena, & quod aliena acta, nec consumptibilis vsu, idonea non sit ad contractum valide celebrandum, ibid. 136.
 Quid operetur tale contractus, si celebre ut, ibid. 137.
 Quando censeri possit validus contractus, quo distrabitur res acta aliena, & vsu consumptibilis, ib. 138.
 Quando item is quo distrahitur res, quae aliena est potestate, ib. 139.

Contractus 7. quoad personas inhabiles ad eum celebrandum. Lib. 25.

Vi dicantur minores: eorumque tres status. Primus infantiae, in quo per se nullo modo contrahere possunt. Secundus pupillaris aetate, 380. 141. in hoc possunt contrahere in suum commodum, non ite in incommodum, ib. 142. Tertius pubertatis, in quo quatenus contrahere possunt, ib. 143.
 Minoribus, cum a suo incommodum celebrant contractum succari potest, tum per rescissionem contractus, tum per restitutionem in integrum, ib. 144.
 Respectu cuius, inique contractus concessum est minoribus privilegium restitutionis in integrum, & quomodo ipsum duret, ib. 145.
 Et concessum est privilegium exceptionis, & quibus aliis quae minoribus idem sit concessum, & quid operetur aduersus eum qui cum minore contraxit, 381. 146.
 Modi quibus eidem accurrunt, ib. 147.
 Etsi minor rationis compos, possit obligare se homine per contractum, si tamen lex ei resistit, non potest valide: & in quibus casibus deur talis resistentia, ib. 148.
 Extra eodem casu validos esse in conscientia contractus iniectos a minoribus, donec destruantur per restitutionem in integrum, ib. 149.
 Minor non potest vti compensatione occulta ex eo, quod valeat vti beneficio restitutionis in integrum, 382. 150.
 Ludens crebra pecunia, non tenetur ad soluere victori, si velt vti beneficio restitutionis in integrum, ib. 151.
 Quatenus mirari non liceat vti restitutione in integrum, & restitutus, ad quid teneatur alteri, ib. 152.
 De quibus possit & de quibus non possit filius familias libere contrahere ac disponere, ib. 153.
 Contractus filii familias celebrati sine auctoritate patris, si non sint in huius aut alterius praedictum validi sunt, etiam civiliter: nisi ille adhuc esset impubes, ib. 154.
 Quatenus nequeat filius familias contractum mutui celebrare, aut vouere valide, ib. 155.
 Quatenus inas operas possit filius familias locare, & alias a paterna domo discedere in vitro parte, 383. 156.
 Quando sint vel non sint valide donationes factae patrii filio, vel contra, ib. 157.
 Quatenus valeant contractus ab vxore celebrati sine mariti consensu, ib. 158.
 Quatenus religiosus inhabilis sit ad valide contrahendum, 384. 159.
 Quatenus prodigus, ibid. 160. Et quatenus mancipium, ib. 161. Quatenus insulior, ib. 162. Et quatenus procurator, 385. 163.

Contumelia. Lib. 24.

Contumelia & detractionis inter se convenientia & differentia, 336.98. Quid sit contumelia, & quomodo differat ab improprio & contumelio, ibid.99. Contumelia peccatum est genere suo mortale, ibid.100. Tria quae eam excusant a mortali, si desit intentio nocendi, ibid.101. Contumelia omnes sunt eiusdem speciei, & quomodo exprimentur sint in confessione, 337.102. Obligatio ferendi contumeliam qualis sit, & quando contingat, ibid.103. Quis sit licitus modus resistendi calumnianti, ibid.104. Contumelia affectus non potest quidem vindictam sumere, potest tamen in iudicio iniuriam suam prosequi zelo iustitiae, ibid.105.

Copula conjugalis seu matrimonii usus. Lib. 31.

Triplex modus ex quo illicita esse potest conjugalis copula: & in particulari de eo quo intras non naturale exercetur, 804.333. De secundo modo, quo conjugalis copula fit cum seminis effusione extra vas conclusiones notanda, 805.334. De tertio modo quo illicita est conjugalis copula, ob variatum naturalem situm coniugum, ibid.335. De primo, secundo, & tertio sine requisito ut licitus sit usus matrimonii, qui sunt bonum prolis, bonum fidei, & bonum Sacramentum, ibid.336. De quarto, qui est corporis sanitas, 806.337. De quinto, qui est vitatio fornicationis, ibid.338. De sexto, qui est carnalis delectatio, ibid.339. Explicatio difficultatis, an peccet utens matrimonio solius delectationis gratia, ibid.340. Triplex periculum dani obstat rectitudini usus matrimonii, 807.341. Explicatio difficultatis, utrum liceat viro accedere ad uxorem menstruatam, ibid.342. Responsio ad argumenta quibus videtur doceri peccatum esse mortale accedere ad uxorem menstruatam, ibid.343. Rectus usus matrimonii requirit, ut perenti coniugi non denegetur, ne quidem tacite nolendo ei cohabitare, ibid.344. Tempus requisitum, & responsio ad difficultatem, an culpa sit utriusque copula conjugalis, quo die recipienda est aut recepta est sacrosancta Eucharistia, ibid.345. Responsio ad aliam difficultatem, utrum diebus festis sit licita conjugalis copula, ibid.346. Solutio dubii an usus matrimonii sit licitus tempore furoris aut ebrietatis, 808.347. Quatenus tactus carnalis aduersetur recto usui matrimonii, ibid.348. De crimine obstante rectitudini usus matrimonii, ibid.349. De voto obstante eidem usui: ac primo, prout obstat praecedendo matrimonio, ibid.350. De eodem prout obstat sequendo matrimonium: siue antea illius consummationem siue post eandem, ibid.351. Quaedam notanda de voto non petendi coniugale debitum, ibid.352.

Corporale.

Corporale ad celebrationem Missae requisitum, quale debeat esse, lib.29.592.195. & de quo lauari debeat, ibid.593.203.

Culpa.

De culpa in ordine ad contractum, vide verbum Contractus 6. in initio.

Cultus diuini. Lib. 9.

In quo consistat cultus Dei internus, & in quo externus, 13.5. & 6. Cultus diuinus qui in Ecclesia deseruit Sanctis & sacris imaginibus, non aduersatur primo praeccepto Decalogi, 14.7. & 8.

Curatus.

Curatorum obligationes paritales, lib.20.201.68.6081. Eorum in iura lib.30.tract.1.51. Et peccata quibus sunt obnoxii, 609.54. Ad quid teneatur Curatus, vagos coniuncturus matrimonio, lib.31.781.239. Potest propria auctoritate suos parochianos coniungere, si praemissis denunciationibus nullum impedimentum obicitur: & qualiter si aliquid nouit aut obicitur, debeat se gerere, ibid.240. Qualiter vero, quando dispensatum est cum aliquo in foro tantum interiore, ibid.241. seq. Qualiter demum quando impedimentum nouit ex confessione sacramentali, 782. eod. ibid.242.

Curiositas. Lib. 17.

Quid sit curiositas, quando ea sit peccatum mortale, 55.216.

Debitum conjugale. Lib. 31.

Obligatio reddendi debitum, aequalis est in viro & femina, 792.28.

Ea est ius peccato mortali, ibid.282. A quo excusat periculum animae, aut notabile corporis, ibid.283. Delepra & lue venerea excusante, 793.284. De ingressu religionis, & de impotentia coeundi, ibid.285. De periculo abortus, ibid.286. De fornicatione: & de periculo fornicationis moriendi in partu, ibid.287. De experientia quam femina habet, se non posse prolem vitam parere, 794.288. Nulla culpa est communi coniugum consensu abstinere a copula coniugali ne illi multiplicet prolem, quam alere non sufficiat. Et quod petenti debeat, non possit de tali de causa negari, ibid.289. Ob damnum rei familiaris, omisio redditionis debiti excusat, ibid.290. Coniux in necessitate baptizans filium alterius coniugis, non priuatur potestate exigendi debitum coniugale: extra necessitatem vero idem faciens, priuatur nisi ignorantia excuset, ibid.291. De eo, quod coniux carnali et cognoscens coniugis consanguineam in primo vel secundo gradu, priuatur petitione debiti coniugalis, 795.292. Quid si uterque coniux se simili incestu contaminauerit, ibid.293. Non requiritur iudicis sententia ad incurrandam poenam praedictam, ibid.294. Ab eadem poena vis quidem praecisa excusat: non tamen metus, 796.294. De ignorantia excusante, quae potest esse vel facti, vel iuris, vel ipsius poena, ibid.296. Quod facti ignorantia etiam vincibilis a tali poena excuset, ibid.297. Quod tamen excuset ignorantia, tum iuris, tum poena, cum fuerit inuincibilis, ibid.298. In dubio de validitate matrimonii ante factam diligentem inquisitionem veritatis, non licet petere debitum coniugale post factam autem, si possibile non fuerit eam assequi petere licet, 797.299. Quid sit tenendum, cum vicitur coniux de validitate matrimonii dubitat, ibid.300. Cum vnus tantum coniux dubitat de validitate matrimonii, ipso petente debitum, alteri liberum est concedere, vel negare. Et quid de opinante probabiliter, matrimonium a se contractum esse nullum, ibid.301.

Decalogus. Lib. 16.

Vnde dictus sit Decalogus, & quod sit agendorum vel omitteendorum compendiosa ratio, & quasi animae speculum, 11.40. Illius non modo, cognitio sed etiam obseruatio commendatur in sacra Scriptura, ibid.41. Requisita ut eadem obseruatio sit fructuosa, ibid.42. De quibus data sunt praeccepta Decalogi, & necessitas cognitionis eorumdem, ibid.43. Ratio denarii numeri ipsorum, ibid.44. De modo & ordine quo traduntur, 12.45. & 46. Exordium, substantia & appendix primi praeccepti Decalogi, quodque ipsum sit negatiuum includens affirmatiuum de cultu Dei, lib.17.13.1. & tribus sequentibus.

Decima, oblationes & primitia. Lib. 19.

Quid & quotuplex sit decima, 182.83. Personales abierunt fere vbique in desuetudinem: non item paritales, & mixtae: quae quatenus iure diuino, & quatenus humano debeantur, 183.84. Oblationes dicuntur, tum generaliter tum specialiter, ibid.85. Quid sint primitiae, & quomodo a decimis distinguantur, ibid.86. Omnes Laici fideles obligantur ad decimarum solutionem: itemque Clerici quoad bona sua secularia, ibid.87. Quid quoad bona Ecclesiastica, ibid.88. Debent solui decimae Clericis administrantibus populo spiritualia, non obstante quod diuites sint aut mali, 184.89. & 90. Ius decimarum capaces non sunt Laici: quatuor tamen modis possunt ab eis percipi fructus illarum, ibid.91. De modo percipiendi, titulo fedi, ibid.92. Tale scilicet Laicus in alium Laicum, transferre non potest, ibid.93. Quatenus possit Laicus titulo consuetudinis licite percipere fructus decimarum, ibid.94. Quatenus consuetudine obtineri possit, ut vna Ecclesia, aut vnus Laicus percipiat debitas alteri, 185.95. Tribus modis potest quis liberari a solutione decimarum, quorum primus est priuilegium, ibid.96. Reliqui consuetudo & praescriptio, ibid.97. Quo tempore solui debent decimae, ibid.98. De loco in quo debent fieri decimarum solutio, 168.99. Fructus decimarum non debent in houea inferri sine consensu eorum quibus decimae solui debent, ibid.100. Modus quo solui debent decimae, ibid.101. Responsio ad difficultatem, an Parochus possit negare sacramenta nolentibus solvere decimas, quas debent, ibid.102. De delegatione potestatis, vide matrimonium, 16.*

Denunciatio reuelatione criminosa. Lib. 24.

Denunciatio mendax quando sit peccatum mortale, 324.49. De denuncia tunc facienda Superioris iussu, intendentis punitionem, ibid.50.

REGINAL
DE
PRACTIS
EDRIP
E.V

INDEX RERUM ET VERBORUM.

De faciendâ iussu eiusdem, intendentis correctionem rei, aut satisfactionem partium, 325.51.
 Eam fieri non præsumitur correctione fraterna, si peccatum sit omnino occultum (excepto casu hæresis) Superior præcipere non potest, ibi.52.
 Quid agi debeat cum er minofus notorius est, ibi.53.
 Aliter procedendum est, cum Superior præcipit reuelationem fieri per modum denunciationis ac cum per modum iudicii, ibi.54.
 De reuelatione criminis quod vergit in reipub. perniciem, aut in notabile damnum tertri persone, 326.55.
 De monitione Rei, quando præmitti debet eadem reuelationi, ibi.56.
 Alia aduertenda de eadem reuelatione, ibi.57. Facienda est, cum noxii detrimentum quam fieri potest minuo, ibi.58.
 Qua ratione Prælato aut alteri denunciari possit peccatum occultum proximi, quod ipsi soli nocet, ibi.59.
 Obligatio corripiendi publice peccantem: & quedam alia aduertenda circa prædictam denunciationem, 327.60.
 Obligatio obediendi Superiori præcipienti, vt criminofus reuelentur, sibi secreto, tanquam patri, ibi.61.
 Scrutanda forma edicti, quo Superior præcipit aliquid reuelari, ibi.62.
 Quedam circa eandem reuelationem notanda pro praxi, ibi.63.
 Ad illam non tenetur, qui ex ea timet sibi graue detrimentum. Nec item reus interrogatus de complicitibus, qui sunt omnino occulti, nisi, &c. ibi.64.
 Excusati ab obligatione quæ imponitur sub excommunicatione, reuelandi eos qui aliena bona retinent, ibi.65.

Depositiō & degradatio. Lib. 32. tract. 2.

Differentia suspensionis à depositione & degradatione: & harum duarum inter se, 846.50.
 Quando depositio fit censenda verbalis, & quando actualis, ibi.51.
 Verbalis degradatio qualiter fit faciendâ secundum Concilium Trid. ibi.52.
 Quomodo sint inter se affectæ, ac quomodo differant degradatio verbalis & actualis, ibi.53.
 Actualis priuat priuilegio clericali, non autem verbalis, ibi.54.
 Verbaliter tantum degradatus potest restitui ab Episcopo: & degradatus actualiter potest à solo Papa, 847.55.
 Alia apud alios auctores pro foro externo videnda, ibi.56.

Depositiū. Lib. 25.

Definitio depositi: & quomodo per eam distinguitur à reliquis contractibus, 467.556.
 Depositiū est tantum in bonum deponentis: & quomodo interdum inducitur naturam aliorum contractuum, ibi.557.
 Quatenus possit aut non possit depositarius vti re apud se deposita, ibi.558.
 Depositi conuenit: tum nō fieri in re propria, tum esse omnino gratuitum, ibi.559.
 Depositiū aliud iudiciale, aliud priuatum: quod varium est, tum ex parte rei depositæ, tum ex parte depositarii, tum etiam ex parte depositarii, ibi.560.
 Obligationes quæ oriuntur ex deposito, 468.561.
 Actiones quæ dantur ratione depositi, ibi.562.
 Depositiū perit ponenti: nisi depositarius sit in dolo, aut lata culpa, ibi.563.
 Qui non nunquam tenetur de leui, ac etiã de leuissima culpa, ibi.564.
 Casus in quibus id contingit, ibi.565.
 De difficultate, An depositarius mercede conductus teneatur tantummodo de culpa leui, ibi.566.
 Qui specialiter pro deposito custodia mercedem accipit: de leui quidem culpa tenetur: non tamen de leuissima, 469.567.
 Idem iudicium est de eo qui non pro custodia specialiter, sed pro sua opera mercedem accipit, ibi.568.
 Modus quo depositum finitur, ibi.569.
 Casus aliquot in quibus depositarius non tenetur depositum reddere depositari perenti, ibi.570.
 Vbi, & cuius expensis restituendum sit depositum, 571.
 Explicatio dubii, An luctum partum ex deposito, restituendum sit depositarii, ibi.572.
 Quedam breuiter notata de deposito, 470.573.

Derisio. Lib. 24.

Quid sit derisio, & quando sit mortale, quando veniale peccatum, 351.74.

Desperatio. Lib. 17.

Desperationis definitio, 29.79.
 Eiusdem varæ diuisiones, ibi.80. & duobus sequentibus, ibi.83.

Detractio. Lib. 24.

Tria bonorum genera: ac distinctio famæ à rumore, inuisque diuisio in bonam & malam, 328.66.

Detractio & contumelia peccata sunt specie distincta, ibi.67.
 Definitio detractiois, cum explicatio singulæ un partium eiusdem, ibi.68.
 Varii detractiois modi, ibi.69. Iusta causa excusat peccato detractiois, ibi.70.
 Detractio peccatum est, suo genere mortale, 329.71.
 Quando aggrauetur mutando speciem, & quando censetur peccatum tantummodo veniale, ibi.72.
 Detractio materialis quando sit vel non sit peccatum mortale, ibi.73.
 Materie leuitas, ex qua detractio excusatur à mortali, variis modis contingit, ex quibus, ibi.74.
 Eis adiuuandum esse eum quo reuelatio fit illi cui dicere peius deest ac si nulli d. catur: & quo iniuria accepta narratur ad consilium & solatium, 330.75.
 Modus dicendi excusans detractioem à mortali, cum sua exceptione, ibi.76.
 An narratioe auctorum, committatur detractio mortalis, ibi.77.
 A mortali excusatur qui exis quæ patent, detegit famam alicuius, maiorem esse quam par sit, ibi.78.
 Quando reuelatio naturæ defectus proxiimi, peccatum sit mortale, ibi.79. Et quando reuelatio peccati venialis, 331.80.
 De detractioe ex reuelatione grauium criminum, ibi.81.
 Explicatio dubii, An licitum sit de peccatis proximi colloqui eum eo qui illa nouit, ibi.83.
 Peccatum notorium patefacere illud nescienti, quando sit peccatum: & quæ notorietas facti ab eo excuset, 332.84.
 De peccato quod committitur narrando nescientibus peccatum quod iudice proditum est, ibi.85.
 De peccato quod committitur reuelando crimen quod olim fuit notorium, sed iam sopita est illius memoria, ibi.86.
 De peccato quod committitur audiendo detractores, 333.95.
 Quando peccetur inquirendo de defectibus aliorum, ibi.96.
 Pœnæ detractorum, ibi.97.

Diabolus. Lib. 17.

Quid diabolus possit certo aut probabiliter prænnunciare futura esse, 431.63. & 164.

Diffidatū. Lib. 21.

Quatenus cuique licitum sit occidere diffidatum, 206.18.

Digamū & digamia.

Pertinentia ad digamiam, ex qua irregularitas oritur, vide verbum Irregularitas. 6. per totum.

Dignitas. Lib. 30. tract. 1.

Dignitates Ecclesiasticæ infra Episcopalem, 608.47.48.49.

Discordia. Lib. 17.

Discordia quando sit vel non sit peccatum contrarium paci, de qua D. Paulus dat præceptum, 371.31.
 Quando sit contra charitatem: ac quando peccatum mortale, ibi. 324.

Dispensatio.

Dispensatio in irregularitate, lib. 30. tract. 2. 16.20. & pluribus sequentibus. Vide verbum Irregularitas, 2.
 Dispensatio in lege Superioris vt valida sit, quænam requiratur, lib. 31. 770.194. & 195.
 De dispensatione in impedimentis matrimonii, vide verbum Matrimonium 16. per totum.

Dissolutio obligationis præueniens ex contractu aut quasi ex contractu. Lib. 25.

Talis dissolutio fit, tum remissione, tum solutione debiti, cuius variis sunt modi: ac r. nouatio & delegatio, 483.633. Deinde de peccatiōe, ibi.634.
 Quæ quando locum habeat & quando non habeat, 484.637.
 Solutio præcise sumpta quid sit: & quis recte soluat, ac cui solui debeat, ibi.636.
 De acceptatione & generali effectu solutionis, ibi.637.
 De dissolutione propositæ obligationis per rei integritatem, aut sententiam Iudicis, aut præscriptionem legitimam, ibi.638.
 De ea quæ fit tradendo instrumentum, ibi.639.
 Mōnium de ratione iudicandi de peccatis, ex tractatibus de contractibus, ibi.640.

Diuinatio. Lib. 17.

Diuinatio in genere quid, & quæ duplex sit, 41.161.
 Diuinatio diabolica quid sit, quodque prohibita sit, in tam diuino, quam humano, ibi.162.
 Ea duplex est, expressa & tacita, 41.163.
 Expressæque nouem distinguuntur species: quæ omnes peccata sunt mortalia, ibi.166. & 167.

Tacita

Tacita quid & quotuplex sit, *ibid.* 168.
 De diuinatione per sortium, quid sit censendum. *45.173.*

Diuortium, t. absolute, Lib. 31.

Quid sit diuortium, & quot modis fieri possit, *799.313.*
 Ob fornicationem spiritalem, seu heresim vel apostasiam, potest fieri diuortium perpetuum, *800.314.*
 Diuortium fieri potest ad tempus iusta de causa: quales sunt inductio ad peccandum, & saeuicia uinui coniugis, quando illa durant, *ibid.* 315.
 Notanda de saeuicia, prout est causa iusta diuortii, *316.*
 Malum quod timetur debet esse graue, ut seuitiam constituat: & quatenus possit maritus uxorem uerberare. *ibi.* 317.
 Aliæ causæ iustæ diuortii, quæ in uenerisum reducuntur ad notabilem perniciem animæ uel corporis, *ibid.* 318.

Diuortium 2. prout factum ob carnalem fornicationem. Lib. 31.

Nomen fornicationis accipi potest tum proprie tum communiter, & quomodo in hac re accipi debeat, *801.319.* & quæ excludi debeat, *ibid.* 320.
 Casus in quibus fornicatio non est sufficiens diuortii causa: & peculiariter notanda de casu in quo utriusque coniux reus est illius criminis, *ibid.* 321.
 De casibus condonationis adulterii, & occasionis ab altero coniuge eidem adulterio data, *802.322.*
 De calu admitti adulterii per uiam, aut aliter absque peccato, aut in quo nullus est incertum, *ibid.* 323.
 Modus obseruandus in diuortio, *ibid.* 324.
 Persona adulteræ, etiam lata in eam, Iudicis sententia, non potest a se dimittere personam innocentem, si velit eicohabitare, *ibid.* 325.
 Aliquot conclusiones quibus respondetur ad questionem. An adulteri sententiam diuortii datam à Iudice, possit mutare statum ingrediendo religionem, aut suscipiendo sacros Ordines, *803.326.*
 De eo, quod innocenti licet tum sit ad religionem aut sacros Ordines transire in uita adultera, *ibid.* 327.
 Non tenetur uir uxorem adulteram ad pristinam amicitiam admittit, etiam si id ei liceat, *ibid.* 328.
 Duo casus excepti, qui non habent locum in vxore respectu uiri, & interdum nec in uiro, respectu uxoris, *ibid.* 329.
 Si coniux innocens post factum diuortium adulteretur non tenetur ante compulsionem Iudicis ad altero reconciliari, *ibid.* 330.
 De reconciliatione adulteri, quæ sit facta. Et primo, de ea quæ fit per innocentis carnalem cum eo copulam, *804.331.*
 De ea quæ fit, propria sponte renouendo secum adulteram; deque ea quæ fit exhibendo se illi familiarem, *ibid.* 332.

Dolu.

De dolo & præcipue prout contingit in contractu: uide uerbum contractus 6. initio.

Dote.

De dote, præsertim ut est causa excusationis ab usura. uide uerbum Mutuum.

Dominorum. Et seruorum mutua obligatio, Lib. 20.

Obligatio dominorum & seruorum, *199.57.*
 Casus in quibus contingit dominos peccare mortaliter in ordine ad seruos, *ibid.* 58.
 Casus in quibus contingit seruos peccare mortaliter in ordine ad dominos, *ibid.* 59.
 De domini obligatione subueniendi famulo arotanti, *ibid.* 60.
 De obligatione soluendi eisdem mercedem, *ibid.* 61.
 De obligatione Domini, respectu delicti famuli, *200.62.*
 De obligatione famuli defendendi Dominum suum, *ibid.* 63.

Donatio, Lib. 25.

Spectantia ad rationem donationis, *479.616.*
 Requisita ad validitatem donationis, *ibi.* 617.
 Donatio non potest retractari ex sacra penitentiâ donatoris: & diuisio illius in puram & mixtam, *ibid.* 618.
 Alia diuisio, in eam quæ est inter uiuos; & in eam quæ est causa mortis, *ibid.* 619.
 De donatione à patre facta filio existenti sub ipsius potestate, *480.620.*

Dubium, Lib. 24.

Docetur etiam de eo quod dubia statim meliorem partem interpretanda, *319.79.*

Duellum, Lib. 21.

Definitio duelli, cum explicatione, *220.73.*
 Duo casus in quibus illicitum est duellum, *ibid.* 74.

Nequit licite permitti à Principibus, nisi ad maius malum uitandum, urgente necessitate, *221.75.*
 Pœnæ pugnantium in duello, *ibid.* 76.
 Pœnæ participantium eum isdem, *ibid.* 77.
 Quod confictus particulares qui sunt in bello, non sint duella, *ibid.* 78. Quodque nihilominus ut plurimum sit illicitum, *222.79.*
 Necessitas non facit duellum licitum, *ibid.* 81.
 Duelli reprobatio per Concilium Tridentinum, *ibid.* 81.
 Pontificum aduersus illud editæ constitutiones, *ibid.* 82.
 Personæ quæ ratione duelli, excommunicationem, aliasque pœnâ incurrunts, *223.84.*

E.

Ebrietas, Lib. 22.

Ebrietas procedens usque ad priuationem usus rationis, peccatum est mortale duobus casibus exceptis, *249.53.*
 Quid sit iudicandum de nimio potu, siue priuatione usus rationis, *ibid.* 56.
 Signa quibusprehenditur, cuiusmodi fuerit ebrietas, *ibid.* 57.
 Peccatum concurrentis ad alterius ebrietatem, *ibid.* 58.
 Quomodo explicandum sit in confessione peccatum ebrietas, *ibid.* 59.
 Quomodo facta in ebrietate sint peccata, aut à peccato excusentur, *250.60.*
 De contractibus factis in ebrietate, & pœnæ ebriorum, *ibid.* 61.

Electio ad beneficium ecclesiasticum, L. b. 30. tract. 3.

Quid sit, & quorum beneficiorum sit, ac quotuplex sit electio, *691.191.*
 De potestate electi, ac de prælaturis, deque beneficiis ad quæ electus non eget confirmatione, *ibid.* 192.
 Quis eligere, & quis eligi possit, *692.193.* Quædam tenenda de confirmatione electi, *ibid.* 194. Peccatum est mortale, ad beneficium eligere: ut id dignum sit & minus dignum relicto digniore, *ibid.* 195.
 Eligens indignum relicto digno tenetur ad restitutionem damnorum secutorum: non item eligens minus dignum, relicto digniore, *ibid.* 196.
 Beneficium digno resignare, digniore relicto, aut cum illo permutare, aut illi conferre, quatenus peccatum sit, *603.197.*
 Quando peccet minus dignus concurrentis cum digniore in petitione beneficii: & quando peccet admittens tunc sibi delatum, *ibid.* 198.
 Qui in electione sit habendus dignior, *ibid.* 199. Aliquot casus, in quibus non est peccatum, saltem mortale, in beneficio dignum præferre digniori, *ibid.* 200.

Emprio. Et uenditio secundum se, & in ordine ad ea quæ uendi & emi: & ad eos qui uendere & emere possunt, Lib. 25.

Definitio empionis, cum declaratione, *405.247.* De eo quod empio: icur perfici consensu, *ibid.* 248.
 De eo quod dicitur fieri de re, pro pretio, *ibid.* 249.
 Diuisiones empionis ex parte rerum quæ emuntur, & ex parte modificationum cum quibus perficitur, *ibi.* 250.
 Alia ex parte modi quo fit, & ex parte finis in quem fit, & ex parte pretii, *ibid.* 251.
 Uendi non possunt res spirituales, nec corporales Deo dicatæ, *406.252.*
 Nec publicis usus dicatæ, nec litigiosæ: & quando uenena, *ibid.* 253.
 Quatenus ualida censetur uenditio rei alienæ, *ibid.* 254.
 Quatenus emptio rei propriæ, *ibid.* 255.
 Explicatio dubii an homo uendi possit, *ibid.* 256.
 Quatenus officia publica uendi possint in repub. *407.257.*
 Quando talis uenditio sit peccatum mortale: & de translatione prædictorum officiorum ab uno in alium, *ibid.* 258.
 Laici per Principis prohibitionem ne uendant non solucentibus sibi gabellas, non impediuntur uendere Clericis, *ibid.* 259.
 Regulariter qui prohibetur uendere per se, nequit uendere per alium, *ibid.* 260.
 Is cuius autoritate perficitur uenditio, prohibetur emere, *ibid.* 261.
 Explicatio dubii, an licitum sit emere ab eo, qui scitur statim consumpturus pretium, *ibid.* 262.
 Quatenus peccet qui alicui uendit aliquid quo est abusus, sed id nescit, *408.263.*
 Qui si tale quid sciat, aut probabiliter præsumat: an aliquam excusationem habeat à peccato, *ibi.* 264.
 Si quis probabiliter creatur aliqua re abusus in reipub. aut proximi perniciem, uendens illam non excusatur, *ibid.* 265.
 Quatenus Rex possit uendere bona suæ regis dignitatis, *ibi.* 266.
 Quatenus possit aut non possit usufructuarius uendere suum usufructum, *ibi.* 267.
 Quando inuitus dotalem fundum uxoris possit, aut non possit uendere, *409.268.*

Emprio

REGINAL
 DE
 PRACTIS
 ADRIANUS
 E. V.

Emprio & venditio 2. prout sit credita pecunia, aut anticipata solutione, aut sub hasta Lib. 25.

Non licet catus vendere ex eo tantum, quod solutio differatur ad aliquod tempus, 417. 305.
 Licetum est quidem intra limites iusti pretii augere pretium in venditione quae sit credita pecunia, non tamen extra eosdem limites, 48. 306.
 Quatenus liceat in venditione illius generis, supra iustum pretium ascendere ob periculum perdendi pretium, vel ob laborem aut difficultatem illud recuperandi, ibi. 307.
 Seruanda in eo incrementa, ad vitandum periculum palliandi vsturas, ibi. 308.
 An liceat merces in magna copia supra iustum pretium vendere, eo quod minutatim supra illud venderentur, distinctione explicatur, ibi. 309.
 Quando is qui vendidit pretio infimo, possit accipere summam iustam, eo quod contra suam expectationem, differatur solutio, ibi. 310.
 Illicitus est contractus, quo debitor suum debitum emit minoris, quam ipsum sit: nisi detur excusatio lucri cessantis, aut damni emergentis, ibi. 311.
 Quod idem habeat locum si tertius emat, quando debitum est certum, ibi. 312.
 Secus vero cum debitum periculo expositum fuerit, vel cum laboribus & expensis recuperandum est, 469. 313.
 Emprio quae sit anticipata solutione, descendendo infra pretium infimum, est de se illicita, ibi. 314.
 Reicitur quod Sorus sentit, huc vltura mercatores infra infimum pretium emere a rusticis lanas, aliquando post solutionem tradendas, ibid. 315.
 Quando proxeneta possit accipere aliquid de pretio rei, quae fuit ei tradita vendenda, ibi. 316.
 Quatenus is qui emit nomine alterius, possit vltra quam emerit, ab eo accipere, ibi. 317.
 Quando venditio fiat sub hasta, & leges in ea seruandae, 420. 318.
 Explicatio dubii, an emprio sit eo ipso existimanda iusta, quod facta sit in subhastatione, ibi. 319.
 Fraudes per quas talis venditio redditur iniusta, ibi. 320.
 Quatenus ei, cuius bona venduntur sub hasta, liceat supponere alium quem ad augendum pretium, ibi. 321.

Emprio & venditio 3. quoad obligationes venditorum, & emptorum. Lib. 25.

Quinq; obligationes venditoris, 425. 334.
 Praemitenda explicatio difficultatis, an necesse sit, vitium mercis declarari in illius venditione, 426. 335.
 Si venditor defectum mercis celet, mentiendo eam carere omni defectu, venditio nulla est: ipseque tenetur ad restitutionem damnorum inde sequutorum: non autem si defectum celet, tantum recitendo ipsum, ibi. 336.
 Peccat contra iustitiam, cum obligatione ad restitutionem, qui non detegit notabile vitium mercis (secus si modicum) quod emptori adferet detrimentum, nisi & ipse idem vitium ignoret, ibi. 337.
 De dubio an peccet contra charitatem, qui vitium mercis non detegit emptori: qui emeret etiam si illud nosset, 425. 338.
 Quatenus peccet qui vendit vnam rem pro alia, ibid. 339.
 Quatenus qui rem mixtam vendit pro pura, ibid. 340.
 Nonnulla certa de difficultate an possit quis merces suas vendere pretio corrente, quas fecit ob futurum aliarum aduentum, paulo post minus valituras, 426. 341.
 Quid quid aliqui contradicant, nihil in eo committitur contra iustitiam, ibid. 342.
 Quatenus aliquid contra charitatem, ibi. 343.
 Solutio duarum objectionum, ibi. 344.
 Quando peccet qui priuatim sciens statuto, incipit minuendum pretium tritici, aut valorem pecuniae, vendit aut mutuo dat secundum communem estimationem, ibi. 345.
 Quando peccet in quibusdam aliis similibus casibus, ibid. 346.
 Obligatio praemonendi venditorem de valore rei supra pretium quod ei offert: & resarciendi damna sequuta ex illius culpabili soluendi mora, ibi. 348.
 De empto ex aliena pecunia: cuius ipsum sit, ibi. 349.

Emprio & venditio 4. in ordine ad rem veritatem, & ad actiones quae ex illis nascuntur. Lib. 25.

Statim ac perfecta est venditio, periculum & commodum rei venditae pertinet ad emptorem; nisi venditio sit conditionalis, aut requirat scripturam, ibi. 350.
 Cuius sit periculum rei, cum venditio facta est sub conditione aut indeterminate, ibi. 351.
 De qua culpa venditor teneatur: & ad quid cum fuerit in mora vendendi rem venditam, 428. 352.
 De re vendita quae puolatur, & de vendita quae consistit in pondere & mensura, ibi. 353.
 De rebus quae gustari solent, ibi. 354.
 De fructibus rei venditae, ibi. 355.
 Actio quaedam ex empto, & quaedam ex vendito: ac quaedam vtraque sit, 429. 356.
 Quatenus venditor emptori teneatur de emptione, ibi. 357.

Actio redhibitoria, & actio quanto minoris, locum habent tantum quo ad forum externum, ibi. 358.
 Varii casus in quibus quis cogi potest ad vendendam rem propriam, ibi. 359.

Emprio & venditio 5. quoad illius perfectionem & rescissionem. Lib. 25.

Dvo modi quibus venditio perficitur, 430. 360.
 Tria requisita vt venditio sit perfecta sufficienter ad transferendum dominium, ibi. 361.
 Quando censenda sit venditio perfecta sine translatione domini, ibid. 362.
 Quid artus conferant ad perficiendam venditionem, ibi. 363.
 Quid sit agendum cum res est vendita duobus, ibi. 364.
 Quid specialiter cum venditio sit iurata, ibi. 365. & 366.
 Septuplex error contrahentium, ratione cuius contractus venditionis & emptionis rescindi potest, ibi. 367.
 Aliae causae ob quas ad huc potest idem rescindi, 431. 683.

Emphyteusis & feudum. Lib. 25.

Feudum sicut emphyteusis species est locationis, & qua ratione illud ab hac differat maxime, 464. 544.
 Conditionis requisitae ad emphyteusum, variae sunt variarum regionum, ibid. 545.
 Ex communi iure ciuili, ea constituenda est in rebus immobilibus, manente eorum dominio apud constituentem, ibid. 546.
 Obligatio emphyteutae ad soluendam pensionem, & quomodo eam non soluens amittat emphyteusum, 465. 547.
 Quando emphyteuta liberetur a solutione pensionis, & quanto emphyteusum perdat, ob rem emphyteuticam redditam deteriorem, ibi. 548.
 Quatenus alienari possit res emphyteutica, & ad quid teneatur cui alienatur, ibi. 549.
 Conditiones requisitae ad contractum feudalem, ibi. 550.
 Quatenus emphyteusis & feudum excusentur ab vltura, vide verbum Mutuum 3. in principio.

Episcopus.

Episcopi obligationes particulatae, lib. 20. 201. 69. & lib. 30. tract. 1. 606. 44. 45. & 46.
 Illius potestas dispensandi in impedimentis matrimonii, lib. 31. 772. 201. & aliorum sequentibus. vide verbum Matrimonium 16.

Eucharistia 1. secundum se. Lib. 29.

Praecipua nomina quibus Sacramentum Eucharistiae significatur, 539. 1.
 Quod Sacramentum Eucharistiae non sit consecratio, nec sacrificium corporis & sanguinis Christi, nec sola species sensibilis, nec solum corpus, & sanguis Christi, ibi. 2.
 Est quid aggregatum ex speciebus panis & vini, & ex corpore & sanguine Christi, 540. 3.
 Variae differentiae inter Eucharistiam, & alia Sacramenta, ibi. 4.
 Eucharistiae Sacramentorum omnium dignissimum in quo est Christus verus Deus, ibi. 5.
 Eucharistiae Sacramentum est vnum, ad modum quo refectio corporalis ex cibo & potu, vna est, ibi. 6.
 Differentiter tamen hoc nomine, quod in Eucharistia tantumdem significatur sub alterutra specie, quantum sub vtraque, 541. 7.
 Sumpcio Eucharistiae necessaria quidem est necessitate praecipua, non tamen necessitate media, ibid. 8.
 De tempore quo instituta est a Christo Domino nostro, sacrosancta Eucharistia, ibid. 9.
 Figurae tam legis naturae quam Moisaicae, huius Sacramenti, ibi. 10.

Eucharistia 2. quoad eius materiam. Lib. 29.

Materia Eucharistiae, panis & vinum, 542. 11.
 Panis consecrari potest prius tempore, quam vinum: & ad validitatem consecrationis, vnius eorum, non est necessarium sequi consecrationem alterius, ibi. 12.
 Illicita nihilominus est vnius consecratio, quam non sequitur consecratio alterius, ibid. 13.
 Excusatio illius a peccato, qui per ignorantiam inculpabilem, aut ob scandalum vel mortis periculum consecrat panem, non consecrat vino, vel contra, ibid. 14.
 Nullo modo licere potest directe intenta consecratio vnius partis Eucharistiae, sine alia, 543. 15.
 De necessitate huius sacramenti est, vt Sacerdos praesentem habeat materiam consecrandam; & qualiter praesens esse debeat, ibi. 16.
 Explicatio difficultatis. An certa determinataque quantitas sit de necessitate sacramenti Eucharistiae, ibi. 17.
 Responso affirmatiua ad aliam difficultatem de necessitate intentionis ministri, consecrandi particularem materiam ante consecrationem cum aliquot corollariis inde deductis, 544. 18.
 Quando censenda sint consecratae hostiae, quarum non recordatur Sacerdos dum consecrat, & quod ex defectu intentionis non consecrantur consecratae guttae, quae in calice apparent separatae, ibi. 19.

FFF Non

Non alius panis quam triticus est materia Eucharistiae: & quid si in illius confectione, sit farina triticea admixta alia alterius generis, ibid. 20.
Requisita in pane factio ex farina triticea, vt censetur idonea materia Eucharistiae, 545.21.
Non est quidem de necessitate sacramenti vt talis panis sit azymus, est tamen de necessitate precepti in Ecclesia Latina: & contra, in Ecclesia Graeca, ibid. 22.
Consecrationis sanguinis Christi materia, est vinum de vite, cuiuscumque illud sit generis, ib. 23.
Non item expressum ex fructibus aut herbis: aut adhuc existens in vis, aut ex his non maturis expressum, ibi. 24.
Aut conuersum in acetum, aut sapa, vel lora. Et quid de vino acefcente aut congelato, 546.25.
Admiscenda est aqua vino in Eucharistia de necessitate precepti tantum, ibid. 26.
Seruanda in tali admixtione, ibid. 27.

Eucharistia 3. quoad illius formam. Lib. 29.

EX duabus partibus integratur forma Eucharistiae. 547.28.
In quibus verbis ea ipsa forma consistat, ib. 29.
In his quatuor vocibus, HOC EST CORPVS MEVM, consistit forma consecrationis panis in corpus Christi, ibid. 30.
In quibus consistit forma consecrationis vini in sanguinem, 548.31.
Responsio ad quasdam obiectiones de eadem forma, ibi. 32.
Nihil eorum quae Missale habet proferenda in consecratione, omitti debet: quidquid aliqua dicantur non esse de necessitate Sacramenti, ibid. 33.
Forma Sacramenti Eucharistiae efficit id quod significat, ibid. 34.
Quae sit mutatio quae in pane & vino fit per consecrationem, ibi. 35.
Quid panis & vini remaneat post consecrationem, 549.36.
De eo quod ex vi verborum consecrationis, continetur sub accidentibus panis & vini, ib. 37.
De modo quo Christi corpus continetur in Eucharistia, ibid. 38.
De modo quo praesentia Christi dependet a speciebus sub quibus continetur, ibid. 39.

Eucharistia 4. quoad illius ministrum & peccatorem cui administrari non debet. Lib. 29.

SOLUS Sacerdos habet a Christo consecrandi potestatem, 550.40.
Quilibet Sacerdos potest valide Eucharistiam consecrare, ib. 41.
Quomodo accipienda sint nonnulla dicta Patrum, quibus contrarium significare videntur, ibid. 42.
Difficultas, An plures Sacerdotes possint simul eandem hostiam consecrare, ibid. 43.
De consuetudine qua noui Sacerdotes consecrant simul cum Episcopo ordinante, 551.44.
Sumptio Eucharistiae sub vtraque specie, solis Sacerdotibus consecrantibus est in precepto, ibid. 45.
Peccator publicus quis dicatur, quis suspectus, quis occultus, 552.48.
Nunquam licet peccatorem manentem in peccato mortali, inuitare ad susceptionem Eucharistiae, nec vquam dare hostiam non consecratam pro consecranda, ibid. 49.
Peccatori non resipiscanti et elauda, est Eucharistia, quando commode fieri potest. Item quae publico peccatori, etiamsi resipuerit, nisi publice confiteri de illius mendatione, ibi. 50.
Quomodo tali occulte petenti dari possit. Et quod non sit neganda peccatori occulte petenti publice, ib. d. 51.
Obiectiones in consilium, cum solutionibus, ib. 52.
Quid agendum in hac re cum peccatore occulto petenti, occulte, 553.53.
Non licet hoc sacramentum suspecto de crimine dare ad illius examinationem, ibid. 54.
Quando ob suspicionem criminis, possit aut non possit alicui negari Eucharistia, ibid. 55.
Modi quibus peccat quis indignus ministrando Eucharistia, ibid. 56.

Eucharistia 5. quoad illam susceptionem. Lib. 29.

Non modo humano, sed etiam diuino preceptum dari de sumenda sacrosancta Eucharistia, 554.57.
Ratio qua id ostenditur, 555.58.
Circumstantes non censentur perinde obligati a Eucharistia, ac ad baptismi acceptionem: quod quae praecipuum diuini sumendi Eucharistiam, ponitur, vt sumatur sub vtraque specie, ib. 59. Et quomodo ipsum obliget, ib. 60.
Quomodo preceptum humanum eadem sumptione datur obliget. Et quod non pa nequeat tuta conscientia ipsum tollere, ibi. 61.
Sumenda est Eucharistia vt memoriale passionis ideoque grauisimum peccatum est indigne sumere, 556.62.
Semel sumptis Eucharistiam, non tollit obligationem denuo sumendi, ib. 63.
Sumptis Eucharistiam in Paschate, non tollit obligationem sumendi eam in articulo mortis, ibi. 64.
Tria circa id notanda, 557.65.
Nec tantum in articulo mortis, sed etiam extra illum, obligatio est digne & iuno sumendi Eucharistiam: & pro quo tempore ea

fit, ib. 66.
Illo anno in quo satisfactum est praecipuo Ecclesiae de sumenda in Paschate: talis obligatio non contingit nisi per accidens, ib. 67.
Melius est communicare frequenter, quam raro, ibid. 68.
De frequentia communionis non potest dari certa regula omnibus communis, ib. 69.
Quod aliquando in poenam criminis negata est Eucharistia in fine vitae, iam non est in viu, ita ut nulli vere poenitenti ea denegetur, 558.70.
Explicatio difficultatis, An peccent Iudices qui ratione consuetudinis receptae in sua prouincia, non concedunt Eucharistiam damnatis ad mortem, 6. ibid. 71.
Explicatio alterius difficultatis, An conueniens sit quotidie communicare, ibid. 72.

Eucharistia 6. quoad obligationem sumendi illam: ac quoad eam de cuius manu sumenda est. Lib. 29.

Obligatio communicandi extra mortis articulum praecipuo diuino imposita, tantum est ea quae determinatur praecipuo Ecclesiastico quotannis communicandi in Pascha, 559.73.
Tempus Paschae quomodo sit accipiendum: & qua ratione sumptio Eucharistiae sit ad illud determinata, ibi. 74.
Qui omittit communionem in Paschate, manet obligatus ad eam sumendam quamplurimum potest, ibid. 75.
Ante tempus Paschale communicasse; non tollit obligationem in eo communicandi, 560.76.
Impeditus per censuram non communicans in Paschate, quomodo excusetur, ibid. 77.
Quos obliget praecipuum diuinum de sumenda Eucharistia, ibi. 78.
Cui amentia ea dari possit, & quando, ibid. 79.
Emerguntis quando dari possit Eucharistia, 561.80.
Dari potest a grotis semidelirantibus, itemque sen. farais, ib. 81.
Quos obliget propositum praecipuum Ecclesiasticum: & specialiter an pueros, ibid. 82.
In qua parte aetatis incipiant pueri habere discretionem sufficientem ad Eucharistiae sumptionem, ibid. 83.
Ad primam eiusmodi sumptionem non sunt multum urgendi, excepto articulo mortis, ibid. 84.
Possunt iidem pueri in hac re stare iudicio Confessoriorum, & coram quorum vult cura: grauius peccantium si de ea nihil curent, 562.85.
Tres modi communicandi, & per quem eorum satisfiat praecipuo de communionem, ibid. 86.
An satisfiat communicando sacramentaliter tantum, rationes in vtramque partem, ibi. 87.
Quid pro praxi tenendum sit, aliquot documentis declaratur, 563.88.
Ex delegatione, potest Diaconus Eucharistiam ministrare: ut ordinario vero solus Sacerdos, 563.89.
Quem oportet partem esse suscipientis, ib. 90.
Aduertenda circa id plura, ib. 91.
Parochus potest licentiam ministrandi suis Eucharistiam, dare simpliciter Sacerdoti, etiam non approbato ab Episcopo ad administranda sacramenta, 564.92.
Qui Sacerdos, in extrema aut graui necessitate, idem potest sine tali licentia: neque extra eam requirit expressam, sed ei sufficit preterit praesumptio voluntas Pastoris, ibid. 93.
Quando non in pleat quis praecipuum Ecclesiae, communicando in Pascha extra suam Parochiam sine Parochi sui licentia, ibi. 94.
Tenenda de obligatione Sacerdotum ministrandi Eucharistiam, ibid. 95. & 96.

Eucharistia 7. quoad necessaria ad eam digne sumendam. Lib. 29.

Dispositionem requirit tam ex parte corporis, quam ex parte animae, 565.97.
Fides sola non est sufficiens dispositio animae ad eam sumptionem, ibid. 98.
Peccatum indigne sumendum sacrosanctam Eucharistiam, ibid. 99.
Sumere Eucharistiam peccando venialiter, non est peccatum plusquam veniale: qualis quoque tantum committit, qui ex multitudine venialium, sine deuotione accedere tentans, non excusat dolorem cum proposito emendationis, 566.100.
Habentem peccatum veniale in habitu ad sacramentum Eucharistiae accedere sine dolore de eo, non est de se peccatum, ibi. 101.
Actualis deuotio quatenus requisita sit in sumptione Eucharistiae, ibid. 102.
Vltus sacramenti poenitentiae est necessaria dispositio ad Eucharistiam digne sumendam: & quomodo, 567.103.
Necessitas implendi Ecclesiasticum praecipuum, non excusat ab obligatione ad talem dispositionem, ibid. 104.
Excusare autem potest necessitas tum articuli mortis, tum vandi infamiam, vel scandalum, ibid. 105.
Cum etiam necessitas prosequendi Missam inchoatam, 568.106.
Ac demum in Parocho necessitas satisfaciendi suo officio, ibi. 107.
De penuria Confessorii in tribus casibus excusante ab eadem obligatione, ibid. 108.
Qui sumptioni Eucharistiae peccati mortalis sibi conscius non potest praestitere sacramentalem confessionem, nec et praestiterit contritionem perfectam: quem tamen in articulo ignorante, beneque fides, in eo excusare possunt, 569.109.
Obligatio Sacerdotis quamplurimum confitendi, quando sibi conscius peccat.

REGINAL
PRAXIS
AD R. P.
E. V.

peccati mortalis celebravit non præmissa confessione; ad alios ea ratione communicantes non extenditur, ibid. 110.
 Illicitum quidem non est de se, etsi consilium non sit, statim post peccatum mortale commissum, Eucharistiam sumere, 570. 111.
 Dispositio ad eam ex parte corporis: & de præcepto quod Sacerdoti datur communicandi cum flosa, ibid. 112.
 Quatenus fœditas corporis censetur impedimentum sumendi Eucharistiam, ibid. 113.
 Carnalis pollutio quomodo sit peccatum, ibid. 114.
 De proveniente ex peccato mortali, quid sit statuendum in ordine ad Eucharistiam sumendam, 571. 115.
 Quid de proveniente et peccato veniali, vel ex causa mere naturalis, ibid. 116.
 Quid de actu conjugali, ibid. 117.
 Summentem Eucharistiam sacramentum oportet ieiunium esse, ieiunio nature, 572. 118.
 Requisita ad tale ieiunium, ibid. 119.
 Necessitas ob quam quis potest Eucharistiam sumere non ieiunius, ibid. 120.
 Eucharistiam consecrare extra Missam, neque hanc post cibum aut potum, dicere licet existenti in articulo mortis dari possit viatum, 573. 121.
 Tres casus in quibus reverentiam Sacramenti Eucharistiam ipsum sumi potest a non ieiunio, ibid. 122.
 Tenenda de sumptione particularum Eucharistiarum ad vitandam Sacramenti irreverentiam, ibid. 123.

Eucharistia 8. quoad illius sumptionem cum spirituali gustu: ac quoad plurares eiusdem effectus. Lib. 29.

Sacrofanctæ Eucharistia dignitas maxima, quæ morium est summa reverentia exhibenda, 577. 124.
 Ratio procurandæ eiusdem reverentia, ibi. 125.
 Ratio procurandæ humilitatis, cum ad Eucharistiam sumptionem accedendum est, ibid. 126.
 Ratio timorem (cum quo item accedendum est) temperandi spe diuini auxilii, 575. 127.
 Non obstat ea spes, quin præparationi animæ incumbere debeat, ibid. 128.
 Fines Sacrofanctæ Eucharistia, memoria recolendi, ibi. 129.
 Occupatio intellectus in consideranda summa Dei bonitate sapientia, & potentia relicta in Eucharistia, ibid. 130.
 Occupatio eiusdem in remouendis rationum humanarum impedimentis, occurrentibus aduersus fidei veritatem de eadem Eucharistia, ibid. 131.
 Varii effectus Eucharistia, ex quibus potest excitari voluntas ad illius desiderium, & quasi famem, 576. 132.
 Quali amore redamandus Christus, dans se nobis in Eucharistia, ibid. 133.
 Quantam in hac ostendat sui erga nos amoris magnitudinem, 577. 134.
 De agendis in ipsa communiõne, ibi. 135.
 Effectus Eucharistia in eo a quo digne suscipitur, 578. 137.
 Qui in anima producuntur, reducuntur ad promotionem ad bonum, & ad reuocationem a malo, ibid. 138.
 Effectus præseruationis animæ a peccato, & collationis diuinæ gratia ex opere operato, ibid. 139.
 De hoc eodem effectu cum plures species sacramentales seorsum sumuntur, ibid. 140.
 Effectus præseruandi a moralibus & liberandi a venialibus, 579. 141.
 Eucharistia sumptione non remitti penam peccatis debitam, quomodo sit intelligendum, ibi. 142.

Euthisio.

De euitatione lib. 25 375. 114. 115. & 116. Vi le verbum, Contractus 5. *

Excommunicatio 1. prout priuat passiva, & actiua participatiõne Sacramentorum. Li. 32. tract. 1.

Maiore excommunicatione innodatus, suscipiendo aliquod Sacramentum peccat mortaliter, quantumvis sit occultus, aut peniteat, 810. 1.
 Quatenus ignorantia in eo excuset, ibid. 2.
 Peccatum ministrantis excommunicato Sacramento, 811. 3.
 Collatio Sacramenti excommunicato facta, etiam scienter, est valida: excepta collatione Sacramenti penitentia, ibid. 4.
 Non esse licitum excommunicato administrare Sacramenta, cum qua moderatiõne sit accipiendum, ibid. 5.
 Quatenus possit excommunicatus etiam non toleratus Sacramentum conferre, ibi. 6.
 Collata ab eodem sunt valida excepto penitentia Sacramento, extra mortis articulum collato, ibi. 7.
 Obseruandam de Sacramento ordinis, collato ab excommunicato, 812. 8.

Excommunicatio 2. prout priuat & passiva & actiua participatiõne communium presum Ecclesia. Lib. 32. tract. 1.

Quæ dicitur communes Ecclesie preces, quibus maior, excommunicatio priuat, ibid. 9.

Difficultas, an excommunicatus, per respicientiam fiat particeps precum Ecclesie, antequam absoluitur, ibid. 10. Pars negans probabilior, ibi. 11.
 Quomodo Ecclesia in die veneris sancto, oret pro hæreticis & similibus; & quod Ecclesie preces factæ per ministros peccatores non careant fructu, ibid. 12.
 Excommunicatus per penitentiam restitutus diuinæ gratia non priuatur fructu sacrificii Missæ, ibid. 13.
 Oblationem excommunicato non licet admittere, ibid. 14.
 Exceptiones quas id patitur, 813. 15. * De eo quod excommunicatus prohibetur sepeliri in loco sacro, ibi. 16.
 De pollutione Ecclesie per excommunicati in ea sepulturam, & eiusdem reconciliatiõne, ibi. 17.
 De celebrante in Ecclesia taliter polluta, aut donante excommunicatum ecclesiastica sepultura, ibi. 18.
 Excommunicatio lata in sepelientes in loco sacro excommunicatum, ibi. 19.
 Excommunicatus prohibetur sub mortali, diuinis officiis interesse, ibi. 20.
 Limitationes cum quibus id accipiendum est, ibi. 21.
 In ecclesia quo tempore non celebrantur, diuina officia excommunicatus potest priuatum orare, 814. 22.
 Atque adeo recitare priuatum horas canonicas, cum ad eas obligatur, ibi. 23.
 Quatenus liceat excommunicato intrare Ecclesiam dum officia diuina in ea celebrantur, ibi. 24.

Excommunicatio 3. prout priuat vsu officii publici, lib. 32. tract. 1.

Excommunicatum esse priuatum vsu officii publici, auctores significant dum dicunt ipsum esse suspensum ab officio, ibi. 25.
 Quod est intelligendum, tam de laicali, quam de ecclesiastico officio, ibi. 26.
 Excommunicatus priuatur vsu potestatis Ordinis, siue is requirit iurisdictionem, siue non, ibi. 27.
 Priuatur item vsu iurisdictionis, nec ullam dignitatem seu officium publicum obtinere potest, ibi. 28.
 Excommunicatus non toleratus conferte nequit beneficia, 815. 29.
 Nec potest eligere aut electum confirmare: nec potest præsentare, aut præsentatum instituere, ibid. 30.
 Nec potest censuram ferre, aut latam tollere: nec item iudicare, ibi. 31.
 Explicatio difficultatis, an delegatus iudicare possit, si is a quo delegatus est in excommunicationem incurrit, ibid. 32.
 Potest excommunicatus vocari in ius, adhiberi testis aduersus hæreticum: & quando possit instituere procuratorem, ibi. 33.
 Quando ab excommunicato gesta valeant ratione publici officii, cuius vsu est priuatus, 816. 34.
 Quale peccatum committat, usurpatione talis vsus, contra Ecclesie prohibitionem, ibi. 35.

Excommunicatio 4. prout priuat fructibus beneficii, aut impedii huius acquisitiõnem, & retentionem. Lib. 32. tract. 1.

Vnde constat de priuatione fructuum beneficii, & quod excommunicatus eandem incurrit ipso facto, non expectata l. dicis sententia, ibi. 36.
 Aliquot corollaria inde deducta, ibi. 37.
 Obligatio restituendi fructus perceptos in excommunicatione, non tollitur per obtentam absolutionem ab excommunicatione, ibi. 38.
 Non potest excommunicatus ex fructibus sui beneficii sibi subuenire: & moderariõnes, cum quibus id accipiendum est, 817. 39.
 Ut fructus percepti in excommunicatione retineri possint, opus est dispensatiõne, ibi. 40.
 Quod in hac re de fructibus beneficii dicitur, pari ratione dicendum est de aliis fructibus ecclesiasticis, ibi. 41.
 Cui debent cedere iidem fructus, & restituendi, ibid. 42.
 Quod excommunicatio maior impediatur acquisitionem beneficii, probatur, ibi. 43.
 Inualida est collatio beneficii facta excommunicato, ibi. 44.
 Excommunicatus ad beneficium nec eligi potest, nec presentari, nec potest facere beneficii perquisitionem, nec potest non conferri passio, nec pro eo impetrare licite ad beneficium, valere, 818. 45.
 Quomodo hæc ipsa sint accipienda, ibid. 46.
 Locum habent etiam si excommunicatio sit iniusta, dummodo valida, ibid. 47.
 De quibus beneficiis ista sunt intelligenda, & quod mortaliter peccet communicatus accipiendo beneficium, ibi. 48.
 Quando is qui excommunicatus est retinere possit aut non possit beneficium in eo statu acceptum, ibid. 49.
 Sublata per legitimam absolutionem excommunicatione, titulus beneficii inualidus in ea acceptus, reualidari potest per Episcopum, ibid. 50. Exceptiones aliquot, ibid. 51. Dum reualidatio procuratur, fructus beneficii retineri possunt, ibid. 51.
 Quo tempore, per alium ab Episcopo constitutum (non autem per se inualidum habens titulum) præstare debet officium eide annexum, 819. 54.
 Obtena reualidatiõne tituli, fructus retineri possunt, ibid. 53.

*Excommunicatio 5. prout prius conuersatione humana.
Lib. 32. tract. 1.*

Quod excommunicatus teneatur ceterorum fidelium conuersationem humanam vitare, ibid. 54.
De peccati excommunicati conuersantis contra eam prohibitionem, ibi. 55.
Aliquot casus in quibus ab eo peccato excusatur, 82. 56.
Obligatio quam ceteri fideles habent abstinendi a conuersatione cum excommunicato, ibid. 57.
Tractatio difficultatis, an specialiter seu nominatim excommunicatus vitari debeat in conuersatione, antequam sit publicatus, ibid. 58.
Explicatio difficultatis, si ne semper vitandus qui scitur esse excommunicatus non toleratus ab Ecclesia, ibid. 59.
Vitandus est excommunicatus qui viri grauis testimonio, aut ex publica fama cognoscitur denunciatus, 82. 60.
Vitandus est excommunicatus qui se denunciarum falsus est extra sacramentalem confessionem: non autem qui solummodo in tali confessione, ibid. 61.
Quatenus excommunicatus in vna dioecesi denunciatus, debeat in alia vitari, ibid. 62.
Obiectio cum solutione, ibid. 63.
Praelati inferiores Papam tenentur vitare excommunicatum, quem ipsi denunciarunt: & quid de ipso Papa, ibid. 64.
Quatenus vitari debeat is, de quo dubitatur an sit denunciatus, ib. 65.

*Excommunicatio 6. quoad illa quae ob eam prohibentur.
Lib. 32. tract. 1.*

Quae ex parte iudiciorum ob excommunicationem prohibentur, 82. 66.
Pertinentia ad contractum, vel testamentum ob eandem prohibita, ibid. 67.
Prohibetur locutio cum excommunicato, ibid. 68. Itemque, ei exhiberi signa pacis, munera mittere, ibid. 69.
Prohibita est excommunicato communicatio in diuinis cum aliis, ibid. 70.
Quid agendum sit si excommunicatus non toleratus Ecclesiam ingrederetur dum diuina celebratur, ibid. 71.
Nolens exire non incurrit nouam excommunicationem: & praesumens coram eo celebrare, peccat quidem grauius, sed non fit irregularis, 82. 72.
Quatenus liceat orare pro excommunicato, ib. 73.
Oratione publica pro excommunicato orare non licet, ne quidem in genere, ib. 74.
Limitationes cum quibus id intelligendum est, ibi. 75.
Quid si cum sufficiens contritionis signis excefferit de vita, ib. 76.
Quis Missae valor possit ei applicari, ibid. 77.
De oratione quae pro illo fieri potest in Memento, 82. 78.
Prohibitio orandi pro excommunicato publicis precibus, non procedit quoad excommunicatos toleratos ab Ecclesia, ib. 79.
Quatenus licitum sit recipere Sacramenta ab iisdem toleratis, aut possint illis administrari, ibid. 80.
Illicitum est salutare, aut resalutare excommunicatum, ib. 81.
Itemque illi assurgere, aliaue reuerentia signa exhibere, ib. 82.
Non est licita communicatio cum excommunicato in actibus legitimis, nec in contractibus inuicendis, 82. 83.
Nec licet cum eo operari, ibid. 84.
Quatenus cum excommunicato mortuo liceat communicare in humanis, ibid. 85.
Prohibita cibi & potus sumptio cum excommunicato, ib. 86.
Similiter & dormitio cum illo, ibid. 87.

Excommunicatio 7. quoad peccata communicantium cum excommunicato. Lib. 32. tract. 1.

Peccatum mortale committitur communicando cum excommunicato in diuinis prohibitis, ibid. 88.
Communicare in diuinis non prohibitis, solum est veniale, ibid. 89.
Itemque communicare in humanis, ibid. 90. Casus excepti, 82. 91.
Quatenus crebro cum excommunicato in humanis communicare, sit vel non sit mortale, ibi. 92.
Communicando cum excommunicato in prohibitis incurritur minor communicatio, & aliquando irregularitas, ibid. 93.
Aliquot casus in quibus incurritur excommunicatio maior, ibi. 94.
De participante in crimine cum excommunicato, ib. 95.
Poena suspensionis ab ingressu Ecclesiarum, qui excommunicatum admittunt ad diuina, ibid. 96.

Excommunicatio 8. quoad casus exstantes conuersationem cum excommunicato. Lib. 32. tract. 1.

Licitam reddi posse communicationem cum excommunicato: & casus in quibus redditur licita, 82. 97.
Casus vitariis, siue nostris, siue illius, ibid. 98. Cauenda in ea communicatione, 82. 99.
Casus matrimonii in quo vxori licet viro excommunicato communicare in obsequiis ei debitis, ibid. 100. Aliquot exceptiones, ibi. 101.
Quatenus licitum sit viro communicare cum vxore excommunicata, ib. 102.

Difficultas, an possit communicare in aliis humanis (vt in colloquio) quam in obsequiis debitis, ibid. 103. Rationes pro parte affirmatiua, cum solutione eorum quae afferuntur in partem contrariam, ib. 104.
Difficultas, an licitum sit coniugi excommunicato perire ab altero coniuge, lebitum coniugale, 82. 105. Pars affirmans teneri potest, ibid. 106.
Quatenus vxor a marito excommunicato possit dotem repetere, ibid. 107.
Delicta conuersatione subditorum cum superioribus excommunicatis: ac primo de licita liberorum cum parentibus, ibid. 108.
Quae locum habent in liberis emancipatis & in natis post excommunicationem: & quantumcumque excommunicatio sit parentum cum communicantibus cum eis, ibid. 109.
Casus aliquod in quibus id patitur exceptionem, ibid. 110. Licita est seruis (etiam tantum mercenariis) cum dominis excommunicatis conuersatio, nisi ea sit in crimine, ibid. 112.
Licita est conuersatio Clericorum cum Episcopo excommunicato de cuius sunt familia. Item Religioso runcum suo Superiore excommunicato, 83. 113.
Restrictio cum qua haec accipienda sunt, ibi. 114. Non obstat excommunicatio, quin debeat excommunicato solui debitum: nisi id in sententia sit specialiter prohibitum, ibid. 115.
Solutio eorum quae obici possunt in contrarium, ib. 116. Quatenus sit vel non sit licitum a dicitur se excommunicati seruitio, ib. 117.
Communicatio licita parentum cum liberis: & dominorum cum seruis, ibid. 118. Casus in quibus eadem est licita, ibid. 119. Quatenus licita sit fructus cum fratre: & serui cum conseruo excommunicato conuersatio, 83. 120.
Ignorantia excusans conuersationem cum excommunicato, ib. 121.
Non est licitum excommunicato ingerere se conuersationi eorum, qui cum ignorant ipsum esse excommunicatum, non peccant conuersando cum ipso, ibid. 122.
Casus in quibus id patitur exceptionem, ib. 123.
Licitum est de se, suppedicare excommunicato necessaria ad sustentationem, illique adesse in graui necessitate famae, aut rei familiaris peritura: nisi inde futurus sit deterior, ibid. 124.
Licita esse cum excommunicato conuersationem, ob necessitatem accipiendam eo sustentationem vel corporis curationem, 83. 125.
Itemque ob necessitatem vitandi magnum damnum proprii patrimonii, aut status, ibid. 126.
Itemque ob necessitatem consilii, ibid. 127.
Excusatur communicans cum excommunicato per vim compulsus, ibid. 128.
An etiam excusetur metu adductus, explicatur aliquot propositionibus, ibid. 129.
Quando superioris iussu excusetur communicans cum excommunicato, 83. 130.

Excommunicatio 9. quoad nonnulla ei attributa. Lib. 32. tract. 1.

Cum excommunicatio dicatur poena, quae nulla maior in Ecclesia, ibid. 131.
Excommunicationem, poenam esse non tantum externam, sed etiam internam contra Lutherum, ibid. 132.
Obiectio pro eodem Lutero, cum responsione, ibid. 133.
Quo sensu excommunicatus dicatur separatus ab Ecclesia & Sacrae traditus, ibid. 134.
Potestatem diabolo datam per excommunicationem non esse irrationabilem, 84. 135.
Per excommunicationem anima damno afficitur, ibid. 136.
Dicitur a Nauario, non esse licitum audire Missam publici Conuincarii, relictum, ib. 137.
Ea quibus ille se tueri posse videtur, reiciuntur, ibid. 138.
Moderatio cum qua accipi debet contrarium eius quod docet, ib. 139.

Excommunicatio minor. Lib. 32. tract. 1.

Definitio minoris excommunicationis, 83. 140.
Ligatus minor excommunicatione, peccat mortaliter suscipiendo quodcumque Sacramentum, ibid. 141.
Sacramenta ab ipso collata sortiuntur effectum: sed ipse peccat conferendo: non tamen mortaliter, nisi id fiat ex contemptu, ibid. 142.
Peccat mortaliter dicens Missam: sique eligatur ad beneficium, electio non censetur canonica, si ne valida difficultas distinctione explicatur, ibid. 143.
Potest eligere & exercere ea quae sunt iurisdictionis, 144.
Potest Ecclesiam intrare & in choro cum ceteris canere, nec illicitum est cum eo communicare, 83. 145.
Non incurrit excommunicationem minorem per quodcumque peccatum mortale, ibid. 146.
Minor excommunicato imponi potest ob peccatum veniale: & quis possit eam imponere, ibid. 147.
Minor excommunicatio incurritur tantum communicatione cum excommunicato nominatim denunciato, aut notorio Clerici percussore, ibid. 148.
Quomodo poterit Ecclesia ad illos duos casus talem poenam restringere, ibid. 149.

REGINAL
DI
PRAE
TORI
E. V

Talem restrictionem non esse factam in favorem excommunicati & quid ea pro sit aliis fidelibus, ibid. 150.
 A minore excommunicatione absolvi potest qui à maiore, ibid. 151.
 Sententia N. Quari quod quilibet Sacerdos absolvere possit à minore excommunicatione, 837. 152.
 De potestate absolventi ab excommunicatione facta in cap. Nuper, De sententia excommunic. ibid. 153.
 Nauarii opinio prædicta teneri potest in praxi: & quid ex parte excommunicati, absolutio à minore excommunicatione requiratur, ibid. 154.
 De modo absolventi ab excommunicatione minore notanda, ibid. 155.

Exheredatio filiorum. Lib. 20.

PARENTES tenentur constituere filium hæredem, 194. 36.
 Causæ ob quas pater potest exheredare filium, ibid. 37.
 Quædam circa eandem causam notanda, 195. 38.
 Quomodo ea non sufficiant ad negandum filio alimenta, quibus indiget simpliciter, ibid. 39.

Extrema vñctio 1. quoad illius essentialia. Lib. 28.

VNDÉ dicta sit extrema vñctio, 333. 43.
 Eiusdem definitio, ibid. 44.
 Hoc sacramentum non fuit institutum, sed tantum infinuatum Marci 6. ibid. 45.
 Commendatum & promulgatum Iacobi 5. ibid. 46.
 Institutum est a Christo, & quando, ibid. 47.
 Quomodo sit vñctio, ibid. 48. Quatenus ipsum sit, aut non sit iterabile, ibid. 49.
 Remota materia sacramenti, extreme vñctionis est oleum oliuarum, ab Episcopo benedictum, ibid. 50.
 Propinqua materia est vñctio infirmi ex eodem oleo: quæ fieri in forma crucis pium est quidem, non tamen necessarium, 534. 51.
 Septem vñctiones partiales ad illius integritatem requisitæ, ibid. 52.
 Tria notanda circa eandem vñctionem, ibid. 53.
 Verba in quibus consistit forma extreme vñctionis: & cur ea sint deprecatoria, ibid. 54.
 An de necessitate sacramentali sit eadem esse deprecatoria, ibid. 55.
 Quanam ex iis, non sit essentialia sacramento, ibid. 56.

Extrema vñctio 2. quoad illius ministerium. Lib. 28.

EFFECTUS sacramenti extreme vñctionis ex Conciliis Florent. & Trident. ac de præcipuo in particulari, qui est gratia habitualis, 335. 57.
 De cæteris effectibus, ibid. 58.
 Gratia habitualis non ante datur in extrema vñctione quam quinque sentum vñctiones sint absolute cum suis formis, ibid. 59.
 Omnis & solus Sacerdos esse potest huius sacramenti idoneus minister, ibid. 60.
 Quid requiratur vs Sacerdos non tantum valide, sed etiam licite hoc sacramentum administrare: & excommunicatio in Religioso, illud sine licentia administrantes, ibid. 61.
 Explicatio difficultatis, An extrema vñctio possit vni administrari a multis, 536. 62.

Extrema vñctio 3. quoad illam suscipientes, & susceptionem ipsam. Lib. 28.

EXTREMA vñctio non est conferenda mortuo. In dubio de morte dari potest sub conditione, 536. 63.
 Cui vivo conferri debeat, ibid. 64.
 De eo qui cum antea haberet, amisit vñctio rationis in infirmitate, possitne ei administrari illud sacramentum, ibid. 65.
 Solus infirmus capax est sacramenti, 537. 66.
 Explicatio difficultatis, An de necessitate sacramenti sit, vt infirmitas illum constituat in periculo mortis, ibid. 67.
 Non datur hoc sacramentum damnatis ad mortem aut nauigarum periculose, ibid. 68.
 Senibus moribundis dari potest. Itemque iis qui numquam peccarunt actualiter, ibid. 69.
 Quæ partes sint vñgendæ in administratione extreme vñctionis, ibid. 70.
 Obligatio ad huius sacramenti susceptionem non est sub mortali, 538. 71. Duo casus excepti, ibid. 72. Dispositio ad eandem susceptionem per penitentiam, ibid. 73.
 Quatenus obligatio sit susceptioni extreme vñctionis præmittere administrationem sacramentorum penitentia & Eucharistia, ibid. 74.
 Receptio Eucharistia post Extremam vñctionem, ibid. 75.
 De ordine sumendi sacramenta Penitentia; Eucharistia & Extrema vñctionis cum infirmus, est omnium illorum capax, ibid. 76.
 Ex officio Parochus, & nonnunquam Episcopus tenetur hoc sacramentum ministrare: aliis solum ex charitate, vbi uterque illorum deest, ibid. 77.
 Requisita ministrante hoc sacramentum, & ritus seruandi in eo, 539. 78.

F

Famulus. Lib. 25.

DVO genera famulorum & obsequiorum, 465. 551.
 Merces famuli quando censetur iusta, & quatenus circa eam contingat obligatio ad restitutionem, ibid. 552.
 Duo casus in quibus talis obligatio non contingit, etiam si merces famularum sit exigua, 466. 553.
 Quid tenendum sit de famulis qui seruiunt nulla constituta sibi mercede certa, ibid. 554.
 Quando tales si quid accipiant de bonis dominorum, peccent teneanturque restitutionem: & quando minime, ibid. 555.

Festi dies 1. quoad obligationem eos seruandi. Lib. 19.

EX Ecclesiæ tantum statuto est obligatio seruandi dies festos, tam pro die Dominico quam pro reliquis diebus festis, 161. 3.
 Quatenus possit Papa in ea obligatione dispensare, & quatenus possit consuetudo eam abrogare, 162. 4.
 Explicatio dubii, an Episcopus possit dies festos abrogare, ibid. 5.
 Quatenus possit Episcopus diem festum instituire, ibid. 6.
 Quatenus consuetudo, ibid. 7.
 Quæ festa sint Sabbato sufficere, certo assignari non potest, ib. 8.
 Cum festorum obseruatione præcipitur modus ea obseruandi, 163. 8.

Festi dies 2. quoad obligationem audiendi Missam in illis. Lib. 19.

PRÆCEPTUM Ecclesiasticum de Missa diebus festis audienda, ib. 11.
 Quid sit audire Missam, 164. 12.
 Qui audiendo Missam voluntarie distrahitur, non satisfacit tali præcepto: secus vero, qui inuoluntarie, ibid. 13.
 Preces obligatorie recitari possunt audiendo Missam ex obligatione: itemque potest sacramentalis confessio tunc fieri, non debet tamen sine necessitate, ibid. 14.
 Qui obligentur Missam audire in die festo, ib. d. 15.
 Impotentia & necessitas excusans ab audienda Missa die festo, 165. 16.
 Præceptum Superioris aut consuetudo similiter excusans, ibid. 17.
 De bona fide excusante, 166. 18.
 Auditio Missæ præferenda est auditioni prædicationis, quæ aliqui est sollicitè curanda, ibid. 19.
 Obligatio audiendi missam est sub mortali: eademque satisficit, audiendo vnicam etiam, in die Natalis Domini, ibid. 20.
 Quatenus eadem adstringat existentem extra suam parochiam, ib. 21.
 Quid tenendum sit de difficultate, An obligatio sit audiendi Missam in propria parochia, 167. 22.
 Quid item de eo qui audit nesciens esse diem festum, aut qui iurat ad Ecclesiam alia de causa, quam audiendi Missam, ibid. 23.
 Cuius partis Missæ omisio sufficiat ad peccatum mortale contra propositum præceptum, ibid. 24.
 Plurium minorum partium omisio, potest vñam notabilem facere ad tale peccatum sufficientem, 168. 25.
 Quomodo satisfiat præcepto, audiendo partes diuersarum Missarum, ibid. 26.
 Decentia tum inter tum exterior seruanda, Missam audiendo, ibid. 27.

Festi dies 3. quoad obligationem abstinendi ab operibus seruilibus, ac nonnullis aliis. Lib. 19.

QUÆ opera seruilia prohibita sint ab Ecclesia in die festo, 171. 35.
 Quæ non sunt de seruiliis, non sunt censenda fieri talia ex eo quod principaliter exercentur ab lucrum, 172. 36.
 Pullare instrumenta musica, dare consilium, & studere, non sunt prohibita die festo, ibid. 37.
 Iteri facere in die festo, quomodo sit aut non sit licitum, ibid. 38.
 Scribere in die festo, etiam lucrigratia, non esse prohibitum, ib. 39.
 Explicatio dubii de actu transeundi, ibid. 40.
 Explicatio alterius dubii de actu iugendi, 173. 41.
 Actus non seruiles in die festo prohibiti, ibid. 42.
 De mercatu: quidque eo nomine intelligi debeat, ibid. 43.
 De placito, quid ipsum sit, & quatenus prohibitum sit vel non sit in die festo, & quas personas quæque actiones pertinet illius prohibitio, ibid. 44.
 Dubia de quibusdam actionibus, an censenda sint prohibita in die festo, 174. 45.
 De iudicio ad penam, prohibito in die festo, ibid. 46.
 De iuramento similiter prohibito, ibid. 47.
 De prima causa excusante operam in die festo prohibita, quæ est cultus diuinus, ibid. 48.
 De secunda, quæ est pietas, ibid. 49.
 De tertia, quæ est necessitas, 175. 50.
 De quarta, quæ est occurus lucris transitorii, ibid. 51.
 De quinta, quæ est consuetudo, 176. 52.
 De sexta, quæ est materia paruitas, ibid. 53.
 De sine excusante, ibid. 54.

Fendum.

Vide verbum, Emphiteusis.

Fidei iusto.

Vide verbum Mutuum 3. paulo post initium.*

Fides. Lib. 17.

Fides varia, 14. 9.
 Fidei infuse definitio, ibid. 10.
 Dubium in fide, ex quo dicitur quis infidelis, ib. 11.
 Quae pertineant ad obiectum fidei infusae, 15. 12.
 Et quis eiusdem fidei actus sit ad salutem necessarius, ibid. 13.
 De fide habetur praecipuum tam quoad actus eius externos, qui sunt illam confiteri, & illam profiteri, quam quoad internum, qui est credere, ib. 14. & 15.
 Obligantur credere tam infidelis, quam fidelis, & quatenus, 16. 16.
 Quaeque hic credere, & ac nosse teneantur, ib. 17. 18. & 19.
 Fidem confitendi obligatio, est sub mortali, in duobus casibus, 17. 20.
 De fide disputare cui liceat, & cui non liceat, ibid. 21. & 22.
 Fidei confessioni quatuor actus oppositi, 18. 23. & tribus sequentibus.
 Obligatio profitendi fidem, quando censetur contingere, ib. 27. & tribus sequentibus.

Filiorum obligatio erga parentes. Lib. 20.

Obligatio filiorum erga parentes ad quae sit: & qualiter sit ad mortale, 188. 6.
 Obligatio filiorum ad amorem parentum, ib. 7.
 Talis amor exigit, tum fugam odii contrarii, tum exhibitionem eiusdem amoris, 189. 8.
 Filii obligatio subueniendi spirituali necessitati parentum, ib. 9.
 Obligatio eiusdem subueniendi necessitati corporali eorumdem, ib. 10.
 Filii non potest ingredi religionem, relinquendo patrem in extrema necessitate, nisi valeat aliud sufficienter ei prouidere, ib. 11.
 An is qui iam est profectus, teneatur ob similem necessitatem egredi religionem, ibid. 12.
 Conditiones quas talis egressus requirit, ut licitus sit, ib. 13.
 Obligatio filii subueniendi parentibus condemnatis perire fame, aut constitutis in extrema necessitate spirituali, 190. 14.
 Obligatio filii. o. um obedendi parentibus, ibid. 16.
 Quod non obedire parentibus sit aliquando peccatum mortale, ib. 16.
 De iis in quibus filius tenetur, aut non tenetur sub mortali, obedire parentibus, ib. 17.
 Quomodo teneatur filius obedire parentibus quoad matrimonium contrahendum, ibid. 18.
 Quod pater non debeat cogere filium aut filiam ad matrimonium cum aliqua certa persona inveniendum, 191. 19.
 Quod filii non teneantur obedire parentibus praecipientibus aut prohibentibus ingressum religionis, ib. 20.
 Quid agere debeat filius cum parentes nullam necessitate compulsi, impediunt eius ingressum in religionem, ibid. 21.
 De peccato filii percutientis aut contumelia afficientis parentes, aut nolentis eos agnoscere, 192. 24.
 Quando sit aut non sit permessa filio parentum accusatio, ibid. 25.
 De patre filius conueni potest in iudicio, non item contra eum ferre testimonium, ibid. 26.
 Documenta de peccato quod filii committunt accipiendo vel expendendo bona paterna, ibid. 27.
 Quomodo interdum filius possit de bonis patris aliqua accipere in mercedem laboris quem suscipit in illis augendis & conservandis, 193. 28.
 De filio familias prout est vel non est habilis ad contrahendum. Vide verbum Contractus 7. filiorum matrimonium contractum sine parentum consensu, lib. 31. 731. 23. & 24.

Fœtus.

Fœtus an excutere liceat a matre a morte liberandam, li. 21. 210. 36.

Fornicatio & Concubinae. Lib. 22.

Quid sit fornicatio: & quod ea peccatum si genere suo mortale, 241. 19.
 Duo casus, in quibus actus fornicationis excusatur a mortali, ibi. 20.
 De concubina tanquam continuata fornicatione, quod is sit graue peccatum, & grauer puniatur in vii. quoque foro, ib. 21.

Fratrum obligatio mutua. Lib. 20.

Obligatio fratris subueniendi fratri, & filius ipsius, 197. 49.
 An ea possit impedire in illo Religionis ingressum, explicatur distinctione, ibid. 50.

Furtum. Lib. 23.

Definitio furti, 232. 5.
 Iusta acceptio rei alienae, non habet rationem furti, ib. 6.

Ne item acceptio rei propria ab alio detentae: quae tamen ut licita sit requirit sex conditiones, ibid. 7.
 Quid eadem concurrentes operentur, 233. 8.
 Violentia duplex ex qua rei alienae acceptio potest rationem habere rapinae, ibid. 9.
 De consensu excusante a ratione furti acceptationem rei alienae, ib. 10.
 Furti diuisio in simplex & in aggravatum peculiari circumstantia, & ibid. 11.
 Huius species; sacrilegium, peculatus, abigatus, & plagiatus, ib. 12.
 Quae sunt etiam species rapinae, & aggravant mortaliter, 234. 13.
 Furtum est peccatum suo genere mortale: tamen leuitus non solum rapina, sed etiam aliis mortalibus, ibid. 14.
 Quando excusatio a mortali ex paruitate materiae, habeat vel non habeat in furto locum, ib. 15.
 De tali paruitate quatenus iudicari possit, ibid. 16.
 Quid alii de ea determinent, 235. 17.
 Nihil de eadem secundum se, determinari certo potest in ordine autem ad personam cui furti punitur, potest considerari duabus circumstantiis, ibi. 18.
 Quid in particulari possit determinari habita ratione diuersitatis personarum, quibus sua furti punitur, ib. 19.
 Per imperfectionem iniuriae voluntatis domini rei, de se notabilis, furtum domesticorum aut amicorum potest a mortali excusari, ibi. 20.
 Casus aliquot probabiliter excepti, 236. 21.
 Quando per furtum parua peruenientia ad notabilem quantitatem, contingat peccatum mortale committi, ibid. 22.
 Quando contingat mortale committi per minima a pluribus ita commissa, ut notabile damnum alicui irrogetur, ibid. 23.
 Poenae quae propter furtum incurruntur, 237. 24.

G

Gestor negotiorum. Lib. 23.

Duae obligationes gestoris negotiorum, 479. 613.
 Duae actiones forenses eidem respondentes, ibid. 614.
 De quibus teneatur negotiorum Gestor, ibid. 615.

Gratus consanguinitatis, & affinitatis. Lib. 31.

De gradibus consanguinitatis & affinitatis impediens matrimonium 756. a 139. ad 148. vide verbum Matrimonium, 12. in principio.

Gratia gratum faciens. Lib. 26.

De gratia gratum faciente tanquam primario effectu Sacramento- rum, 504. 43. & quatuor sequentibus. vide verbum Sacramenta no- uae legi, sub finem.

Gula. Lib. 22.

Definitio gulae, cum moris quibus ea contingit, 248. 52.
 Septem casus in quibus peccatum gulae est mortale, ib. 53.
 Species gulae, crapula & ebrietas: quodque censeri possit peccatum solummodo veniale, etiam si in ea excessus commissus sit usque ad vomitum, 249. 54.
 De filiabus gulae, 250. 62.

H

Haeresis & haereticus. Lib. 17.

Definitio Haeresis, 21. 41.
 Requirit errorem cum pertinacia coniunctum, ibid. 42. & 43.
 Distinctio illius a relictis infidelitatibus, 22. 44.
 Obiectum circa quo lectando, in eam incurritur, ibid. 45.
 In quo constat pertinacia constituens haeresim: & quomodo ignoranti ab haereticis excuset errorem in re fidei, ib. 47. & 48.
 Quomodo haereticus esse, debeat iudicari dubius in fide, aut cohibens assensum circa rem fidei, ibid. 49.
 Et quod haereticus dicatur, tum improprie, tum proprie, ib. 50.
 Quando non baptizatus censeri possit haereticus, & quando baptizatus non possit, 23. 51.
 Quid tenendum de eo qui fidem profiteretur inuitus: & de eo qui alterius dictis perinde oedit ac si essent articuli fidei, ib. 52. & 53.
 Haereticorum sex gradus: & varietas poenarum quibus ob haeresim subiciuntur, 24. 57. & octo sequentibus.
 Personae aliae quae inuitu haereticos puniuntur, a se censentur poena dignae, 25. 66. 67. & 68.
 Recipiendi sunt haeretici respicientes: & quomodo recipiendi: atque necessaria ad id pro foro interno, 26. 69. & duob. sequentibus.

Homicidium. Lib. 21.

Homicidium est peccatum mortale graue, quod potest augeri ex quatuor circumstantiis, 204. 6.
 Quas poenas in imponat homicida, 207. 25.
 Causae ob quas occidens hominem excusari potest a mortali, 208. 24. Vide verbum, Quesio hominis.

REGINAL
 DI
 PRAESES
 HODORP
 E. V

Horæ canonicæ. Lib. 18.

Obligatio recitandi horas canonicas ratione sacri ordinis, 91. 133. & 136.
De eadem obligatione ratione professionis emissæ à Religioso, 91. 137. & quatuor sequentibus.
Eadem obligatio est sub mortali, si violetur omissione partis notabilis earumdem horarum: & quæ pars talis esse censenda sit, 93. 142. & tribus sequentibus.
Monita de obligatione ipsa recitandi horas canonicas, 108. 191.
Ut recitatio, sic & modus recitandi horas canonicas, est in præcepto, 94. 146.
Attentio necessaria in recitatione horarum canonicarum, ibi. 147. & octo sequentibus Vide verbum, Attentio.
Integritas ad eandem necessaria, 96. 156. & quinque sequentibus. Vide verbum, Integritas.
Continuatio ad eam ipsam requisita, 98. 162. & tribus sequentibus: vide verbum, Continuatio.
Ordo requisitus ad debitam recitationem horarum canonicarum, 99. 166. & 167.
De biennio ex quo recitanda sunt horæ canonicæ ibid. 100. 168. & quinque sequentibus: vide verbum breuiarium.
Horæ canonicæ debent voce profertur & qua ratione, 103. 174. & 175.
De loco ac tempore requisitis ad recitationem horarum canonicarum, 104. 178. 179. & 180.
Quatenus infirmitas excuset à recitatione horarum canonicarum, 106. 181. & tribus sequentibus.
De cæcitate excusante, 107. 183.
De dispensatione excusante, ibi. 186.
De occupatione excusante, 108. 187. & 188.
Quod nec ætas puerilis, nec vacatio in studiis, excuset, ibi. 192. & 193.
Aliquot motiva recitandi cum debita pietate horas canonicas, 109. 194.
De obligatione beneficiarii ad eandem recitationem, vide verbum Beneficiarius.

Humilitas. Lib. 17.

Quid sit humilitas, & unde ea nascatur, 52. 197.
Quatenus ex humilitate debeat quis se subicere aliis; & quatenus vere dicere possit se peccatorem omnium maximum, ibi. 198. & 199.
Datur præceptum de humilitate obligans ad mortale: & quando contingat illius transgressio, ibi. 200. & 201.
Tres modi humilitatis, ibi. 202.

Hypocrisis. Lib. 17.

Quid sit hypocrisis, & quando sit peccatum mortale, 55. 213.

I.

Instantia. Lib. 17.

Quid sit instantia, & quando sit peccatum mortale, 55. 214.

Idolatria. Lib. 17.

Idolatria dicitur tum proprie tum improprie; proprieque dicta, peccatum est grauissimum, 40. 146.
Proprie dicta, duplex: quædam expressa, & quædam tacita, ibi. 147.
Tacita consistit in pacto tacito cum dæmone: & in quatuor species diuiditur, ibi. 148.

Ieiunium. Lib. 29.

De ieiunio requisito ad Eucharistiæ sumptionem, 572. 118. & aliorum sequentibus. vide verbum, Eucharistia 7.

Incestus. Lib. 22.

Quid sit incestus, & quam malitiam lupæ addat fornicationi exprimentam in confessione, 242. 26.
Varietas grauitatis ipsius: & quando ea exprimentam sit in confessione, ibi. 27.

Incompatibilitas beneficiorum ecclesiasticorum. Lib. 30. tract. 3.

Quæ dicantur beneficia incompatibilia: & in particulari de Episcopatu, 74. 291.
De dignitatibus Episcopatu inferioribus, ibid. 292.
De beneficio curato, & de beneficio simpliciter residentiam requirentem, ibi. 293.
De beneficio simplici, non requirentem residentiam, ibid. 294.
De vicariatu & coadiutoria, alioque officio ad tempus, 716. 295.
De incompatibilitate ex conditione adiuncta, ibi. 296.

Infidelitas. Lib. 17.

In fidelitatis diuisio in puram & mixtam: quodque possit accipi negatiue priuatiue, & conuatiue, 20. 34.
Tam puræ, quam mixtæ infidelitatis diuisio, ibid. 37.
In quibus prohibeantur Christiani cum infidelibus communicare, ibid. 37.
De matrimonio cum illis prohibito, ibi. 38.
De communicatione cum illis in bello gerendo, ibi. 39.

Inimicus. Lib. 17.

Quatenus inimicus diligere tenemur, 35. 115.
Quatenus velle eis malum, peccatum sit mortale, ibi. 116.
Inimico optare contrarium æternæ salutis ipsius, est mortale, ibi. 118.
Quatenus similiter sit, optare malum temporale, aut de ipsius temporali bono dolere, ibi. 119.
Quando licet malum illi optare, non licet ei iudicium inferre, ibid. 120.
Non licet inimicum excludere, cum aliqui actus generales dilectionis, operave charitatis exercentur, ibid. 121.
Obligatio eliciendi in amici dilectionem, tantum est, quando necessitas urget, 36. 122.
* Obligatio exhibendi inimico signa dilectionis, ibi. 123.
Quando ea possint negari: & quomodo Confessorius debeat se habere cum negante, ibid. 124.
Quæ ratio habenda sit scandali in negotiatione talium signorum, & quatenus talis negatio sit Superioribus licita respectu suorum inferiorum, ibid. 125. & 126.

Inobedientia. Lib. 17.

Inobedientia quædam est generalis, & quædam specialis, ac vtriusque differentia, 59. 231.
Inobedientia specialis aperienda est in confessione, non item generalis, 60. 240.
Diversi modi inobedientiæ specialis, qui quatenus debeant in confessione exprimi, ibi. 241.

Integritas. Lib. 18.

Integritas in recitatione horarum canonicarum obligatoria est: & quali peccato, 96. 156.
Peccatum proponens omittere horas canonicas, aut recipere eas dormitandi, ibid. 157.
De recitatione earumdem, quæ sit alternatim, ibi. 157. 158.
An eadem alternatio sit licita in aliis precibus obligatoriis, ibi. 159.
De recitantibus balbuenndo, aut syncopando, aut se applicando functioni officii, quæ eidem integritati obest, ibi. 160.
An omisso parui officii B. Virginis, officii defunctorum psalmodium gradualium, & penitentialium sit contra eandem integritatem, 98. 161.

Infamatio. Lib. 24.

Infamatum de maiori crimine, non licet infamare de minore, 331. 82.

Interdictum 1. quoad illius naturam & varietatem. Lib. 32. tract. 3.

Interdictum dicitur tum generaliter, tum specialiter: & quid sit hoc posteriore modo, 354. 1.
Diuiditur interdictum in istis modis quibus suspensio: & peculiariter in locale, personale, & mixtum, ibid. 2.
Locale aliud generale, aliud particulare, & quid vtrumque sit, ibi. 3.
Personale item, aliud generale, aliud particulare, quodque vtrumque sit, ibi. 4.
Nec interdictum locale personarum loci interdicti, nec personale, locum personarum interdictarum includit, ibid. 5.
Quid sit tenendum de eo qui habet duo domicilia, vnum interdictum, & alterum extraneum, ibid. 6.
Interdicto Clero non interdicatur populus, nisi contra, ibi. 7.
Interdictis Clericis, non censentur interdicta ipsorum Ecclesia, nec contra, ibi. 8.
Quid interdictum personale comprehendat, tum quoad personas, tum quoad actus, 355. 9.
Interdictum Ecclesiæ comprehendit faciem, & cæmeterium ei contiguum & interdictum ciuitatis, tum suburbia, tum ædificia continentia, ibi. 10.
Ratio iudicandi quæ ædificia censeri debeant continentia, ibid. 11.
Quid sit iudicandum cum terra alicuius dominii supponatur interdicto, si ille plures terras habeat, ibi. 12.
Interdictum mixtum, quomodo sit accipiendum, ibi. 13.

Interdictum 2. quoad illius causas, Lib. 32. tract. 3.

Causa efficiens interdicti: seu quis possit interdiceret, ibid. 14.
Interdicti materia remota: seu qui interdici possint, ibi. 15.
Materia propinqua est peccatum mortale, & interdum veniale, illudque non tantum proprium, sed etiam alienum, 356. 16.
Propter delictum domini nolentis debita solueret, tetra ipsius non est subicienda interdicto, ibi. 17.
Speciale interdictum imponitur tantum ob culpam, propriam: quam interdum sufficit velle rem esse, ibi. 118.
Personale generale iuste ferri potest tantum ob mortalem culpam grauem, ibi. 19.
Locale generale tantum ob mortalem grauissimam: & particulare ob mortalem minus grauem, ibid. 20.

Tenenda de forma, & de sine interdicti, ibi. 21.

Interdictum, quoad illius effectus, Lib. 32. tract. 3.

Tria capita ad quae reuocantur effectus interdicti, 857.22.
 Baptismi usus quatenus permissus tempore interdicti, ibid. 23.
 Permissus item est usus Sacramentorum Confirmationis & Penitentiae, ac qualiter, ibid. 24.
 Obseruanda pro praxi, circa permissionem vsus Sacramenti tempore interdicti, ibid. 25.
 Quatenus eodem tempore permissus sit Eucharistiae usus, 858.26.
 Vnus conferenti Extremam unctionem aut sacramentum Ordinis non est permissus tempore interdicti, ibid. 27.
 Matrimonium valide quidem contrahitur tempore interdicti, non tamen licite, ibid. 28.
 Interdictum non obstat, quin sponsalia contrahi possint: & quando obstat benedictioni nuptiali, ibid. 29.
 Rigor iuris antiqui de priuatione vsus officiorum diuinorum tempore interdicti, restitutus per cap. Alma mater de sentent. excommunic. in 6. 859.30.
 Quomodo accipi debeat in eod. capite, nomina Ecclesiae & Monasterii, ibid. 31.
 Concessio celebrationis diuinorum officiorum tempore interdicti: & quae comprehendantur ipse nomine officiorum diuinorum, ibid. 32.
 Quomodo amplianda sit, & quomodo restringenda eadem concessio, ibid. 33.
 Condiciones seruanda in celebratione diuinorum officiorum tempore interdicti, ibid. 34.
 Personae ab iisdem officiis tunc excludendae, 860.35.
 Festiuitates in quibus diuina officia tempore interdicti permittuntur celebrari soleantur cum responsione ad nonnulla dubia de iisdem festiuitatibus, ibid. 36.
 Prohibicio sepeliendi in loco interdicto, communis est infantibus cum adultis. Excipiuntur ab eadem prohibitione Clerici qui seruauerunt interdictum: neque ea obstat quin defunctus in loco interdicto, possit in alio non interdicto Ecclesiastica sepultura donari, ibid. 37.
 Explicatio difficultatis, An innotatus interdicto personali, priuetur Ecclesiastica sepultura, ibid. 38.
 Prohibitio ingressus Ecclesiae, rationem quam habet interdicti personalis: & quomodo a ceteris personalibus distinguatur, ibid. 39.
 Prohibitio Ecclesiam ingredi priuatur omni participatione diuinorum officiorum, quae in ea fiunt, 861.40.
 Ne quidem exiens extra Ecclesiam illa audire ei licet: attamen si in cimiterio celebrantur, potest esse eorum participes, ibid. 41.

Interdictum 4. quoad peccatum & poenae, illud uolantis. Lib. 32. tract. 3.

Laicus uolatio interdicti localis, de se tantum est peccatum ueniale, ibi. 42.
 Modi quibus idem peccatum aggrauatur mortaliter, ibid. 43.
 Laicus uolans interdictum personale, peccat mortaliter, ibi. 44.
 Clericus uolando interdictum siue locale siue personale committit peccatum suo genere mortale, ibid. 45.
 Cuius peccati materia, quatenus censeri possint officia minorum Ordinum celebrata: quodque ad eam sufficiat cuiusdiuini officii pars notabilis, 862.46.
 A tali peccato non excusat privilegium concessum in cap. Alma mater nisi omnes conditiones ibidem requisiti seruentur. Et quatenus excuset privilegium Extraneitatis Ad euitanda, ibid. 47.
 Impositio irregularitatis incurrendae a Clerico uolante interdictum: & quaedam aliae poenae quibus idem adhuc subieitur, ibid. 48.
 Ignorantia excusans ab irregularitate: & quod ei obnoxius sit non tantum celebrans missam, sed etiam celebrans alia diuina officia, 863.49.
 Irregularitas incurritur non modo interdicti localis: sed etiam personalis uolatione, ibi. 50.
 Irregularitas ob uolationem interdicti personalis & omnibus & solis clericis imposita: quam non incurrit, nisi exercens officium diuinum ad quod sunt consecrati, ibi. 51.

Interdictum 5. quoad illius relaxationem. Lib. 32. tract. 3.

Eiusdem modi sunt relaxatio interdicti, & relaxatio suspensionis, ibid. 52.
 Interdictum conditionale cessat cessante conditione: nec absolutio ad id requiritur, ibid. 53.
 Ad relaxationem interdicti absoluti, requiritur absolutio: quae dari potest ab eo qui interdictum tulit, si sit ab homine: sique ipsum latum sit cum reservatione, ab eo cui haec facta est, 864.54.
 Si sit latum à iure, sine reservatione, sitque locale aut personale generale, ad illius absolutiorem requiritur Episcopalis iurisdicatio, ibid. 55.
 Cur non possit Parochus in talibus absolueret, & possit in particulari interdicto personali, ibid. 56.
 Formae absolutiouis ab interdicto, ibid. 57.
 Quatenus absolutio ad cautelam, habeat locum in interdicto, ibi. 58.

Quatenus per mutationem loci, interdictum locale tollatur, declaratur aliquot conclusionibus, ibid. 59.
 Quatenus contingere possit generalis interdicti personalis relaxatio, sine Superioris absolutiione, 865.60.
 An speciale interdictum personale cesset in eo, qui defunctus est poenitens, ibid. 61.

Interdicta particularia lata à iure. Lib. 32. tract. 3.

Generale interdictum latum ob infectum hostiliter S. R. E. Cardinalem, ibi. 62.
 Duo alia ob iniuriis affectos Episcopos, 866.63.
 Aliquot alia eiusdem generis, ibi. 64.
 Vnum locale speciale impositum Ecclesiae Religiosorum vel Clericorum, inducentium alienos ad promissionem eligendi in illa sepulturam, ibid. 65.
 Quatuor generalia interdicta personalia à iure imposita, ibi. 66.
 In generali locali interdum generale personale includitur, ibi. 67.
 Octo particularia interdicta personalia à iure imposita, 867.68.
 Documenta aliquot pro praxi notanda de obligatione interdicti, ibid. 69.

Interesse, Lib. 23.

Licitum esse capere interesse, 266.62.
 Quid significetur per interesse, ibi. 63.
 Varium interesse distinguitur, ibid. 64.
 Interesse petibile quoddam est intrinsecum, & quoddam extrinsecum, ibid. 65.
 Quid generaliter sit interesse petibile, quidque specialiter, ibid. 66.
 Specialiter, ea ratione qua est huius loci proprium, quoddam dicitur lucri cessantis, & quoddam damni emergentis, 267.67.
 Quid utrumque sit habetur lib. 25. 410.274.

Interesse damni emergentis. Lib. 23.

De damno emergente ex mutuo, si ipsum incertum sit, non licet pacisci, nisi sub conditione: si certum sit, licet pacisci absolute, 267.68.
 Quid si damnum sit uerisimile, ibid. 69.
 Extensio doctrinae traditae de interesse damni emergentis & conditiones quibus eadem doctrina limitatur, ibi. 70. & 71.
 De eo, quod oportet damnum incurri praecise occasione mutui, ibid. 72.
 Condiciones duae ex parte mutuatarii, 268.73.
 Aliae duae ex parte ipsius interesse, ibid. 74.
 Mutuatarius non tenetur rescindere interesse damni emergentis, si nullum de eo praecesserit pactum cum mutuatore, ibid. 75.
 Tres casus excepti, ibid. 76.
 Mora in faciendi solutione capitalis, quatenus inducat obligationem rescindendi interesse damni emergentis, ibid. 77.

Interesse lucri cessantis. Lib. 23.

Interesse lucri cessantis refundendum est ei, qui inuitus mutauit, 269.78.
 Ille qui sponte mutuat pacisci potest de lucro cessante post lapsum terminum solutionis praefixum, ibi. 79.
 Controuersia, an in pactum deduci possit, ut soluat intereste lucri cessantis, contingens antequam elapsus sit terminus praefixus solutioni, ibi. 80.
 Pars affirmans potest tuta conscientia teneri, ibid. 81.
 Relatio eorum quae contraria parte facere uidentur, 270.82.
 Pactum de lucro cessante, licet in speculatione bonam rationem habeat, in praxi tamen ita periculosum est, ut antequam fiat dissuadendum sit, ibi. 83.
 Mutuum debet esse causa propinqua lucri cessantis, ut huius compensationis per mutuatarium, non censetur usuraria, ibi. 84.
 Nihil accipi potest ratione lucri cessantis, si mutuum factum sit ex pecunia non exposita negotiationi, ibid. 85.
 Neque ex exposita negotiationi quidem, sed ab eo qui aliam habet, quam possit exponere, 271.86.
 Totum lucrum speratum, non est deducendum in pactum: & regula statuetur quantum sit deducendum, ibid. 87.
 Duo modi quibus potest pactum fieri de compensatione lucri cessantis, ibid. 88.
 Quaedam consideranda determinanti pretium compensationis lucri cessantis, ibid. 89.
 Compensatio lucri cessantis non est accipienda, statim ab initio mutationis, ibid. 90.
 Scandalum vitandum in repetitione lucri cessantis, 272.91.

Ita & eius filia. Lib. 21.

Ita duplex est, quaedam in parte sensitua hominis, & quaedam in intellectua existens, quantum neutra est de se mala, 233.121.
 Quando contingat iram esse malam, ibid. 122.
 Quando mortale committatur irascendo, ibi. 123.
 Tres mortalia mala, ibid. 124.
 Ita peccatum est capitale cuius sex filiae ponuntur, indignatio, tumor mentis, blasphemia, clamor, contumelia, & rixa, ibi. 125. & tribus sequentibus.

REGINAL
 DI
 PRACTIS
 ADRIAN
 E. V

Irregularitas 1. vniuersale. Lib. 30. tract. 2.

Vnde dicitur irregularitas. & varij formulæ verborum quibus in iure iudicatur, 612. 1.
 Generalis definitio irregularitatis, 613. 2.
 Ius canonicum est causa irregularitatis: & quid si ipsam sit dubium, ibid. 3.
 Quod ea fundamentum habeat in iure naturali, & quatenus in diuino positum, ib. 4.
 Materialis causa irregularitatis sunt, factum & defectus, siue pateant, siue lateant, ibid. 5.
 Effectus formalis irregularitatis, ratione cuius quatenus a censuris distinguitur, 614. 6.
 Eiusdem finis & diuisio, ibid. 7.
 Irregularitas non incurritur ob solum conatum, sine effectu, Eaque vt ad ordinem primario, sic ad beneficium secundario, reddit inhabilem, ib. 8.
 An idem secundarius effectus contingat, cum irregularitas est dubia, ib. 9.
 Irregularitas superueniens non priuat beneficio, nec iustificacione, ibid. 10.
 Violatio irregularitatis peccatum est suo genere mortale, 615. 11.
 Quando in dubio quis iudicandus sit irregularis, ibid. 12.
 In irregularitate incurrenda, non est differentia inter clericum & laicum, ibid. 13.
 Irregularitas non impedit absolutionem sacramentalem: neque per hanc, illa tollitur, ib. 14.
 Ignorantia etiam inuincibilis irregularitatis non impedit quin ea incuratur, nisi imposita sit ob culpam, quæ & ipsa ignoretur, ib. 15.
 Irregularitas aliquando indebilis est, alioquando per se ipsam cessat, ibid. 16.

Irregularitas 2. quoad modos quibus tollitur. Lib. 30. tract. 2.

Quatenus irregularitas tollatur susceptione baptismi, 616. 17.
 Quatenus per ingressum religionis, ibid. 18.
 Duæ conditiones requiruntur ad talem ingressum: & quod is non reddat habitum ad prelaturas sicut ad Ordines, ib. 19.
 Documenta notanda de modo irregularitatem tollendi per dispensationem, ibid. 20.
 Episcopo committitur examen literarum Papæ per quas dispensatur: & quatenus confessorius Episcopi, possit cum ipso dispensare, 617. 21.
 Papa potest ab omni irregularitate dispensare: potest & is cui ille id commiserit, ibid. 22.
 De irregularitatis ex homicidio exceptione, quæ solet fieri in tali commissione, ibid. 23.
 Alia notanda de eadem commissione: & inter cætera, quod non fit centenda fieri in Iubilæis, concedendo facultatem absoluendi ab omnibus censuris, ibid. 24.
 Alii habentes facultatem dispensandi, & potissimum Episcopus, ex iuris dispositione, ib. 25.
 Irregularitates in quibus dispensat Episcopus, 618. 26.
 Varii casus in quibus potest Episcopus dispensare cum irregulari ex delicto publico, ibid. 27.
 Quatenus dispensare possit Episcopus in irregularitate ex homicidio casuali, ibid. 28.
 Notanda circa facultatem à Concil. Trident. Episcopo concessam dispensandi in irregularitate ex delicto occulto, ibid. 29.
 Quod delictum occultum, quod publicum censendum sit in hac re, 619. 30.
 Dispensatio in irregularitate dari potest non modo expresse, sed etiam tacite, ibid. 31.
 Obseruandum in dispensatione, cum is cum quo dispensatur plures habet irregularitates, ibid. 32.
 De vsu dispensationis in irregularitate notanda, ib. 33.

Irregularitas 3. ex defectu animæ Lib. 30. tract. 2.

Triplex defectus animæ, ex quo nascitur irregularitas, 620. 34.
 Proueniens ex illiteratura, & cuius literaturæ defectus constituit irregularitatem, ib. 35. & 36.
 Quomodo verum sit irregularitatem ex illiteratura, indispensabilem esse, ib. 37.
 Amens incapax est ordinis, 621. 38.
 Qui in amentiam incidit, postque redit ad sanam mentem irregularis manet: & quid agendum sit vt valeat ad ordines promoueri, ibid. 39.
 Delirium aut infania proueniens ex vehementia febris cessans hac cessante, non relinquunt hominem irregularem, ib. 40.
 Irregulares sunt furiosi, lunatici & epileptici: sique Sacerdotes sint & conualuisse dicantur, quid agendum sit cum eis, vt ad Missæ celebrationem admittantur, ib. 41.
 Quod seruandum cum obnoxio vertigini capitis, vel animi deliquo, ibid. 42.
 Irregularitas demoniacorum, & alia neophytorum, ibid. 43.

Irregularitas 4. ex defectu corporis. Lib. 30. tract. 2.

Ratio generalis iudicandi de irregularitate ex defectu corporis, 622. 44.

Talis defectus vel est in membri, vel in toti corporis: de cuius sufficientia ad irregularitatem iudicare, est Episcopi, ibid. 45.
 Obseruanda in genere de membri defectu inducente irregularitatem, ibid. 46.
 De eo qui sua culpa patitur eiusmodi defectum, ibid. 47.
 De eo qui in eum incidit post susceptum ordinem, 623. 48.
 Defectus inducentes irregularitatem ex parte capillorum aut oculorum, ibid. 49.
 Inducentes ex parte aurium, auricularum, aut nasi, ibid. 50.
 Inducentes ex parte labiorum, aut dentium, aut lingue, aut faciei, ibid. 51.
 Inducentes ex parte dorsi, aut pectoris, aut genitalium, 624. 52.
 Ex parte manuum quatenus defectus inducat irregularitatem, ibid. 53.
 Quando claudicatio inducat irregularitatem, ib. 54.
 Morbus inducens irregularitatem, & specialiter lepra, ib. 55.
 De plora, & lue venerea, 625. 56.
 De phthisi, podagra, ch. r. gra. & quibusdam febribus, & doloribus capitis, ibid. 57.
 De palsy, horridie bibendi viam, & langore stomachi, ibi. 58.
 Duo circa istiusmodi irregularitates obseruatione digna, ibid. 59.

Irregularitas 5. ex defectu ætatis, aut libertatis, aut natalium. Lib. 30. tract. 2.

Defectus ætatis quatenus irregularitatem inducat, ibi. 60.
 Ordinari ante legitimam ætatem sunt suspensi: & quatenus tali suspensionis violatione irregularitatem incurant, 626. 61.
 Solus Papa dispensare potest, vt quis ante legitimam ætatem ordinetur, aut ordinem exerceat, ibid. 62.
 De irregularitate manens priorum quid sit tenendum, ibid. 63.
 De irregularitate curialium, ibid. 64.
 De irregularitate eorum qui sunt alius ad rationem obligati, ib. 65.
 Irregularis est quisquis ex legitimo matrimonio natus non est, 627. 67.
 Regule iudicandi de nato ex legitimo matrimonio, non legitime, ibid. 68.
 De legitimatione filii spurii per subsequens parentum matrimonium legitimum, ib. 69.
 Factus legitimus per consequens parentum matrimonium, habens est vt ad seculares, sic & ad Ecclesiasticas dignitates, 628. 70.
 Nec eget dispensatione, vt susceptos Ordines exerceat, vel ad superiores ascendat, ibid. 71.
 Legitimatione per potestatem secularem, non facit illegitimum ad Ordines habitum, ibid. 72.
 In hac irregularitate quatenus Papa & quatenus Episcopus dispenset, ibid. 73.
 Illegitimus à Papa dispensatus absque ad Ordines & beneficia Ecclesiastica, non est copio ad seculares dignitates, ib. 74.
 De legitimatione facta per Papam cum aliqua determinatione, ibid. 75.
 Is qui existimatur ex legitimo matrimonio natus, sed non est, an censeri debeat irregularis, ibi. 76.
 Filii infidelium confessorum & filii fidelium expositi, quatenus sint irregulares, 629. 77.
 De eo qui bona fide existimat se legitimum, & à matre illegitimus asseritur, ib. 78.
 De hæreticis & eorum credentibus, Receptoribus, defensoribus, fautoribus, ac ipsorum filiis, quatenus sint irregulares, ibid. 79.

Irregularitas 6. ex digamia. Lib. 30. tract. 2.

Irregularitas contrahitur ex digamia, ibi. 80.
 Tribus modis potest quis digamus esse, re interpretatione, & similitudine: & quis re, a quo interpretatione digamus dicatur, 630. 81.
 Non est irregularis qui dicit ex causa matrimonium corruptam non ab alio quam à se, ib. 82.
 Est irregularis, qui etsi virgine m duxerit, eam tamen in adulterium lapsam, carnaliter cognouit, ibid. 83.
 Irregularis est quisquis cum duobus contrahit, etiamsi alterum aut vtrumque in matrimonium sit inualidum: sicut & qui cum tercia, aut cum mimia, ibid. 84.
 Duo requisiti ad digamiam vt inducat irregularitatem: vnde nonnulla inferuntur, ibid. 85.
 Ratio cur quis fiat irregularis contrahens cum corrupta, non item si ipse sit corruptus, ibid. 86.
 Quis dicitur similiter digamus, ibid. 87.
 Nec laicus, nec minoribus tantum Ordinibus initiatus, obnoxius est tali irregularitati, ibid. 88.
 Cum digamone, aut interpretatione, solus Papa dispensat, ib. 89.
 Cum digamo similitudine, potest nonnullamquam Episcopus dispensare, etiam ad maiores Ordines, 631. 90.

Irregularitas 7. ex homicidio voluntario. Lib. 30. tract. 2.

Mutilatio membri in hære & qui pollet homie dicitur: & quæ corporis pars significetur membri nomine, ib. 91.
 Falla est regula, irregularem esse eum qui alterum reddidit irregularem, ibid. 92.
 Nomine mutationis in hoc negotio, non comprehenditur mutilatio membri, ibid. 93.

Requi-

Requisita ut quis censetur incurrisse istiusmodi irregularitatem: ac primo, ut sit baptizatus, & mentis compos, *ibid.* 94.
 De ebrio, & de amentis, quid sit tenendum in hac re, *ibid.* 95.
 Ex cuiuscumque hominis occisione, aut mutilatione irregularitas nascitur, *ibid.* 96.
 Occisionem aut mutilationem oportet esse de facto ad incurram irregularitatem, nec sufficit voluntas, etiam cum conatu, *ibid.* 97.
 Sufficit vero causam propinquam de se homicidii vel mutilationis, *ibid.* 98.
 Quae censetur causa proxima, quoad hoc negotium, *ibid.* 99.
 Quatenus ab irregularitate excusentur qui a matre venena vendunt, aut qui forantur in milites ad pugnam, *ibid.* 100.
 Si homicidium aut mutilatio non sequatur ex causa data, non incurritur irregularitas, *ibid.* 101.
 Irregularitas incurritur ex eo, quod causa detur ut quis citius moriatur, aut mutiletur, *ibid.* 102.
 Exal quorum sententia, parum & ex pietate cooperans morti, excusari potest ab irregularitate: & de infirmitate excusante, *ibid.* 103.
 De necessitate vitam defendendi excusate ab irregularitate, *ibid.* 104.
 Circa quam nonnulla sunt ponderanda: ac primo, utrum alio pacto portaret vita defendendi, quam occidendo aut mutilando, *ibid.* 105.
 Deinde an servatum sit moderamen in culpatae tutelae, *ibid.* 106.
 Irregularitatem incurrit qui ad defensionem rerum suarum, immo & parentum, occidit vel mutilat, *ibid.* 107.
 Rationes in contrarium cum solutionibus: & de casu in quo ipsam contrarium potest procedere, *ibid.* 108.
 Non est irregularis qui amicum ad vitam necessariam defensionem aduocat, si is aggressorem occidat, *ibid.* 109.
 Defensio debet esse licita per quam occidens aut mutilans excusatur ab irregularitate, *ibid.* 110.
 Debet esse praesens vitae periculum ut censetur adesse necessitas excusans ab irregularitate, *ibid.* 111.
 Locutus Concilii Tridentini in sess. 14. cap. 7. De reform. ad hanc irregularitatem spectans, quomodo accipiendus sit, *ibid.* 112.

Irregularitas 8. ex homicidio fortuito Lib. 30. tract. 2.

TRiplex homicidium ex quo irregularitas contrahitur: quodque fortuitum possit tribus modis committi, *ibid.* 113.
 Ex homicidio fortuito incurritur irregularitas vacando rei illicitae, *ibid.* 114.
 Itemque vacando relicitae, si non sit adhibita in canendo sufficientis diligentia, *ibid.* 115.
 Vacantem rei illicitae, ab irregularitate non excusat adhibita diligentia in canendo homicidium vel mutilationem, *ibid.* 116.
 Quales oporteat esse rem illam illicitam, *ibid.* 117.
 Non est irregularis qui alterum induxit ad perpetrationem criminis, propter quod est à Iudice extremo supplicio, *ibid.* 118.
 Oportet rem esse illicitam ratione periculi, quod habet causandi homicidium vel mutilationem, *ibid.* 119.
 Ex homicidio fortuito quod committitur vacando rei licitae, oritur irregularitas, si defuerit diligentia in canendo, non item si adfuerit, *ibid.* 120.
 Differentia inter eum qui alicui ex pietate, & eum qui alicui ex iustitia, dans licite operam; eidem fortuito causam dat mortis aut mutilationis, *ibid.* 121.

Irregularitas 9. ex homicidio contrahita verbo Lib. 30. tract. 2.

Quando irregularitas ex homicidio contrahatur verbo, *ibid.* 122.
 Diverse species mandandi, *ibid.* 123.
 Modi qui ius irregularitas ex homicidio contrahitur mandando: & quando is qui iubet aliquem percussit sit irregularis secuta morte aut mutilatione, *ibid.* 124.
 Legislator ferens legem de puniendo morte aut mutilatione, non est irregularis, nisi in aliquo delinquente eam exequatur, *ibid.* 125.
 Nonnulla obferuanda in iudicando an irregularitas ex homicidio incurra sit mandando, *ibid.* 126.
 Irregularitas ex homicidio, quando contrahatur defendendo verbo, *ibid.* 127.
 Quatenus sint irregulares qui impediunt occisi aut mutilati defensionem, *ibid.* 128.
 Deferentes ad Iudicem eos a quibus ipsi (secus si alii) vexantur, aut bono communi nocent, excusati ab irregularitate per protestationem expressam, quod non querant poenam legumini, *ibid.* 129.
 De teste & aliis qui homicidio causam dant verbo, sufficienter ad irregularitatem, *ibid.* 130.
 Aliquot casus, in quibus etsi data sit aliqua causa mortis, non incurritur irregularitas: eo quod non fuerit causa propinqua, *ibid.* 131.
 De protestatione qua vitatur irregularitas, quando locum habeat vel non habeat in conscientia, *ibid.* 132.
 De eadem protestatione respectu Aduocatorum & testium in causa sanguinis. Itemque Inquisitorum fidei tradentium haereticos brachio saeculari, *ibid.* 133.
 Quid sit sentendum de Clericis qui interficiunt executioni sententiam sanguinis, *ibid.* 134.
 Conclum propter quod incurritur irregularitas, dari potest responsione approbatione, & persuasione. Ac quod eam non inducat responsio facta in iudicio, *ibid.* 135.

Inducatur autem ordinata ad executionem homicidii vel mutilationis, *ibid.* 136.
 Duplex differentia inter consulentem & mandantem in incurrenda irregularitate ex homicidio, *ibid.* 137.
 Quatenus ab irregularitate excusetur Confessarius, qui negat Iudici absolutionem, nolentem indicare secundum leges, quae poenam mortis aut mutilationis imponunt, *ibid.* 138.
 Approbatio homicidii, qua incurritur irregularitas, *ibid.* 139.
 Adquisitionem an approbatio sufficiens homicidium inducta irregularitatem: responsio negativa, *ibid.* 140.
 Quatenus persuasione homicidii incurritur irregularitas, *ibid.* 141.
 Quatenus ob datam persuasionem causam mortis, *ibid.* 142.
 Qui non incurrit, etiam si persuasione dent mediatam, ex qua mors sit, etrosimiliter secutura, *ibid.* 143.
 Irregularitas non incurritur dando causam mediatam ex qua homicidium non est verosimiliter secuturum, *ibid.* 144.
 Responsio ad dubium, quando silendo incurritur irregularitas ex homicidio, *ibid.* 145.

Irregularitas 10. ex homicidio contrahita facto. Lib. 30. tract. 2.

Varii modi quibus facto incurritur irregularitas ex homicidio, *ibid.* 146.
 Non incurrit irregularitatem qui dat arma sua alicui à quo defendatur, vel qui seipsum defendat ab iniustore, *ibid.* 147.
 Nec incurrit, qui dat generali iniectione ad usum licitum: secus verosimiliter ad usum illicitum, *ibid.* 148.
 Ut committens homicidium vel mutilationem; sic ei auxilium dans irregularis est, nec excusatur ex eo quod det bono fine, *ibid.* 149.
 Executio Clerici in bello iusto pugnatus: aut cum talis reip. necessitas urget, vti non pugnet, hostis illam vastaret, *ibid.* 150.
 Duae rationes quibus hoc probatur, *ibid.* 151.
 De eo qui dat occasionem mortis aut mutilationis, quando in irregularitatem incurrit, aliquot casibus propositis declaratur, *ibid.* 152.
 De casu in quo rixando occasio datur, aut domi alendo feram, *ibid.* 153.
 De eo in quo datur exercendo chirurgi, aut medici officium, *ibid.* 154.
 De eo in quo datur, castigando subditum, *ibid.* 155.
 De eo in quo datur ludendo aut agendo aliquid periculosum, aut iocando cum grauida, *ibid.* 156.
 De eo in quo datur vociferando, aut infantem habendo secum in lecto, *ibid.* 157.
 De eo in quo datur collidendo, *ibid.* 158.
 Ratio cur in talibus & aliis similibus casibus irregularitas incurritur, *ibid.* 159.
 De cooperante occisioni vel mutilationi; primo de eo qui del. berate, *ibid.* 160.
 Quid tenendum, cum multi non de communi consilio aliquem aggreduuntur: & quid de insigente vulnus lethale ei qui ab alio occiditur, *ibid.* 161.
 Quid tenendum quando plures plura vulnera infixerint vni, & necitur ex quo sit mortuus, *ibid.* 162.
 Quid de eo qui animo occidendi percussit aliquem, qui ab alio occisus est, *ibid.* 163.
 Quid de eo qui alicui vulnus infixit, non quidem lethale, ex eo tamen ob aliquam causam in euenientem mortuus est, *ibid.* 164.
 Quatenus irregularitas incurritur pugnando in bello iusto, *ibid.* 165.
 Quando omisso defensionis irregularitatem non inducat: & quando inducat, *ibid.* 166.
 Ratione & exemplis declaratur quando inducat, *ibid.* 167.
 Quatuor conditiones quas concurrere oportet ad contrahendam irregularitatem ex defectu defensionis, & nonnulla inde deducta, *ibid.* 168.
 De obligatione ad defensionem ex officio publico aut mercenariae conditione, *ibid.* 169.
 De Aduocatis aut Procuratoribus deferentibus patrocinium reicant medicis vel chirurgis negligens curam agiti: & id genus alios contra debi. um plorum ex iustitia, *ibid.* 170.
 Statutum Concilii Trid. de dispensatione in irregularitate ex homicidio, *ibid.* 171.

Irregularitas 11. ex iteratione baptismi, & ex delictis circa Ordines. Lib. 30. tract. 2.

Quando irregularitas ex iteratione baptismi contrahatur, *ibid.* 172.
 Is qui per vim absolutam rebaptizatur, ab irregularitate excusatur, non item qui per vim conditionatam: nisi haec excusetur mortali, *ibid.* 173.
 Rebaptizatus sit irregularis, nisi illum excuset ignorantia inuincibilis, *ibid.* 174.
 In dubio, ex baptismis sub conditione, non incurritur irregularitas ex iteratione baptismi, *ibid.* 175.
 Qui non baptizandi sub conditione, *ibid.* 176.
 Quando excusetur ab irregularitate baptizans sub conditione extra casum dubii, *ibid.* 177.
 Non incurritur irregularitas ex iteratione Sacramenti Confirmationis, vel Ordinis, *ibid.* 178.

REGINAL
 PRACTIS
 FORJ P
 E. V

Irregularitas non incurritur ex violatione minoris excommunicationis, aut prohibitionis Superioris sub pena excommunicationis late contentis, ibi. 182.
 Quis dicitur alicuius Ordinis opus proprium exercuisse, ibi. 183.
 Violatio suspensionis ab officio iurisdictionis, aut ab officio temporalis, aut a perceptione Sacramentorum, non inducit irregularitatem, ibi. 184.
 Inducit autem violatio suspensionis ab officio Ordinis, vel ab officio simpliciter: ac violatio interdicti, tam localis quam personalis, ibi. 184.
 Suspendio ab Ordine intelligenda est generaliter respectu omnium Ordinum, etiam minorum atque Episcopi parus, ibi. 186.
 Quid sit sciendum de eo qui per censuram prohibitus, aut non prohibitus quidem, prohibitus tamen facit coram se celebrari, ibi. 187.
 Quis dispense in hac irregularitate, ibi. 188.
 Irregularitas accipientis plures ordines simul, ibi. 189.
 Irregularitas ordinari ab Episcopo qui episcopatum renuntiavit, aut qui censura trecentis est, aut hereticus, aut schismaticus, ibi. 190.
 Irregularitas promoueri per saltum, aut exercentis actum Ordinis quem nondum accepit, ibi. 191.
 Laicus, exercens alicuius actum Ordinis, aut alia diuina faciens, etiam censura interdictus non fit irregularis, quid quid peccet, 649. 192.

Irregularitas 12. quoad cetera. Lib. 30. tract. 2.

Quod heretici & eorum credentes, receptatores, defensores, & fautores sint irregulares, ibi. 193.
 Duplex genus infamiae, & ex quo incurritur irregularitas, 650. 194.
 Tres species infamiae ex qua incurritur irregularitas, ibi. 195.
 Quando praeter Papam Episcopus in tali irregularitate dispense, ibi. 196.
 Irregularitas quae contrahitur ex ignominiosa alicuius artis professione, ibi. 197.
 Tres conditiones quibus moderanda est talis poena, ibi. 198.
 Quid sit sciendum de alectoribus, ibi. 199.
 Species irregularitatis quae a nonnullis constituuntur sine sufficienti fundamento, 651. 200.
 Qui peccat solum venialiter admittendo crimen propter quod irregularitas imposita est, ab ea excusatur, ibi. 201.
 Ratio in contrarium cum solutione, ibi. 202.
 Cur in irregularitate ex delicto locus excusationis esse possit: non item in irregularitate, ex defectu sine delicto, ibi. 203.
 Culpa quidem legis Theologica ab irregularitate excusat, non tamen legis iuridica, ibi. 204.

Irreligio Lib. 17.

Irreligio vitium est contrarium religioni per defectum, 39. 142.
 Varii modi quibus ea conringit, ibi. 143.
 Eiusdem species, ibi. 144.

Inuidia Lib. 17.

Inuidia definitio: per quam separatur a tristitia de bono proximi, & ab aliis tristitiis, 36. 127. & 128.
 Est peccatum suo genere mortale, 129.
 Eiusdem filia, 37. 130.

Iudex & iudicium forense. Lib. 24.

Mendacium a Iudice dictum in iudicio, quando sit, vel non sit mortale, ibi. 31.
 Non est mortale, dictum a Iudice condemnante secundum allegata & probata, cum quem scientia priuata scit esse innocentem, ibi. 32.

De iudice ex Lib. 25.

Vt iudex licite iudicet potestas in eo requiritur, 485. 641.
 Itemque veritas, ibi. 642. Tum vt seruet formam iuris in sententia ferenda, ibi. 643. Itemque in modo procedendi: siue via denunciationis, ibi. 644.
 Siue via accusationis, ibi. 645. Siue via inquisitionis, quae triplex est, generalis, specialis, & mixta, ibi. 646.
 Ad generalem non requiritur accusatio, nec infamia prauius, 486. 647.
 Modus procedendi via specialis inquisitionis requirit prauiam infamiam, ibi. 648. Requiritur & accusationem, si procedatur vsque ad punitionem, ibi. 649.
 An ad eam sine infamia, sufficiant iudicia ratiocinatio, ibi. 650.
 Iudicium aliud ordinarium, aliud extraordinarium, in quo sufficit accusatio ficta, quae quintuplex est, ibi. 651.
 Modus procedendi in iudicio via inquisitionis mixtae, ibi. 652.
 Tutela iudicii ad eiusdem formam spectans, ibi. 653.
 Quantitas & qualitas poenae ad eandem formam requisita, 487. 654.
 Quatenus poenam lege impositam, summus Princeps relaxare potest, ibi. 655.
 Quid incumbat Iudici, cum lex non determinat poenam delinquenti infigendam, ibi. 656.
 Scientia & intentio debita, ad licite indicandum requisita in Iudice, 488. 657.
 Puritas linguae & manus, ad idem requisita in eodem, ibi. 658.
 Licetum est Iudici accipere stipendium: & de iure conueni, quoad idem facultatae poculenta, ibi. 659.
 Quid iuris de aliis muneribus, ibi. 660.

Iudicium temerarium. Lib. 24.

Quid sit temerarium iudicium, & quale peccatum sit, 317. 20.
 Excusatio a peccato mortali, dum de proximo male iudicatur, eo quod res sit aperta, aut habeantur illius sufficientia iudicia, 318. 21.
 Iudicium temerarium non est mortale, nisi sit de re graui, ibi. 22.
 Ad iudicium temerarium non sufficit vt fiat de re absolute, se requiritur vt fiat contra proximum, ibi. 23.
 Ad temerarium iudicium requiritur vt ipsum sit certum seu firmum, ibi. 24.
 Vt censetur peccatum mortale requiritur vt deliberate fiat, ibi. 25.
 Opinio, dubitatio, & suspicio, temerariae quid sint, & quando sint peccata mortalia, ibi. 26.
 Quod a mortali excusatur quando sunt ex errore, non tamen semper, 319. 27.
 Mortalia peccata sunt, cum proueniunt ex prauo affectu e.g. proximum, ibi. 28.
 An liceat iudicium de proximo bonitate tum etiam malitia suspendere, ibi. 29.

Iuramentum. Lib. 18.

Iuramenti nomen & definitio, 61. 1.
 Finitis cuius gratia ipsum est. Quodque ad ipsum sufficiat tacita inuocatio nominis diuini, 62. 3. & 4.
 De verborum formulis, quae apparent esse iuramenta, quid sit tenendum, ibi. 2. & 5. quatuorque sequuntur.
 Quod ad iuramentum non sit necessarius tactus euangeliorum, ibi. 6.
 Quod hericum sit iuratum, 63. 11. & 12.
 Aliquando est illicitum non iurare, ibi. 13.
 Qui non admittitur ad iurandum, ibi. 14.
 Tres conditiones requisitae vt iuramentum sit licitum: & quando ea deficiant, 64. 15. & 16.
 Casus in quibus iurare non licet Clericis, ibi. 17.
 De quarta conditione vt iuramentum fiat per verum Deum, ibi. 18.
 De iuramento per falsos Deos, ibi. 19. 20. & 21.
 De iuramento per creaturam, 65. 22. 23. & 24.
 De iuramento ambiguo subintellecta conditione, quam ipsum verificatur secundum mentem iurantis, non vico eius, cui iuratur 82. 91.
 Varii diuisiones iuramenti, 65. 25. & aliquot sequuntur.
 Documenta nefanda de octaua diuisione, quae est in iuramentum & desolatum, 66. 28.
 Alia circa nonam: quae est in assertorium & promissorium, ibi. 30.
 Quid sciendum de conuetudine iurandi, & de iuramento assertorium, in quo vere iuratur eundem, sed de re vana aut mala, 80. 87.
 Illius obligatio relaxari nequit, 75. 65.

Iuramentum promissorium. Lib. 18.

Modus interpretandi iuramentum promissorium, 68. 34.
 Ipsum adstringit solum iuramentum, 69. 35.
 Iuramentum de iudicando a quibus statuitur, quomodo sit interpretandum, & quatenus obliget, ibi. 36. & duobus sequent.
 Ad quae promissorium iuramentum extendatur: & obligatio dubitans de tali suo iuramento, 70. 39.
 Iuramentum promissorium, de re illicita ibi. 40. & tribus sequuntur.
 Iuramentum factum de omitendo opere in pre-rogationis, 71. 44. & 45. & 83. 94.
 Iuramentum promissorium de re indifferenti non obligat: cum qua limitatione recipiendum sit, 71. 46. & 47.
 Iuramentum non obligat, cuius euentus est falsus, aut quod ferat temerarium est, ibi. 48. & 49.
 Aut cum in persona deficiat qualitas, cuius intuitu iuratum est, 72. 50.
 Iuramentum promissorium, non in plere quando sit & quando non sit peccatum mortale, 83. 96. & 84. 97.
 Obligatio iuramenti de secreto seruando, 74. 51.
 Iuramentum non obligat, cum est in praedictum maioris boni ibi. 52.
 Nec factum de matrimonio contrahendo, impediens ingressum religionis, ibi. 53.
 Quae peccatum sit factum de re: atq. aliquo committendo, 83. 92. & 95.
 Et quale factum de re indifferenti, ut vana, ibi. 93.
 Quatenus iuramentum conditionatum obliget, 82. 54.
 Quatenus ex euentu & impossibilitate cesset obligatio iuramenti, ibi. 55. & 56.
 Et quomodo euentus possit inducere talem obligationem, 73. 57.
 De iuramento quod sit deferendo alteri honorem: de quo quod dolo vel errore: totum est, ibi. 58.
 De eo quod metu extortum est & cur obligatum sit potius quam notum in tali casu, ibi. 59.
 Quod talis obligatio sit sub mortali: neque ea soluet quin repeti possit id quod datum est ad eius impletionem, 74. 60. & 61.
 Relaxatur iuramentum promissorium: tunc relaxatione at relaxatione illius: facta est promissio, ibi. 62. & 63. (ubi duo casus excipiuntur: tunc irritatione commutatione & dispensatione 75. 64. 66. & tunc sequent.)
 Duo casus in quibus iuramentum promissorium relaxari potest sine consensu eius cui iuratum est, 76. 70.
 Requisita ad relaxationem iuramenti promissorii, cum illud quod est promissum, aperte licitum fuerit, ibi. 71.
 Tenendum de eo, qui iurauit se non perurum iuramenti dispensationem, ibi. 72.

Iuramentum comminatorium & iudiciale
Lib. 18.

Quid sit tenendum de iuramento comminatorio. 84.98.
Tres casus in quibus etiam factum de re licita non obligat, ib. 99.
Quid & quotuplex sit iuramentum iudiciale, 85.100. & 86.111.
De iuramento calumnie notata, 85.102. & 103.
De iuramento iudiciali voluntario: in quibus casibus deferatur auctori & in quibus reo, ibid. 104.

In patronatus. Lib. 30. tract. 3.

Definitio iuris patronatus, & quomodo ipsum conveniat laico, 695.208.
Quibus competat ius patronatus, ibi. 209.
Explicatio dubii, An ius patronatus acquiri possit praescriptione, aut consuetudine, 696.210.
Quae patrono accedat ex iure patronatus, ibid. 11.
Tam Clerici, quam Laici, capaces sunt iuris patronatus: quod ius non tantum apud unum, sed etiam apud plures simul esse potest, ibid. 212.
Notanda de donatione, permutacione, ac de venditione iuris patronatus, 697.213. & 214.
Quatenus licita sit venditio iuris patronatus, & quatenus simoniaea, ibid. 215.
De acquisitione iuris patronatus per successione hereditariam, ibid. 216.
Locator rei cui annexum est ius patronatus, potest praesentare. Idem ius nequit dari in pignus, ibid. 217. Notanda de pluralitate patronorum, ibid. 218. Modi quibus ius patronatus extingui potest, 700.233.

Laus Dei. Lib. 18.

Quid sit laus Dei & modi quibus fieri potest, 88.116.

Legatum. Lib. 25.

De legatis quod ea non obtinent, quin ab hereditate detrahi possint, 483.631.
Aliquot euentus in quibus ea detrahi non potest, ibid. 632.

Legitimus & legitimatus. Lib. 30. tract. 2.

De legitimo, & legitimo, seu illegitimo cum quo dispensatum est, 627.68. & aliquot sequentibus. Vide verbum Irregularitas 5. post initium. * Item quae lib. 31. 809. 356. & 357.

Libellus famosus. Lib. 24.

Quid significetur nomine libelli famosi: qualis peccatum committitur compositione & euulgatione libelli ac qui in illud incurrant, 339.117.
De obligatione quam inducit ad restitutionem, 340.118.

Litterae scriptae alienae. Lib. 24.

Quale peccatum sit aperire litteras alienas, 339.119.
Causae rationabiles excusantes a tali peccato, 340.120.
Peccatum quod committitur legendo scriptum in quo quis memoriae gratia scripsit peccata sua, ad faciendam de eis confessionem, ibid. 121.
De litteris dimissis, lib. 30. tract. 1. 602.24.

*Locatio 1. quid & quotuplex sit quaeque obligationes & actiones
per ea oriuntur. Lib. 25.*

Definitio locationis, 456.486. Eiusdem differentia ab emphyteusi, ibid. 487.
Conductio locationi respondens, ibid. 488.
Locari possunt omnia quae vendi, 457.489.
Quando res locata perit conductori, ibid. 500.
Quomodo necessarium sit ad rationem locationis, ut merces pecuniaria interueniat, ibid. 501. De eadem similitudines inter emptionem & locationem, ibid. 502. Varii modi quibus diuiditur locatum, & pariter conductum, ibid. 503. Beneficiarius, locare potest fructus sui beneficii, si licentia sui Praelati: & quatenus, 458.504.
Quatenus possit quis dominum quam condaxit, locare tertio, ib. 505.
Non licet locare rem ei qui scitur male vsurus illa, ib. 506.
An liceat rem locabilem locare cui libet, qui non est male vsurus, ibid. 507.
Tres obligationes locationis, ibid. 508.
De casu in quo conductor potest tunc ob non solutam pensionem, ibid. 509.
De alio casu, in quo ei potest ob necessitatem superuenientem locatori, 459.510.
De tertio casu, in quo domus indiget refectione, ibid. 511.
De quarto casu, in quo conductor expelli potest, eo quod perierit in re locata versetur, ibid. 512.
Obligatio locatoris reparandi damna, quae conductor patitur, in re locata, ibid. 513.
Obligatio rem vitiosam locantis per ignorantiam, ib. 514.
Sex obligationes conductoris, 460.515.
Tres casus in quibus conductor desistere potest rem locatam, ante expietum rei, ibid. 516.
Exempla casus in quibus necessitatis, superuenientis ex parte rei loca-

tae, ibi. 517.
Necessitas proueniens ex parte inquilini, non sufficit ut ipse possit rem locatam desistere ante expietum tempus locationis, ib. 518.
De eo qui alterius operam conduxit, & ea non vitur culpa sua, ibid. 519.
Duae actiones oriuntur ex locatione, ibid. 520.
Tres conditiones requiritur, ut in locatione pensio ob sterilitatem remitti debeat, ibid. 521.
Quanta esse debeat ipsa sterilitas, 461.522.
Sex casus in quibus sterilitas non impedit quin tota pensio solvatur, ibid. 523.
Quando augeri debeat ob maiorem fructuum ubertatem superuenientem, ibid. 524.

Locatio 2. quoad rem locatam. Lib. 25.

Detrimentum quod in re locata acciderit culpa leui conductoris, est ipsi tribuenda: non item quae culpa leuissima nisi pactum sit in contrarium, ibid. 525.
Corollaria inde deducta, ibid. 526.
Conductor tenetur ad damnum quod contigerit ob conuenientem factam, a se non seruaram, aut ob ipsius imperitiam, 562.527.
Quatenus conductor aut locator tenetur de culpa eorum, quorum opera vitur, ibid. 528.
Conductor, si pro custodia mercedem accipiat, de culpa leuissima teneatur, ibid. 529.
Quando item tenetur ad custodiam ex sola vi locationis, ibid. 530.
Cui in dubio incumbat probare, interuenisse culpam in custodia rei locatae, ib. 531.
Quando damnum rei locatae, datum ab eo qui gerit inimicitias cum conductore, sit huic imputandum, ibid. 532.

Locatio 3. quoad modum quo finitur. Lib. 25.

Locatio finitur contrahentium dissenso, & quando transeat, vel non transeat ad haereditatem vniuersalem, ibid. 533.
Quod particularis successio, qualis est emptor rei locatae, aut is cui donata est, non teneatur stare contractui locationis, 563.534.
Quatuor casus in quibus id fallit, ib. 535.
Tenetur minor aut pupillus stare locationi factae a suo curatore vel tutore, ib. 536.
Quando vxor teneatur stare locationi a marito factae, stante matrimonio, ib. 537.
Quando beneficiarius redditus sui beneficii locat proprio suo nomine, successio non tenetur locatiioni stare, ib. 538.
Quod procedit etiam si conductor iam soluerit pensionem pro toto tempore locationis, aut aliquid soluerit haeredi beneficiarii post huius mortem, ib. 539.
Quod remedium tunc sit eidem conductori, ib. 540.
Locatio bonorum in Ecclesia, eiusdem nomine facta per ipsius Praelatum seu Rectorem, transit ad eius successorem, 564.541.
Idem dicendum est de locatione bonorum hospitalis aut ciuitatis, facta per ipsius Rectorem, ibid. 542.
Quando filius teneatur locatiioni factae ab eo, cuius bona sunt conuulcata, ib. 543.
De loco sacro prout in eo sepelitur excommunicatus. vide verbum, Excommunicatio 2.*

Luxuria. Lib. 12.

Luxuria dicitur tam generaliter, tum proprie, hocque posteriore modo peccatum est pro genere mortale, 240.15.
Quod luxuria peccatum sit capitale, & qua ratione ea oriuntur peccata quaedam interna, filia ipsius dicta, ib. 16.
Qua ratione quaedam externa, ib. 17.
Septem luxuriae species, quae peccata sunt genere suo mortalia: de quibus facienda est specialiter confessio, ib. 18.

M.

Magia. Lib. 17.

Magia quid, & quotuplex sit, 40.149.
Nec naturalis, nec artificialis est per se illicita: & quomodo sit per accidens, ibid. 150.
Diabolica de se illicita est: & qua ratione discernatur a naturali, & artificiali, ibid. 151.
Regulae notanda ad talem discretionem, 41.152. Vide verbum, Pactum cum daemone.

Magistrorum & discipulorum obligatio mutua. Lib. 20.

Obligatio mutua praedagogorum, & puerorum eis commissio- rum, 197.51.
Magistrorum obligatio ex charitate erga discipulos: & specialis imposita doctoribus, iuris & medicinae, ibi 25.
Specialis imposita Doctoribus Theologiae, 198.53.
Peccata mortalia, quae contra iustitiam magister committit in ordine ad suos discipulos, ibid. 54.
Casus in quibus discipuli mortaliter peccant, ib. 55.
De excommunicatione imposita magistris, quorum scholas frequentant Religiosi dimisso habitu sui Ordinis. vide verbum Religio status vita 5. post medium.*

Malitiosus. Lib. 18.

Maledictio quando sit peccatum mortale, & quando tantum veniale, 112.203.

REGINAL
PRACTIS
FORJ
E.V

Maleficium. Lib. 17.

Malefici definitio & diuisio, 47. 175. & 176.
 Peccatum est grauissimum, ibid. 177.
 Causa ob quam diabolus inducit maleficos ad vtendum rebus sacris in maleficio, 48. 178.
 Quomodo malefici possint nocere viris bonis, aut non possint, ibid. 179.
 De remedijs naturalibus aduersus maleficia, quid sit tenendum, ibid. 180. Quid de diabolicis, ib. 181.
 Cur vno tali vii non liceat in remedium alterius, ib. 182.
 Remedia diuina sola sunt vsurpanda, 49. 183.
 Et cur non omnes maleficiati per talia non curentur, 50. 184.

Mandatum. Lib. 25.

Quid sit mandatu, & duo documeta de forma mandati, 477. 607.
 Documenta de susceptione mandati, & de eiusdem reuocatione, deque obligatione mandatoris, supeditandi necessaria ad mandati executionem, ibid. 608.
 De cessatione mandati per mortem mandatoris, aut mandatarii. Et de qua culpa teneatur mandatarius: atque de mandato contra bonos mores, ibid. 609.

Matrimonium 1. secundum se absolute. Lib. 31.

Nomina quibus istud sacramentum appellatur, & eorum ratio, 727. 1.
 Definitio matrimonii, ibid. 2. & 28. 3.
 De eo quod in Christiana lege vnus vir non potest simul habere plures vxores, ibid. 4.
 De consensu quo perficitur contractus matrimonii, ibid. 5.
 Consensus in contractum matrimonii est implicite in copulam conjugalem: quod non impedit quin de communi consensu coniuges possint ab hac abstinere: & quin ea nondum completa, vnus possit sine alterius consensu, ingredi religionem, ibid. 6.
 Matrimonium tamquam vetum sacramentum nouae legis, vim habet conferendi gratiam sanctificansem, ibid. 7.
 Matrimonium non est necessarium necessitate medi & quomodo sit necessitate praecipui, ibid. 8.
 Quando institutum fuerit matrimonium in lege natura, 729. 9.
 Quando in lege Euangelica, ibid. 10.
 Ad matrimonium ita necessarium est coniugum consensus mutuus, vt nulla potest esse, sine eo valere queat, ib. 11.
 Matrimonium nequit esse, nisi vterque coniugum vsum habeat rationis, ibid. 12.
 Contrahens matrimonium sine interiore consensu peccat mortaliter, nec matrimonium valet, 730. 13.
 Obligatio verbis tantum cum femina contrahentis ad obtinendam illius carnalem copulam, ibid. 14.
 Protestatio facta non consentiendi in matrimonium, quam vim habeat in foro externo, ibid. 15.
 Ad matrimonium cum interno consensu requiritur externus quo ille significetur, ib. 16.
 Deberit dem externus esse de praesenti, & potissimum constare verbis: non tamen de necessitate, ibid. 17.
 Quae debeant esse verba ea: & documenta notanda in iudicando ex verbis, an contractum sit matrimonium, ib. 18.
 In dubio de valore matrimonii, iudicandum est in eiusdem fauorem, 731. 19.
 Documenta ex varijs signis iudicandi, verum interuenisse internum consensum in matrimonio, ibid. 20.
 Consensus verus & clicitus requiritur ad matrimonium: nec debitus sufficit, ibid. 21.
 Ille in carnalem copulam tantum est implicite, ib. 22.
 Ad matrimonium validitatem nihil interest, siue vir siue mulier prius exprimat suum consensum: aut si inter vtriusque expressionem, aliquod interuallum temporis intercedat, 732. 27.

Matrimonium 2. quoad vinculum eius indissolubile. Lib. 31.

Vinculi matrimonii tanta est firmitas, vt sit indissolubile, ibid. 28.
 Vnde proueniat talis firmitas, ib. 29.
 Matrimonium inualidum, nullum inducit vinculum: validum ratum, & validum consummatum differunt, vt imperfectum & perfectum, ibid. 30.
 Differunt etiam significatione, & quomodo, 733. 31.
 Cur vinculum matrimonii consummati sit omnino indissolubile: non item matrimonii rati, ibid. 32.
 Quid requiratur vt matrimonium infidelium indissolubile sit: quodque ipsum non nisi improprie dici possit sacramentum, ib. 33.
 Matrimonium verum infidelium, non dissoluitur conuersione vnius coniugum ad fidem, ibid. 34.
 Quando altero volente praesertim de infidelitate, conuerso ad fidem ius sit dissoluedi matrimonium, ibid. 35.
 Matrimonium etiam consummatum, dissoluitur morte vnius coniugum. Ratum vero, & per professionem factam in religione approbata, ibid. 36. Non item per susceptionem sacri Ordinis, ib. 37.
 Multa quae relinquuntur videnda apud Thomam Sanchez pro pleniore explicatione, 734. 38.
 De difficultatibus quando matrimonium censendum sit consummatum: & an oppressio sponsae per vim aut metum cadentem in constantem virum, impediat ne ea possit ingredi religionem, ib. 39.
 Quatenus matrimonium consummatum dissolui possit, ibid. 40.

Matrimonium 3. quoad illius materiam & formam. Lib. 31.

Diuersa sententiae de materia & forma matrimonii, ibid. 41.
 Probabilior caeteris, quomodo sit intelligenda, 735. 42.
 Quatenus sacramentum matrimonii censetur constare ex rebus & verbis, ibid. 43.
 Quatenus coniuges dici possint matrimonii materia, ibid. 44.
 Quid sit iudicandum cum verba sunt dubia: quodque verba sine interiore consensu neque hic sine illis ad matrimonium sufficiant, ibid. 45.
 In dubio de consensu, iudicandum est in fauore matrimonii, 736. 46.
 Cum verba tam quoad sonum quam quoad significationem fuerint de praesenti, iudicandum est contractum esse matrimonium: cum vero de futuro, solummodo sponsalia, ib. 47.
 Secus accidit cum verbis de praesenti adicitur particula trahens ea ad futurum: & verbis de futuro, particula trahens ad praesens, ib. 48.
 Quid iudicandum sit cum verba fuerint dubia, ib. 49.
 Quid sit iudicandum cum verba sunt pure negatiua, ibid. 50.
 Et quid cum verba continent particulas nisi, quam praeterquam, ib. 51.

Matrimonium 4. quoad illius efficientem & finem, ac modos quibus peccatur illud contrahendo. Lib. 31.

Causa principalis Sacramenti matrimonii est Deus: & secundaria coniuges, 737. 52.
 Modus quo conficitur matrimonii sacramentum, ibid. 53.
 Solutio obiectionum quibus impugnatur, quod coniuges dicuntur causa efficiens sacramenti matrimonii, ib. 54.
 Varii fines matrimonii, 738. 57.
 Triplex bonum matrimonii, quo triplex eiusdem detrimentum compensatur, ibid. 58.
 Matrimonium quocumque sine contractu validum est, si substantialia seruentur in eo, alias non: vt si intendatur finis excludens consensum, ibid. 59.
 An finis repugnant matrimonii indissolubilitati: aut excludens obligationem reddendi debitum: aut seruandi fidem, aut educandi susceptam prolem, ibid. 60.
 Intentio non implendi talem obligationem, non reddit de se actionem inuulidum, ibid. 61.
 Septem modi quibus peccatur contrahendo matrimonium. Primus est ex parte intentionis. Secundus ex parte finis, ibid. 62.
 Ratio de hoc iudicandi, quinque conclusionibus comprehensa, ibid. 63.
 Tertius modus ex parte impedimentorum. Quartus ex parte modi. Quintus ex parte ordinis, 739. 64. Sextus ex parte temporis, & septimus ex parte contrahentium, ibid. 65.

Matrimonium quoad impedimentum agere mentis aut coniugii. Lib. 31.

Defectus agere mentis seu vsus rationis, impedit matrimonii validitatem, 740. 66.
 Amenes non sunt permittendi coniungi, etiam si id exoptent, ib. 67.
 Quando sit aut non sit peccatum iniire matrimonium cum furioso, habente lucida intervalia, ibid. 68.
 Stante matrimonio etiam nondum consummato secundum iniuri nequit, non obstante quod alter coniugum probabilior putetur mortuus, ibid. 69.
 Duae conditiones requiritur vt mulier possit tuta conscientia iniire secundas nuptias, ibid. 70.
 Quatenus, indicia aut fama de morte mariti, possint sufficere feminae ad contrahendum licite cura secundo, ibid. 71.
 Non est separanda mulier eo solo nomine, quod propria auctoritate nupsit: & ad quid ea teneatur, cum dubitat an prior maritus adhuc viuat, aut sit adhuc viuere, 741. 72.
 Quando sit validum matrimonium contractum mortua vxore, quam contrahens existimat viuere, ibid. 73.
 Poenae ducentis vxorem priore adhuc viuente, ib. 74.

Matrimonium 6. quoad impedimentum metus grauis. Lib. 31.

Dvo modi quibus vis seu metus grauis, potest impedire matrimonium: & diuersitas fori exterioris & interioris in iudicando de consensu in matrimonio, 742. 75.
 Quando condiciones requisitae, vt per metum reddatur matrimonium inualidum: quarum prima est, vt malum quod timetur sit graue, ibid. 76.
 Itemque probabiliter immineat, ib. 77.
 Secunda conditio requisita, vt metus sit ab homine extrinsecus incussus & tertia, vt sit incussus ad obtinendam celebrationem matrimonii, ibid. 78.
 Quarta, vt sit iniuste incussus: & nonnulla quae ex ea inferuntur, ibid. 79.
 Qui per metum cadentem in constantem virum matrimonium contrahit, non peccat: etsi contrahat inualide, 743. 80.
 Metus peccati mortalis, censetur cadens in constantem virum: & de veniali quid sit tenendum, ibid. 81.
 Metus amissionis bonorum, metus infamiae, metus ex omni multiplicatione, & metus lucri cessantis, quatenus censentur cadere in constantem virum, ibid. 82.
 De metu reuerentiali: & quod ex eo sine diectione contractum matrimonium sit validum, ibid. 83.

Moderatio cum qua accipiendum est: & de iniis conuictis me-
tuiti reuerentiali, ib. 84.
In quos cadat metus reuerentialis: & an importuna preces adiu-
ctæ eidem metui, ipsum faciant cadentem in virum constantem,
744.85.
Quatenus non possint aut possint inferiores à Superioribus com-
pelli ad matrimonium, ib. 86.
Matrimonium contractum metu cadente in constantem virum,
non reddi validum per adiectum iuramentum: neque vim habere
sponsaliorum, ibid. 87.
Nulla est obligatio contractus matrimonii per metum cadentem in
virum constantem, in ite de futuro: etiam si adiectum sit iuramen-
tum de non contraveniendo ei, ib. 88.
Obiectio in contrarium, cum solutione, ib. 89.
De dubio, an validum sit matrimonium contractum & consumma-
tum metu cadente in constantem virum; aliud tenendum est
quoad forum externum, & aliud quoad internum; & quid, 745.90.

Matrimonium 7. quoad impedimentum erroris.
Lib. 31.

Quæ ignorantia significetur nomine erroris constituentis impe-
dimentum matrimonii, ibi. 91.
Error circa personam, iure naturali impedimentum est validitatis
matrimonii, ibid. 92. Non item error circa personam qualitatem:
nisi sub illius conditione, matrimonium contrahatur, ib. 93. Aut
cum illius errore, inuoluatur error personæ. Quod an contingat,
qua ratione deprehendatur, ibid. 94.
Tria requisita vt error qualitatis, errorem personæ inuolueat cen-
scatur, ibid. 95.
Impedimentum erroris circa qualitatem conditionis seruilis, 746.
96.
Cuiuslibet contractus, non autem matrimonium, per errorem circa
quantitatem aut qualitatem rei, redditur inualidus, ib. 97.
Duo adhuc errores, quibus matrimonium redditur inualidum, ibid.
98.

*Matrimonium 8. quoad impedimentum impotentia ad carna-
lem copulam. Lib. 31.*

Iure naturæ impotentia ad carnalem copulam impedit matrimo-
nii validitatem, quodque ea sit duplex: naturalis, & aduerititia,
ibid. 99.
De eo, quod talis impotentia debet esse perpetua, 747.100.
Copula carnalis necessaria ad matrimonii consummationem, re-
quirit vt vir semen virile effundat in vas femineum: quod cum
non potest, ipse incapax est matrimonii, ibid. 101.
Variorum casuum decisiones inde deductæ, ib. 102.
Sterilitas non facit incapacem matrimonii eum, qui capax est pra-
dictæ copulæ, ibid. 103.
Impotentia perpetua ad copulam coniugalem ex quacunque causa
proveniat, facit incapacem matrimonii: & quæna provenientis ex
maleficio, ac remedia aduersus eam, 748.104.
In dubio quod vinciri non potest, præsumitur pro matrimonio: &
quatenus peccet, qui contrahit matrimonium dubitans an impo-
tens sit, ibid. 105.
De triennio experientia, quod non requiritur ad determinandam
quandam impotentiam ad copulam, perpetua esse satis cognoscitur,
ibid. 106.
Quod idem requiritur cum incertum est impotentiam esse perpetuam:
& à quo tempore ipsum sit computandum, ib. 107.
Coniux à coniuge recedens ob impotentiam, si id fiat ante exple-
rum triennium experientia, reuocari potest: non item si post,
ib. 108.
Post dissolutum ob impotentiam matrimonium, si in eo erratum
esse deprehendatur, eum restaurandum est, 749.109.

*Matrimonium 9. quoad sanguinis impedimentum de iure
naturali. Lib. 31.*

Iure naturali consanguinitas impedit matrimonium, & quid sit
consanguinitas, ib. 110.
Duplex hæc consanguinitas, vtrique habens suos gradus, & quo-
modo, ibid. 111.
Affinitas est consanguinitatis comes, & quomodo, 750.112.
Tres modi quibus matrimonium illicitum esse potest de iure natu-
rali, ib. 113.
Matrimonium contractum in tertio aut quarto gradu quomodo sit
iure illicitum, & quomodo contractum in primo vel secundo
gradu, ibid. 114.
Gradus *in cap. 18. Leuitici* prohiberi tanquam aduersantes rationi: &
obiectio quæ fieri potest, cum solutione, ib. 115.
Iusta causa dari non potest matrimonii patris cum propria filia,
751.116.
In aliis gradibus dari potest, & quæ, ib. 117.
Patris cum filia matrimonium est iure naturæ non modo illicitum,
sed etiam inualidum, & quomodo, ibid. 118.
Distinguitur, an idem sit dicendum de aliquibus aliis gradibus, vt de
coniugio fratris cum sorore, ibid. 119.

*Matrimonium 10. quoad impedimenta sacri Ordinis, voti, &
sponsaliorum firmorum. Lib. 31.*

Iure canonico sacros Ordines suscipere impeditur matrimonio ini-
tarius: iure naturali non item, 752.120.
Dux conditiones requiritur vt tale impedimentum habeat locum,
ibid. 121.
Explicatio difficultatis, an ille qui post contractum matrimonium,
sed nondum consummatum, suscipit sacrum ordinem; teneatur
ingredi religionem, & possit ad id cogi, ib. 122.
Solum votum solennitatis, est impedimentum matrimonii: idque de
iure tantum ecclesiastico, ib. 123.
Causa inducendi talis impedimenti, 753.124.
Responsio ad fundamentum dicentium per votum solenne, matri-
monium irritari iure diuino, ibid. 125.
Impedimenti sponsaliorum firmorum diuersitas secundum ius an-
tiquum, & secundum nouum Concilii Tridentini, ib. 126.
Defectus omnino occultus, etsi cætera requisita de iure adsint, non
obstat quin sit locus huic impedimento, ib. 127.
Quatenus sponsalia de presenti inducant istud impedimentum,
ibid. 128.
Quatenus idem inducant sponsalia conditionata, aut contracta à
parentibus nomine filiorum, aut de presenti ab impuberibus, ib.
129.

*Matrimonium 11. quoad impedimentum homicidij & adul-
terij. Lib. 31.*

Dux conditiones communes homicidio, & adulterio quoad ef-
fectum impedimenti matrimonii, & tres propriæ homicidio,
754.130.
De conditione vt homicidium factum sit ad finem contrahendi
matrimonium, an sit necessaria, ibid. 131.
Ex quo adulterio impedimentum matrimonii oriatur, ib. 132.
Differentia in hac re inter homicidium nudum, & homicidium
coniunctum cum adulterio, 755.133.
Conditiones requisitæ, vt idem impedimentum oriatur ex adulterio
coniuncto cum matrimonio inito cum altera, aut cum pro-
missione de incundo, facta ei viuente adhuc propria vxore, ib. 134.
De ea quod adulterio debeat esse verum, ibid. 135.
De alia quod promissio matrimonii debeat signo externo expressa
esse: & quid si id non ex animo, sed sicte fiat. Quid item, si promif-
sio sit conditionata, ib. 136.
Responsio ad dubia, an ad hoc impedimentum requiratur, vt pro-
missio matrimonii sit iurata: & an requiratur vt sit reciproca, ib.
137.

*Matrimonium 12. quoad impedimentum quadruplicis cogna-
tionis. Lib. 31.*

Quæ sit ea quadruplex cognatio, 756.138.
Ad quem vique gradus consanguinitas impediatur matrimonii
validitatem, ibid. 139.
Quædam aduertenda circa cognationem consanguinitatis, ibid.
140.
Diuersa ratio computandi gradus eiusdem secundum ius canoni-
cum, & secundum ius civile, 757.141.
Modus iudicandi quoto gradu aliqui inter se distent secundum ius
canonicum, 758.142.
Corollaria quæ ex eodem modo deducuntur, ib. 143.
Gradus affinitatis eodem modo, quo gradus consanguinitatis sunt
computandi, 759.144.
A quibus contrahatur affinitas dirimens matrimonium, ib. 145.
Ad eam contrahendam requiritur carnalis copula, siue licita siue il-
licita, ib. 146.
Restrictio per Concilium Tridentinum facta, quoad gradus affinitatis
provenientis ex fornicatione: & quomodo debeat ibi sumi no-
men fornicationis, ib. 147.
Cognatio spiritalis dirimens matrimonium, oritur tantum ex bap-
tismo & Confirmatione: variæque distinguitur, secundum ius
antiquum, ib. 148.
Secundum ius nouum Concilii Trid. quibus personis contrahatur
talis cognatio: quodque ea non transfundatur à viro in vxorem, nec
contra, 760.149.
Nec item contrahatur inter eos qui simul suscipiunt vnum & eun-
dem infantem: & qui in hac re nomine parentum intelligantur:
quodque hoc ipsum impedimentum sit perpetuum, ibid. 150.
Concilio Tridentini statutum de patris: & quid in eis requiratur
ad contrahendum hanc cognationem, ib. 151.
Quod statutum habeat locum in Confirmatione sicut in baptismo:
& quid iuris de iis qui funguntur patris officio, ad quod non
sunt destinati, aut sunt contra ius destinati, 761.152.
Quid item iuris de iis quos Parochus baptizaturus aut iusse repellit,
aut contra ius admittit, aut ipsemet designat, ib. 153.
Episcopus licentiam dare non potest, vt plures quam duo dicitur ille-
xus sint patris eiusdem: & quando iuratur hæc cognatio,
eum baptizatus, & illius solemnitas non sunt simul, ib. 154.
Intentio requisita in patris ad contrahendam hanc cognationem,
ibid. 155.

REGINAL
DI
PRACTIS
FORJ
E. V

Cum per procuratorem de sacro fonte infans suscipitur, nec procurator ipse, nec is qui illum commisit, incurrit istam cognationem, 762. 157.
 Qui possit, & qui non possit patrii munere singi, ibid. 157.
 Unde dicatur cognatio legalis: ac quid, & quoruplex sit adoptio, ibid. 158.
 Variæ differentie inter perfectam & imperfectam adoptionem, ibid. 159.
 In quibus utraque conveniat, ibid. 160.
 Cognatio legalis imperfecta non dirimit matrimonium, ibid. 161.
 Perfecte dirimentis, tres sunt species: prima, paternitas; secunda, affinitas: quibus commune est dirimere perpetuo matrimonium, 763. 162.
 Tertio, fraternitas: quæ non durat perpetuo: & id quo modo, & cur, ibid. 163.

Matrimonium 13. quoad impedimenta raptus, disparitatis cuius, & ætatis. Lib. 31.

Quid sit raptus, & quod ad dirimendum matrimonium debeat esse factus causa ipsam contrahendi, ibid. 164.
 Corollaria inde deducta de contractu cuiusmodi impedimento, ib. 165.
 Ex impedimento defectus baptismi, matrimonium contrahi non potest inter fidelem, & infidelem, ibid. 166.
 Tale impedimentum solum est de iure ecclesiastico: ita ut Papa possit in eo dispensare: & matrimonium interuentu talis dispensationis contractum, sit verum: etsi non sit Sacramentum, 764. 167.
 Inter catholicum & hæreticam matrimonium contractum esse verum, & Sacramentum esse potest, ibid. 168.
 De peccato quod committitur tale contrahendo; addita responsione ad quandam obiectionem de illius invaliditate, ibi. 169.
 Ætas de iure canonico necessaria ad matrimonii validitatem, ibid. 170.
 Puberes etiam nondum capaces copulæ carnalis, possunt valide contrahere. Et quatenus peccatum sit mortale ante annos pubertatis contrahere sine iusta excusatione, 765. 171.
 Quinam sunt anni pubertatis, & quid sit proximum esse pubertati, & malitiam supplere ætatem, ibi. 172.
 Modi quibus cognoscitur potest eiusdem proximitas, ibid. 173.
 Expectanda est plena pubertas, ad iudicandum an matrimonium contractum inter impuberes fuerit nullum: & quod ob bonum pacis, tale matrimonium permittatur, ib. d. 174.

Matrimonium 14. quoad impedimentum defectus testium & presentia Parochi. Lib. 31.

EX Concilio Tridentino tale impedimentum habetur: cuius decretum debet in Parochia specialiter promulgari, ut vim forciatur: non vero Parochum, cuius presentia requiritur, aliquid dicere, 766. 175.
 Idem impedimentum habet locum in articulo mortis, cum quis contrahit in loco, ubi memoratum decretum est dicto modo promulgatum, ibi. 176.
 Alterutrum contrahentium presentia proprii Parochi, sufficit ad matrimonii validitatem, ibid. 177.
 Qui comprehendantur nomine proprii Parochi cuius presentia requiritur ad validitatem matrimonii, ibi. 178.
 Quatenus prohibito Episcopalis ne Parochus aut alius de ipsius licentia matrimonio assistat, impedit aut non impedit eiusdem matrimonii validitatem, 767. 179. Proprii Sacerdotis delegatus, sicut & ipse, potest extra parochiam assistere matrimonio, sufficiens ad illius validitatem: & qualis debeat esse talis delegatio seu licentia ut censetur sufficiens, ibid. 180. De licentia tacita ex ratione, quid sit tenendum: & quid cum quis simpliciter Sacerdoti dicit se licentiam habere contrahendi ipso assistente, ibid. 181.
 Validitati matrimonii non obstat, quod Parochus aut testes metu aut dolo adducti sint, ei assistere. Et quando sponsalia transeant in matrimonium per secretam copulam carnalem, ibid. 182.
 Quis habens usum rationis potest esse testis & procurator in matrimonio. Et casus in quo ad matrimonii validitatem nec Parochi, nec testium presentia requiritur, ibi. 183.

Matrimonium 15. quoad impedimentum aetatis minoræ. Lib. 31.

Votum simplex castitatis quatenus impedit matrimonium, 768. 184.
 Mortaliter peccat contrahens matrimonium cum habente votum simplex castitatis expressam, aut implicitam: & quid iuris, si tale votum sit conditionale, ibid. 185.
 Quid sit agendum cum eo qui in ætate, num adstrictus voto simplici castitatis, possit valide contrahere matrimonium, ibi. 186.
 Impedimentum sponsaliorum, ibid. 187.
 Impedimentum interdicti Ecclesiæ, quod violatur solennitate matrimonii celebrata certis diebus: & in quo consistat talis solennitas, 769. 188.
 Alii duo modi quibus violatur, ibid. 189.
 De impedimento catechismi, quod sublatur sit per Concilium Tridentinum, ibid. 190.
 Impedimentum septuplicis peccati, ibid. 191.
 Consuetudo obtinuit ut dispensatio in tali non petatur, ibi. 192.

Matrimonium 16. quoad illius dispensationem. Lib. 31.

IN impedimentis matrimonii, quæ sunt iuris naturæ Papa proprie dispensare non potest: 770. 193.
 De causis in matrimonio dispensandi, vsu receptis in Romana curia: defectus dotis, extinctio litis, & non habere alias partem, cum quo contrahatur matrimonium, 771. 196.
 Aliæ causæ quæ existimantur iustæ, ibid. 197.
 Surreptio & obreptio reddunt dispensationem inuálidam: & quod ad vitandam surreptionem expiimenda sint quæ de iure auristylis Romanæ curiæ debent exprimi, ibi. 198.
 De excusatione in ea re, ibi. 199.
 Quæ in diuersorum impedimentorum dispensatione obtinenda exprimere necessarium est, nec a sic surreptitia, ibid. 200. Clausulæ dispensationum quæ pro foro conscientie expediuntur in sacra penitentiaria, 772. 214. & sex sequentibus.
 Pro foro conscientie dispensatio gratis datur, 777. 221.
 Quam potestatem Episcopus habeat dispensandi in impedimentis matrimonii, 772. 201.
 Episcopus vigente necessitate, dispensare potest in maioribus matrimoniis impedimentis iuris ecclesiastici, concurrentibus aliquot circumstantiis: & quibus, ibid. 202.
 Quod cum isdem circumstantiis requiratur bona fides, ibid. 203.
 In casu necessitatis potest Episcopus dispensare, cum eo etiam, qui cum dies sit, potest Romam mittere: itemque cum eo qui plurimam habet impedimenta, 773. 204.
 Potest perinde dispensare ante contractum matrimonium, ac post contractum, ibid. 205.
 Dispensatio Episcopi in memoratis impedimentis non valet pro foro externo: & quando nec pro interno, ibid. 206.
 Potest Episcopus delegare suam potestatem dispensandi in isdem impedimentis, ibid. 207.
 Potestas delegata dispensandi in impedimentis matrimonii, quatenus subdelegari possit, & quatenus reuocari, ibid. 208.
 Potestas eadem triplex est: personalis, realis & mixta: quarum prima & tertia cessat morte delegati, aut amouitione ab officio: sed secunda transit ad successorem, 774. 209.
 Quando cesset delegatio morte delegantis, aut habitatione modi delegandi, ibid. 210.
 Ad valorem potestatis delegatæ, scriptum necessarium non est, ibi. 211.
 Pro quo tempore verificari debeat causa dispensationis, ut hæc per delegatum data valeat, ibi. 212.
 Non est incapax dispensationis, qui renunciauit gratiæ sibi concessæ ad illam obtinendam: & quatenus possit reuocari obnecella dispensatio, ibid. 213.

Matrimonium 17. quoad illius promulgationem. Lib. 31.

PER omissionem promulgationum matrimonii, ipsum non redditur inuálidum, 777. 222.
 Non promissis promulgationibus contrahentes peccant mortaliter: itemque parochus, cui assistens, 778. 223.
 Casus aliquot excepti, ibid. 224.
 Modus faciendi promulgationes iure communi præscriptas: ac de parochia in qua, & Parochia quæ sunt faciendæ, ibi. 225.
 De diebus quibus faciendæ sunt matrimonii promulgationes, ibi. 226.
 Non est contra præscriptum ecclesiasticum promulgationes matrimonii tempore & loco non sacro fieri: & casus in quo postpositi possunt celebrationi matrimonii, ibid. 227.
 Obligatio reuelandi, quam promulgationes matrimonii inducunt, est sub mortali, 779. 228.
 Duo casus excepti, ibid. 229.
 Aliquot casus, in quibus repellitur quis ab accusatione matrimonii, ibid. 230.
 Aliqua specialia accusationum propositum, in quibus à cæteris accusationibus differunt, ibid. 231.
 Ut omittantur tales promulgationes, dispensare potest Ordinarius: sique diuersum coniuges habeant Ordinarium sufficit alterutrum dispensatio, ibid. 232.
 Generalis Vicarius Episcopi potest eandem dispensationem dare, non item Parochus, 780. 233.
 Quatenus possint Episcopus, & Vicarius ipsius delegare suam in hæc re potestatem, ibid. 234.
 Neuter potest, nisi iusta causa dispensatio: & duodecim tales causæ, ibid. 235.
 Quando Superior obligetur talem dispositionem dare: & quid liceat, cum ipse adiri non potest, at in iuste eam negat, ibi. 236.
 Peccatum est mortale consummare matrimonium ante factas illius promulgationes, 781. 37.
 Non vero ante Ecclesiæ benedictionem: & quod contrahentes, si ab aliis non deregatur ipsorum impedimentum, ipsi sub mortali teneantur detergere, illud scientes, ibid. 238.
 Ad quid teneatur Parochus vagos coniungitur matrimonio, ib. 239.
 Suos Parochianos coniungere potest Parochus sua auctoritate, si præmissis denunciationibus nullum obiciatur impedimentum: An obiciatur, aut ipse nouit aliquod, potest matrimonium præterdicere, ibi. 240.
 Qualiter se debeat gerere Parochus, quando cum habente impedimentum, dispensatum est tantum in foro interio, ibi. 241.
 Quid sit matrimonium contractum in facie Ecclesiæ, & quid agere debeat

debeat Parochus, quando impedimentum nouit tantum ex sacramentali confessione, 782. 242.

Matrimonium 18 quoad condiciones ei appostas: & ignorantiam impedimentorum eiusdem. Lib. 31.

Differunt haec: matrimonium esse cum causa, & esse cum demonstratione, ac esse cum modo, atque esse cum conditione: & quod nec demonstratio, nec causa, nec modus videntur sponsalia, 789. 270. Probabile est, condiciones quae in matrimonio admittuntur vel reiciuntur, admitti quoque & reici in sponalibus: & varietas talium conditionum, ibid. 271. Condiciones non reddentes matrimonium conditionale, 790. 272. De conditionibus honestis & possibilibus, quae reddunt matrimonium conditionale, 273. Conditio apposta contra substantiam, aut bona matrimonii, reddit ipsum inualidum, ib. 274. Quid iudicandum, si non sit quidem contraria: sit tamen turpis, aut impossibilis: & quid de conditione impertinente, ibi. 275. Quando matrimonium contra factum est ob impedimentum incongnitum, ad illud validandum opus est nouo vtriusque partis consensu: & de ratione qua possit haberi vitando incommoda subeunda a parte, quae impedimento causam dedit, ibid. 276. Duae tales rationes notandae pro casu in quo pars nescia impedimenti, non potest facile conueniri de renouatione consensus, 791. 277. Quando matrimonium contra factum est secundum formam Concilii Tridentini, sed inualide ob impedimentum occultum, vt reuocetur per nouum consensum, non est necessarium eandem formam de nouo seruari: vt nec iterum benedictionem Ecclesiae accipere, ibid. 278. Qui nouit matrimonium suum esse nullum ob impedimentum dirimens, in nullo euentu potest etiam id ipsum ignoranti, reddere conjugale debitum, 792. 279. Remedia aduersus incommoda quae sequi possunt ex talis debiti iusta negatione, 792. 280.

Mendacium Lib. 24.

Quid sit mendacium, 313. 1. Simulatio sic est mendacium, vt tamen possit nonnunquam a peccato excusari, & quando possit, ibi. 2. Intentio fallendi quomodo spectet ad mendacium: & quae intentio dicendi falsum excusetur a peccato, ibi. 3. Varia diuisio mendacii, 314. 4. Octo species illius a D. Augustino posita, ibi. 5. Mendacium ita inuoluntarium esse, vt nunquam licitum esse possit, ibi. 6. Corollaria inde deducta, ibid. 7. Responso ad obiectiones de Abrahamo, Iacob, Raphaelo, qui videntur mentiri, ibid. 8. Mendacium ioculosum aut officiosum de se, tantum est peccatum veniale, 315. 13. Adiuncto iuramento, est mortale, aut adiuncto scandalo (quomodo admitti potest in perfectis viris esse mortale) aut adiuncto mendacio pernicioso, 316. 14. Ob solam aliquiditatem ipsum proferendi, non est censendum mortale, ibi. 15. Mendacium perniciosum, mortale est ex suo genere: sed sit veniale ex leuitate materiae, vel ex defectu plenae deliberationis, ibi. 16. Mendacium perniciosum in materiae fidei generalissimum est: & quae ad illud reuocentur, ibi. 17. Quando violare promissionem factam, mendacium sit mortale, 317. 18. Mendacium perniciosum mortale committitur ab eo, qui falso quod non habet tribuit sibi ad obtinendum in beneficium Ecclesiasticum, ibid. 19.

Metus Lib. 31.

Metus cadens in consensum virum, & metus reuerentialis, 742. 75. & pluribus sequentibus, vide verbum Matrimonium sexto.

Missae.

Missae requisitus in celebratione Missae lib. 29. 584. 163. & duobus sequentibus, vide verbum Missa 2.

Minor annis.

Quatenus minor annis sit, aut non sit habens ad contrahendum, vide verbum Contractus 7. in principio.

Missae 1. quoad illius partes, dignitatem ac ceremoniarum significationem. Lib. 19.

Septem partes distinguuntur in Missae celebratione, & quid conueniat in singulis agere, 168. 28. Dignitas Missae bitenditur primo, ex oblatione, 169. 29. Secundo, ex fine, ibid. 30. Tertio, ex illis quae sunt ab Ecclesia, 170. 31. Quarto, ex bonis, quae ea nobis adfert, ibid. 32. Significatio instrumentum Missae & vestium Sacerdotum, ibi. 33. Significatio ceremoniarum, & partium Missae, ibi. 34.

Missae 2. quoad rationem quam habet sacrificii. Lib. 29.

Eucharistia & sacramenti, & sacrificii rationem habet, 580. 143. Ad quam sacrificii rationem fertinet, vt sit oblatio corporis & sanguinis Christi, expressiua sacrificii in cruce facti, ibi. 144. Nullum aliud sacrificium, quam Missae, institutum est in lege noua: & quomodo per ipsum vincium impleantur quae variis sacrificiis veteris legis praefigurata sunt de eo, ibid. 145. De actione in qua consistit essentia sacrificii Missae, ibid. 146. Modus quo condiciones sacrificii inueniuntur in consecratione Eucharistiae: & quid videatur tenendum de oblatione, quae in canone Missae adicitur consecrationi, quid, quae de Eucharistiae consumptione, 581. 147. Fidelium coetus qua ratione censetur sacrificium offerre cum Sacerdote, ibid. 148. Multiplex vis sacrificii Missae, ibid. 149. Ea prouenit ex sacrificio crucis, cuius meritum nobis applicatur, ibid. 150. Bona ad quae impetranda, sacrificium Missae prodest, 582. 151. Inuitus est sacrificii Missae valor, ibi. 152. Eiusdem valoris diuisio in generalissimum, specialissimum, & speciale: & qui cuiusque eorum sint capaces, ibi. 153. Meritum sacrificii crucis per sacrificium Missae nobis applicari potest: tum ex opere operantis, tum ex opere operato: & quando hoc posteriore modo, ibid. 154. Missae sacrificium de se, fructus suos profert ex opere operato, 583. 155.

Aliter tamen, quam sacramenta suos proferant, ibid. 156. Difficultas, an sacrificium Missae pro pluribus oblatum, minus proficit singulis, quam oblatum tantum modo pro vno, ibi. 157. Requisite in Sacerdote ad debite, & inculpate celebrandum, ibi. 158. Sacris vestibus ipsum indutum esse oportet, 584. 159. De forma talium vestium, quanam sit, & quonam dabitur amissa censeri, ibid. 160. Omisso eorum, non modo omnino: sed & vnus tantum, peccatum est mortale: a quo deliberationis defectus excusat, non item materiae paruitas, quae assignari non potest: & quid de metu mortis, ibid. 161. Quid tenendum sit de celebratione cum sacris vestibus sordidis aut enormiter detritis, aut sine calceis, aut aperto capite, aut sine vestibus vsualibus, ibid. 162. Sacerdos celebrans Missam debet vnum saltem habere sibi ministrantem, oportetque masculum eum esse, non foemellam, ibi. 163. Quae necessitas possit facere licitam Missae celebrationem sine ministro, ibid. 164. Ad quae teneatur ministrans Sacerdoti celebranti, & quatenus liceat ad tale ministerium adhibere nescientem ab ipso dicenda, 585. 165.

Missae 3. quoad illius celebrationem. Lib. 29.

Quae sit Sacerdotis obligatio celebrandi Missam, 551. 49. 47. & 585. 166. Pro quo tempore sit Sacerdotum obligatio celebrandi Missam, ibi. 167. Obligatio quotidie celebrandi quando contingat, 586. 168. Ea non astringuntur quidem singuli Sacerdotes: laudabile tamen est ipsos quotidie celebrare, ibid. 169. Dies in quibus non est licitum celebrare, ibi. 170. Non est licitum eidem Sacerdoti eod. die plures celebrare, ex ceptis aliquot casibus: & quibus, ibid. 171. Notanda de casu, quo contingit vnum Parochum habere plures Parochias, 587. 172. Pars diei in qua licet Missam celebrare, est ab aurora ad meridiem: & quid aurora nomine significetur, ibid. 173. Exceptio diei Natiuitatis Domini, atque priuilegium, quod cedunt praevenerit illud tempus, aut ultra illud differre celebrationem, ibid. 174. Celebratio Missae, vt licita sit, requirit locum sacrum, aliquot casibus exceptis, ibid. 175. Primus cum interuenit licentia Episcopi, ibi. 176. Secundus cum necessitas urget, 588. 177. Tertius cum habetur Papae priuilegium. In quo quid sit considerandum, ibi. 178. De celebratione in Ecclesia polluta, ibid. 179. Variis modis polluitur Ecclesia: vide verbum Pollutio.

Missae 4. quoad requisita ad illius celebrationem. Lib. 29.

Necessarium est altare ad Missae celebrationem: quod potest esse aut fixum, aut portatile, 590. 188. Ex qua materia, & quanta magnitudinis debeat esse altare, ibi. 189. De eiusdem consecratione & mystica significatione, ac de difficultate, An ad talis consecrationis substantiam pertineat, vt in eo ponantur reliquiae, 591. 190. De altari in ordine ad locum in quo erigitur, ibid. 191. Per enormem fractionem, altare tam portatile quam fixum amittit consecrationem: & fixum adhuc per tabulam consecratam remotionem a structura cui superponitur. Ecclesia vero, nullam in delecturam consecrationis, ibi. 192. Cuius auctoritate adificari possit altare, ibi. 193. De pallis seu mappis necessariis in altari ad celebrationem Missae, ibid. 194.

REGINAL
DE
PRAE
TORIO
E. V

De corporalibus quale esse debeat, 592. 195.
 De lucerna argente requisita in altari tempore celebrationis Missæ, 593. 197.
 De Missali & Cruce, item requisitis, ibid. 197.
 * De calice & patena adhuc requisitis, ex qua materia esse debeant, ibid. 198.
 In eis consecratio cessat per ipsorum fractionem: & an etiam per ipsorum deurationem, 593. 199.
 Quando calix amittat consecrationem per separationem cuppæ à pede, ibid. 200.
 Quas res sacras Laici possint tangere: & quæ non possint, ibid. 202.
 In harum numero est corporale: & à quo ipsam tangi debeat, ib. 203.
 Illicitum est ad vsus profanos uti rebus sacris: & de prohibitione, ne mortui obuoluantur palla sacra, 594. 204.
 Res sacras, ne quidem amissa consecratione reducere licet ad vsus profanos: & quod res profanas possit sacra fieri, ibid. 205.
 Quæ in Missa concurrunt ad illius consecrationem, sunt tum verba, tum facta, ibid. 206.
 Obligatio recitandi omnia, quæ ritus celebrandi continet in Missali: quodque ea sit sub mortali: à quo excuset non modo inconsideratio ieiunium materia leuitas: & quo modo, ib. 207.
 Sine obligatio dicendi Missam quæ pro die occurrente præscribitur in Missali: & quid sit agendum cum aliquid est omissum, ibid. 208.
 Non licet verba addere ad ea quæ præscripta sunt in Missali, dicenda celebrando Missam. Et quando talis additio sit peccatum mortale, ibid. 209.
 Sicut ritus in Missali præscriptus, debet sub peccato seruari sine diminutione & additione quoad verba: ita debet quoad facta seu ceremonias: & quatenus tale peccatum sit mortale, 595. 210.
 Quatenus Papa dispensatione, aut necessitate urgente, possit ab eodem peccato excusatio esse, ibid. 211.
 Modus pie obseruandi quæ ad ritum celebrandi spectant, ibid. 212.
 Documenta aliquot de defectibus contingentibus in Missæ celebratione, ibid. 213.
 De obligatione audiendi Missam diebus festis, vide verbum Festi dies 2.

Missæ 5. quoad elemosynam quæ datur pro ea celebranda, Lib. 23.

Quando possit Sacerdos maiorem elemosynam accipere pro celebrandi Missæ quam sit taxata institutione Superioris, aut consuetudine, 301. 232.
 Oppositæ sententiæ de dubio, An Sacerdos satisfaciat dicendo vnam Missam pro pluribus à quibus singulis acceptæ elemosynas sufficientes, 301. 233. Pars negans tenenda, ib. 234.
 An mortale peccatum sit de se, non dicere Missam pro illo, qui vte diceretur, dedit stipendium taxatum, 302. 235.
 Quando peccet mortaliter, qui accepto stipendio pro pluribus Missis celebrandis pro longum tempus differat celebrationem, ib. 236.
 Documenta anticipata celebratione Missarum pro iis, qui daturi sunt elemosynam pro celebrandis, ibid. 237.
 Quatenus obligatio, quam Parochus habet celebrandi pro sua Parochia impediat ne possit stipendium pro celebranda accipere, ibid. 238.
 De eo quod faciendum est, cum monasterium aut alia Ecclesia onus habet celebrandi tantum Missarum numerum, vt ei satis facere non possit, ib. 239.
 Quando is qui plures elemosynas accepit vt curaret Missas dici, possit sibi aliquid referuare de summa accepta, 303. 240.
 Quomodo lex fieri possit ab Ordinario, vt laici tantum dent nec minus pro celebratione Missæ, ibid. 241.

Modus virtutis, Lib. 16.

Virtus est modus virtutis, 2. 3.
 De supernaturali modo generali, quatenus cadat sub præcepto, 3. 4. & 5.
 Quatenus cadat generalis modus naturalis, 6. 7. & 8.

Mollities & pollutio carnalis, Lib. 22.

Definitio mollitici, cum annotatione de distillatione, quæ eius finis est, 245. 39.
 Quod mollities sit peccatum mortale, sit & procuratio memoratæ distillationis, ibid. 40.
 Modi varii quibus contingere potest carnalis pollutio, 246. 41.
 Obligatio sub mortali remouendi causam, vt pollutio carnalis, cessat ob necessitatem agendi, ad consequendum, notabile commodum, aut vitandum notabile incommodum, ib. 42.
 Difficultas, An eadem aliquando cesset, si absit agendi necessitas, ibid. 43.
 De malitia pollutionis, in sua causa præuisa quidem, non tamen intenta, 247. 44.
 De peccato quod committitur dando occasionem distillationi aut commotioni spirituum delectationum effusioni feminis, ib. 45.
 De pollutione non intenta, & de iam inchoata, 46.
 De involuntaria, & notanda pro illius sufficienti explanatione in confessione, ibid. 48.

Monopolium, Lib. 25.

Quid specialiter, quidque generaliter dicatur monopolium: & quomodo specialiter dictum, si auctoritate publica fiat, cen-

setur licitum, 422. 327.
 Quando sit, vt non sit licitum monopolium, per quod negotia o- res inter se conueniunt de non vendendis mercibus, nisi pretio taxato, suo arbitratu, ibid. 328.
 Par iudicium de nonnullis aliis positis in vsu, ibid. 329.
 Quatenus licitum sit, vel non sit monopolium, in quo negotiatores supprimunt suas merces, vt dum appareat pauciores, crescat pretium illarum, ibid. 330.
 Quatenus illud in quo pauci congerunt omnes merces certi generis, vt illas pro arbitratu postea vendant, 423. 331.
 Impediens ne maior mercium copia aduchatur, quomodo peccet, ibid. 332.
 Demopolio emptorum: & quod ex monopolio non nascatur obligatio ad restitutionem, si iustum pretium in eo seruetur, ibid. 333.
 De monte pietatis, vide verbum Mutuum, 2.

Murmuratio

Quid sit murmuratio, & quod sit tum contra Deum, tum contra Prælatum quæ quando sit mortalis, & quando venialis, non detur regula generalis lib. 24. 350. 173.

Mutuum 1. secundum se, Lib. 25.

Varia mutui acceptio, 385. 164.
 Definitio mutui cum explanatione singularum partium eius, 386. 165.
 Differentia mutui à cæteris contractibus, ex diuersitate materiæ, ibid. 166.
 Alia differentia ex diuersitate effectus, ibid. 167.
 Diuisio mutui in expressum & tacitum seu palliatum, 168.
 Alia diuisiones eiusdem, ibid. 169.
 Vt mutuum sit licitum, quis illud dare, de quo dari, & cui dari debeat, 387. 170.
 Cur item, & quomodo, quando, ac quo ordine, & vbi dari debeat, ibid. 171.
 Quæstio, An mutuum dare sit in præcepto, ibid. 171.
 Verba Christi Lucae sexto Mutuum date, continere præceptum: & quando id ipsum obliget, ibid. 173.
 Obligationes quæ ex parte mutuanti oriuntur ex mutuo: ac quæ oriuntur ex parte mutuatarii, 388. 174.
 De actione quæ oritur ex mutuo: cui, & quando competat, ib. 175.
 Præiudicia infirmia obligationem & actionem ex mutuo, 389. 176.
 Quomodo accipiendum sit præiudicium non soluendi mutuum, ibid. 177.
 Quatenus Ecclesia vel ciuitas teneatur soluere mutuum suo nomine acceptum, ibid. 178.
 Si pecunia valor creuerit edito Principis, mutuatam est restituendam secundum illum quem habet tempore solutionis, ib. 179.
 Quomodo licitum si mutuum dare pecuniam rusticam quam soluat in frumento, ibid. 180.
 Non est mutuum, dare vnam ouem, aut aliam eiusmodi rem, vt postea similem & æqualem recipias: nec dare pecuniam vt eandem numero recipias, 190. 181.
 Cu n crescit mensura vini, tritici & aliorum similium mutuum de eis factum restituendum est in mensura in qua fuit datum, ib. 182.
 Si mutuum in vino, tritico, aut alia de eiusmodi datæ sit, restituatur in pecunia, secundum eam temporis aut loci æstimationem faciendam sit restitutio, ibid. 183.
 Oppositæ sententiæ de dubio, In qua mensura, pondere, & numero, debeat mutuum restitui, quando pretium mutuatium est, ib. 184.
 Quid ea de re teneandum sit, ibid. 185.
 Licitum est vinum, aliamve eiusmodi rem, suo tempore cariorè dare mutuo: restituendam in æquivalenti valore, 391. 186.
 Quatenus liceat, aut non liceat mutuo dato veteri frumento aliove eius modi, pacisci vt restituatur nouum, 391. 187.
 Quid sit teneandum de mutatione pecunie, cuius valor probabiliter creditur minuetur Principis aut reipub. statuta, ibid. 188.

Mutuum 2. in ordine ad usuram, Lib. 25.

Mutuum ad conciliandam sibi mutuatarii amicitiam, etiam si eam deducat in pactum, non committit usuram, ibid. 189.
 Dando mutuum ad consequendum ecclesiasticum beneficium, committi tum simoniam, tum etiam usuram, 392. 190.
 Quatenus usurarium sit mutuum dare, exigendo supra sortem aliquid alias debitum, ibid. 191.
 Quando tale quid censeatur illicitum, etiam si non sit usurarium, ibid. 192.
 Non est usurarium mutuo dare ad redimendam vexationem iniustam, ibid. 193.
 Est autem dare ad redimendam iustam vexationem, ib. 194.
 Quod verum est, etiam quoad poenam, quæ non debetur ante Iudicis condemnationem, 393. 195.
 De dubio, An usura committatur, cum quis alicui mutuat cum pacto, vt sibi remoueret Pars affirmans est tenenda, ibid. 196.
 Quæ ratio possit nihilominus teneti pars negans, ibid. 197.
 Non esse illicitum mutuo pecuniam dare adiecto pacto, vt mutuatarius alium contractum statim celebret, ibid. 198.
 In quo tamen cauendum est, ne mutuatarius damnificetur, & ne scandalum generetur, 394. 199.
 Usurarium est mutuum, quod datur adiecto pacto vt mutuata-

rius teneatur venire ad molendum in mutuatoris molendino, ibid. 200.
 Taliter mutans quatenus teneatur ad restitutionem, ibi. 201.
 Vtura committitur, mutuum dando Principi, adiecto pacto, quod conferet ei officium aliquod temporale, ibid. 202.
 Quando teneatur mutuator dimittere officium tali modo acceptum, ibid. 203.
 Vfurarium est mutuum dare sub pignore, cum pacto, quod fructus ex illo percepti interea dum solutio non fit, cedant in incommodum mutantis, 395. 204.
 Obligatio ad restitutionem inde sequens, ibid. 205.
 * Explicatio dubii, An qui dicuntur montes pietatis, sint liberi ab omni vfura, ibid. 206.
 Sententia dicentium esse liberos, est tenenda & cur, ibi. 207.
 Solutio rationū in contrarium, cum aliquot additionibus, ibi. 208.
 Duo dubia de cumulo in subsidium pauperum, ex contributionibus ciuium, ibid. 209.
 Quatenus vfurarius sit vel non sit contractus ille, quo Principi aut Reip. mutuo datur ea lege, vt ex illius redditibus aliquid accipiat quotannis, 396. 210.
 Quando vfurarius sit aut non sit contractus assicuracionis à mutuario celebratus cum mutuatore, ibid. 211.
 Quomodo intelligendum sit cap. Nauiganti de vfuris, ibi. 212.

Mutuum 3. quoad causas illud excusantes ab vfura. Lib. 25.

Causa ob quas licet capere lucrum in mutuo, 397. 213.
 Quid significetur feudi nomine, ibid. 214.
 Quid sit emphyteusis, ibid. 215.
 Quatenus feudum & emphyteusis ab vfura excuset lucrum in mutuo, ibid. 216.
 * Definitio fideiussoris cum sua explicacione, 398. 217.
 Quatenus fideiussio ab vfura excuset lucrum in mutuo, ibi. 218.
 Duo obseruanda de fideiussore, ibid. 219.
 Qui sint qui nequeunt fideiubere, ibid. 220.
 Alia de fideiussore obseruanda, ibid. 221.
 * Solutio dotis dilata, est iusta causa accipiendi lucrum in mutuo, & cur sit, 399. 222.
 Corollaria inde deducta, ibi. 223.
 Quod tale lucrum possit esse vt in fructibus pignoris, sic in pecunia illis aequipollente, ibi. 224.
 Alia corollaria de vfu pignoris dotalis fructiferi, ibi. 225.
 De acceptione lucri in mutuo ex eo licita, quod habeat rationem quandam recuperacionis sibi debiti, 400. 226.
 De eadem licita ob lucrum ex mutuo cessans, vel damnum emergens, ibid. 227.
 * Licet esse aliquid supra sortem in mutuo accipere, in pœnam omisse solucionis, ibid. 228.
 Q. aliter imponi, & qualis esse debeat pœna, ibi. 229.
 Excusatio à tali pœna, ibid. 230.
 Quando eadem possit censeri imposita in fraudem, & quando exigi non possit, 401. 231.
 De lucri ex pacto retrouendendi rem emptam, vel vendendi pignus, nisi mutuum soluat in termino præfixo, ibid. 232.
 Per donationem licite fit lucrum in mutuo, & quæ conditiones ad id requirantur, ibi. 233.
 Explicatio dubii. An licite accipi possit id quod creditur dari intentione obtinendi mutuum, ibid. 234.
 Explicatio alterius dubii de accipiente à mutuatario, cui inculcauit mutuum datum, ibid. 235.
 Quid tenendum sit de eo, quod Principes mutuo accipientes, aliquid supra sortem addunt, quod se liberaliter donare dicunt, 402. 236.
 Lucrum licitum in mutuo ob contractum societatis, vel ob secundarium pecuniam vsum, ibi. 237.
 De conditione viduali, ob quam lucrum accipi potest in mutuo, ibid. 238.
 Quædam circa eandem notanda, ibid. 239.
 Condicio pupillaris excusans lucrum in mutuo, ibi. 240.
 Pignus onerosum qualiter excuset, ibi. 241.
 Qualiter assicuratio, 403. 242.
 Qualiter antiqua consuetudo, ibid. 243.
 Qualiter gentes, aut quod mutuum recipi non possit, ibi. 244.
 De labore, cura, opera, & aliis id genus, item que de vfu depositi, de administratione, ac de cambio, ibid. 245.
 De periculo amittendi sortem, 404. 246.

N.

Negatio. Lib. 25.

Vid & quod sit negotiatio, 420. 322.
 Ea aliquando est licita, aliquando non est, ibid. 323.
 Quando illicita sit ex parte materiæ, & quando ex parte illorum cum quibus exercetur, 421. 324.
 Clericis & Monachis prohibita est negotiatio, nisi cohonestetur certis circumstantiis; & quibus, ibid. 325.
 Quomodo illicita sit negotiatio ex circumstantiis loci, temporis, finis, & modi, ibid. 326.

Nominatio ad beneficium Ecclesiasticum. Lib. 30. tract. 3.

Hæc nominatio, tum late, tum striete sumitur; quidque ac quod sit, ibi. 694. 204.

Notanda pro praxi de nominatione quæ fit à Principibus ad beneficia Ecclesiastica, ibi. 205.
 Condiciones in ea requisitæ, quando est ad Archiepiscopatum aut Episcopatum, ibid. 206.
 Requisitæ quando est ad Abbatis & Prioratus conuenticuales ac lectiuos, 695. 207.

Notarius. Lib. 25.

De permissione, scientia, & diligentia requisitis in notario, 493. 684.
 De veritate & fidelitate, & spectantibus ad eam, vt censentur nihil actu reddere vel detrahere, sine ereq; dicta partium scribere, ib. 685.
 De ille originale instrumentorum quæ conficit, conservare apud se, & quomodo, ibi. 686.
 Item cauere sibi ab iis, quæ in hoc negotio ipsum contaminant peccato mortali, iuxta doctrinam Nauatri, ibi. 687.
 Deniq; bona fide agere, quoad instrumenta exhibenda, ibid. 688.
 Duo in quibus iustitia in Notario requisita consistit præcipue, 494. 689.
 De faciente instrumentum vfurarium, ibi. 690.
 De faciente instrumentum contra libertatem Ecclesiasticam, ibi. 691.
 Peccatum Notarii accipientis salariū quando non debetur, ib. 692.
 Peccatum Notarii accipientis supra taxam à Principe factam, ibi. 693.
 De eo, quod Notarius accipere possit gratis datum, ibi. 694.

Nuptia.

Ritus quibus Ecclesia in nuptiis vtitur, lib. 31, 737. 55. & 56.

O

Obedientia. Lib. 17.

Definitio obedientiæ specialis, & eiusdem differentia ab obedientia generali, 59. 230.
 Obediendum est Deo in omnibus; & quatenus homini, qui superior non est, ibid. 232. & duobus sequentibus,
 Deus potest de omnibus dare mandatum: homo non item, ibi. 233.
 Quod non sit obligatio obediendi, cum aliquid mandatur quod est peccatum etiam tantummodo veniale, 60. 236.
 Non est obligatio obediendi mandato inferioris, contra mandatum Superioris: aut cum scandalo proximi, ibid. 237.
 Nec item est, cum voluntas Superioris non fuerit insinua subdito. Et quid iuris, si duo auctoritate pares, contraria præcipiant, ibid. 238. & 239.
 De obedientia ad quam Religiosus tenetur, vide verbum Religio status vitæ, in principio.

Obligatio.

Obligatio quid & quod sit, lib. 25. 372. 100. & 101. Vide verbum Contractus quinto, in principio.
 De obligationibus particularibus Religiosi vide verbum Religio status vitæ 3. post medium.

Occisio hominis 1. prout est malefactoris. Lib. 21.

Licitum est publica auctoritate malefactorem occidere, 204. 8.
 Quomodo id procedat cum talis cognoscitur mortuus in malo statu, ibid. 9.
 Quomodo quoad nocentes captos in bello, & quoad malefactores, ex quorum maleficio reipub accipit magnum commodum, 205. 10.
 Præter publicam auctoritatem & iustam causam, conditiones ad licitam occisionem malefactoris requisitæ, ibid. 11.
 Circa ordinem iuris ad propositam occasionem necessarium, limitationes notandæ, ibid. 12.
 Peccatum est mortale occidere priuata auctoritate hominem, etiam morte dignum, 206. 116.
 De viro occidente vxorem, deprehensam in adulterio, ibi. 17.
 Responso ad quæstionem, An licitum sit cuiq; occidere tyrannum, 207. 19.
 Mutillare malefactorem priuata auctoritate non licet, ibi. 20.
 Nec item vulnerare, verberare, &c. sine iurisdictione, ibid. 21.
 De talis iurisdictionis vfu notanda, cum Petro à Nauarra, ibi. 22.

Occisio hominis 2. prout est innocentis. Lib. 21.

Nvquam licitum est directa intentione occidere innocentem, 208. 25.
 Quando liceat vel non liceat in bello iusto, occidere innocentes cum nocentibus, ibid. 26.
 Non licet filios innocentes occidere ob crimen parentum, 209. 27.
 Non licet occidere innocentem pro reipub. liberatione, 209. 28.
 Quid licite agi possit Tyranno petente tradi sibi innocentem, ibi. 29.
 Iudex eum, quem esse innocentem scit priuata scientia, ad mortem condemnando secundum allegata & probata, non peccat, nisi id faciat contra suam conscientiam, ibid. 30.
 Si Iudex sit inferior debet talem remittere ad Superiorem, non item officium suum dimittere, ibid. 31.
 Princeps potest illum liberare, vitato tamen scandalo, 110. 31.
 Quatenus carnifici licita sit executio sententiæ, quam nquit iniustam, ibi. 33.
 Quatenus licita sit militibus occisio aduersariorum in bello, de cuius iustitia eis non constat, ibid. 34.

Quan-

REGINAL
 DE
 PRACTIS
 FDRJ
 E. V

Quando liceat cum periculo vitæ alienæ, suam seruare, ib. 35.
 Explicatio difficultatis: num liceat scutum excutere, vt mater à morte liberetur, ibid. 36.

Occisio hominis 3. prout est iustitias. Lib. 21.

Seipsum dedita opera occidere non licet, cum homo non sit vitæ suæ dominus, 211. 37.
 Solutio obiectionis de Sampson, & nonnullis aliis, qui non reprehenduntur de eo, quod sibi mortem intulerint, ibid. 38.
 Nec felicitatis consequendæ gratia nec in causa religionis, aut ad virginitalis conseruationem, licet sibi mortem consciscere, ib. 39.
 Teneur homo vitam propriam conseruare, 212. 40.
 Inter actus eidem conseruationi contrarios, quidam nunquam & quidam aliquando liciti esse possunt, ib. 41.
 Quando liceat, aut non liceat perimere, se ab aggressore occidi, ibid. 42.
 Permittendum potius se occidi, quam fornicationem committere, aut aliud intrinsecè malum, ibid. 43.
 Quando damnandus ad mortem possit non fugere, oblata fugiendi communitate, ibid. 44.
 Homicida occultus non tenetur se detegere, ad liberandū eum qui tanquam reus, loco ipsius afficiendus est extremo supplicio, 213. 45.
 Secus est testimonio suo falso, ipsum exposuit tali periculo, ib. 46.
 Varii casus, in quibus licet vitam suam periculo exponere, ibi. 47.
 Quando mortaliter peccetur breuiando vitam per abstinentiam à cibis, 214. 48.
 Quando à tali peccato excusatio esse possit, ibi. 49.
 Explicatio dubii de eo qui fecit votū abstinenti à carnibus, An possit illis vesci, cum id ei necessarium est ad vitæ conseruationem, ibid. 50.
 Cum necessarium est ad vitæ conseruationem, vesci licet cibis vetitis: nisi quod specialis ratio sit de carnibus humanis, ibid. 51.
 De obligatione obediendi modico præcipienti sumptionem certi pharmaci pro vita conseruanda, ib. 52.
 Non licet mutilare seipsum exceptis duobus casibus, 215. 53.
 Obligatio ad conseruationem sui, cessat in quatuor casibus, ibi. 54.

Occisio hominis 4. prout fit, ad defensionem persone sue, aut rerum suarum. Lib. 21.

Obit vitæ propriæ defensionē licitum est occidere aggressorem, ib. 56.
 Quatuor condiciones ad id requisitæ & quando liceat præuenire aggressorem in occidendo, 216. 57.
 An obligatorium sit occidere aggressorem cum ad sui defensionem necessarium est, ibid. 58.
 Is etiam qui se in vitæ discrimen coniecit sua culpa, potest vi iure defensionis cum moderatōne inculpate tutelæ, ibid. 59.
 Quomodo licet occidere ad defensionem sui honoris, 217. 60.
 Explicatio difficultatis, vtrum liceat insequi eum qui honorem læsit, vt ipse percutiatur, quando id necessarium fuerit ad tale damnum rescaciendum, ibid. 61.
 Quomodo tale quid possit homo militaris, ibid. 62.
 Difficultas, An occidere liceat ad defensionem rerum propriarum, 218. 63.
 Id licet, non solum cum defensio fuerit cōiuncta cum periculo propriæ vitæ, sed etiam cum non fuerit, ib. 64.
 Solutio eorum quæ obiciuntur in contrarium, ibi. 66.
 Furem fugientem rebus tuis onustum insequi licet, & occidere, si nulla alia via eadem res possit recuperari, ibi. 67.
 In istiusmodi difficultate, par ratio est Clericorum & laicorum, 219. 68.

Occisio 5. prout fit ad defensionem proximi, aut rerum ipsius. Lib. 21.

Aliquando occisio ad necessariam defensionem proximi licita est: tum Clerico, tum laico, ib. 69.
 Obligatio est sub mortali, ad faciendam reuelationem coniurationis in proximum, quando illa est necessaria ad conseruationem vitæ ipsius, ibid. 70.
 Obligatio est conseruandi vt vitam proximi, sic vt bona alia ipsius, ibid. 71.
 Explicatio difficultatis, An liceat mortem proximi, optare, 220. 72.

Oidium. Lib. 17.

Oidium Dei tum generaliter, tum specialiter dicitur, 32. 100.
 Specialiter dictum, opponitur charitati in Deum: & qualiter contingere possit, ibid. 101.
 Oidium proximi quid sit, & quando non sit peccatum, 34. 114.
 Oidium mortem sentienti, quando neganda sit absolutio, 35. 114.

Officia publica secularia. Lib. 23.

De collatione officiorum secularium publicorum, facta indigno, 260. 37.
 Quatenus licitum sit vendere publica officia secularia, ibi. 38.
 Obligatio suscipientis aliquid eiusmodi officium, ibid. 39.

Ordinis sacramentum: quod ad eius essentialia. Lib. 30. tract. 1.

Nomen & definitio sacramenti Ordinis, 597. 1.
 Differentia Sacramenti ordinis, à cæteris sacramentis nouæ legis, ibid. 2.
 Institutio & vitas sacramenti ordinis, 598. 3.
 Septem ordines ex quibus sacramentum ordinis coagmentatur, ibidem. 4.
 Clericatus non est ordo, nec Episcopatus est ordo distinctus ab ordine sacerdotali, ibid. 5.
 Diversus modus, quo ratio sacramenti inest in sacerdotali, & in aliis Ordinibus: qui non impedit quod nihil sunt vere sacramenta, ibid. 6.
 Singulorum ordinum materia propria, ibid. 7.
 Contactus moralis eiusdem materie, potest ad ordinis sacramentum sufficere, 599. 8.
 Quando, & qualiter fieri debeat contactus ad ordinis sacramentum necessarius, ibi. 9.
 De dubio, An impositio manuum Episcopi sit de essentia sacramenti Ordinis, ibid. 10.
 Formæ sacramenti Ordinis commune est cum aliis constare vobis, ibid. 11.
 Officia singulorum Ordinum minorum: & quo ritu conferantur, ibid. 12.
 Officia Subdiaconi & Diaconi, ac ritus quod ii consecrantur, ibid. 13.
 Multa Sacerdotis, & ritus quo is consecratur, ibid. 14.
 Ratio ex iisdem eliciendi, quæ sit quorumque Ordinum particularis forma: & cur ea exprimat per imperatiuum modum, ibid. 15.

Ordinis sacramentum 2. quoad effectus illius, & ministrum. Lib. 30. tract. 1.

Per sacramentum ordinis confertur gratia, sicut per alia sacramenta, & simul potestas spiritualis, ibid. 16.
 Quod conuenit non tantum maioribus, sed etiam minoribus ordinibus: vt pote qui sunt sacramenta, & sicut illi, ibid. 17.
 Obiectiones in contrarium, cum solutionibus, 601. 18.
 Quod diuini ordines characterem imprimant: idemque eandem characterem tria non ita digna, ibid. 19.
 Duæ præcipuæ ceremoniæ, quæ seruantur in ordinatione Sacerdotis: quarum prior conferuntur potestas consecrandi, ibid. 20.
 Posteriore vero cõferuntur potestas absoluedi à peccatis: In illiusque collatione datur quidem noua gratia, non tamen nouus character, ibid. 21. & 22.
 Ordinarius minister sacramenti Ordinis, est Episcopus consecratus, non licet tamen cuiuslibet Episcopo quemlibet ordinate, 602. 23.
 De literis dimissoriis, quarum vi potest quis ab alio Episcopo quam suo proprio, ordinari, ibid. 24.
 Non potest Episcopus simplici Sacerdoti committere administrationem minorum ordinum: Papa autem potest non alteri tamen quam Sacerdoti, ibi. 25.
 Quo tempore ordines conferendi sint, ibid. 26.
 Quo item loco, sint conferendi, ibid. 27.
 Temporum interstitia in collatione ordinum seruanda, ibi. 28.

Ordinis sacramentum 3. quoad illius suscipientes, & obligationes contingentes circa illud. Lib. 30. tract. 1.

In capaces omnino sunt sacramentum Ordinis: tum nondum baptizati, tum etiam fœminæ, 603. 29.
 Quilibet masculus capax est eiusdem sacramenti: infanti tamen, multisque aliis non potest licet conferri, ibid. 30.
 Notanda de eodem infante, ibid. 31.
 Requisita ad idem sacramentum non tantum valide, sed etiam licite suscipiendum, ibid. 32.
 De scientia requisita, ibid. 33.
 De titulo requisito, ibid. 34.
 De serutinio, seu examine præmittendo ordinationi, 604. 35.
 Non est quidem imposita obligatio suscipiendi sacramentum Ordinis: nonnunquam tamen ea contingit, ibid. 36.
 Peccatum est quidem mortale suscipere sacramentum Ordinis in peccato mortali: non tamen actum eiusdem exercere: nisi ille sit administratio sacramenti, ibid. 37.
 Obligatio seruandi castitatem in initio maiore ordine, ibid. 38.
 Non modo ad horas canonicas, sed nec ad alias certas preces initiatus tantū minoribus ordinibus tenetur nisi de honestate, 605. 39.

Ordinariorum status, clericis dicitur. Lib. 30. tract. 1.

Status clericalis ac gradus illius, ibi. 40.
 Quatuor gradus Episcopatus, ibid. 41.
 De Patriarchatu & Primatu, ibid. 42.
 De Archiepiscopatu & Episcopatu, 606. 43.
 Quæ Episcopalem dignitatem habent incumbant ex officio, ib. 44.
 Ea quæ illi incumbunt à re nouo Concilii Tridentini, ibi. 44.
 Peccata quibus potest quis ratione Episcopalis dignitatis obnoxius esse ante suam consecrationem, 607. 46.
 Dignitates infra Episcopalem, & 1. Abbatia & Prioratus, 608. 47.
 Decanatus, & Præpositura, ibid. 48.
 Archidiaconatus & Archipresbyteratus, ibid. 49.
 Reliquæ eiusdem generis dignitates, ibid. 50.

Gggg Pars

Parochus quis: & quæ iura parochialia obligatioque illius, suscipiendi sacerdotium, ibi. 51.
 Vicarius perpetuus ponitur in numero Parochorum, 609. 52.
 De Vicario temporalis quædam, ibi. 53.
 Peccatorum quibus obnoxius est Parochus, reuocatio ad quatuor capita, ibi. 54.
 De Canonis, 610. 55.
 Et habentibus portiones, capellanias & præstimonias, ibi. 56.
 De Commendatariis, 611. 57.
 De Coadiutoribus ac de hospitalariis, ibi. 58.

Optimo, dubitatio, & suspicio temeraria. Lib. 24.

DE opinione, dubitatione, & suspicione quid sint & quomodo sint peccata mortalia, 318. 26.
 Quod à mortali excusetur, quando sunt ex errore, non tamen semper, 319. 27.
 Mortalia sunt quando proueniunt ex prauo affectu, & maleuolentia erga proximum, ibi. 28.
 Documenta de eo, quod dubia in meliorem partem sint interpretanda, ibi. 29.
 Explicatio dubii, Adhuc iudicium de parte ximi tum bonitate, tum etiam malitia suspendere, ibi. 30.

P.

Pactum cum demone. Lib. 17.

PACTUM cum demone quoddam est expressum, quoddam tacitum: & tres modi quibus illud fit, ac nefanda in eo contingentia, 41. 153. & 154.
 Duo modi quibus fit tacitum, ibi. 155.
 Sive hoc, sive illud inire, peccatum est de se mortale, ibi. 156.
 Modi cognoscendi pactum occultum cum Demone in iis quæ apparent mirabilia: & aduertenda circa eosdem modos ibi. 157. & tribus sequentibus.
 De pactis humanis vniuersè. Vide verbum Promissio.

Pacta solita interuenire inter ementes & vendentes. Lib. 25.

EXPLICATIO dubii, An pactum de retrovendendo sit licitum, 414. 291.
 Quatuor modi quibus idem pactum fieri potest licite, ibi. 292.
 Tres conditiones necessariæ ut sit licite, 415. 293.
 Licitum est pactum de redimendo, si animus usurarius ab sit, & seruetur iustum pretium, ibi. 294.
 Propositio casuum in quibus difficultas est, An redemptio sit licita, ibi. 295.
 Explicatio eiusdem difficultatis, ibi. 296.
 Quod licita sit venditio cum pacto legis commissoria, 416. 297.
 Aliquot notanda de eadem venditione, ibi. 298.
 Quod licita sit venditio cum pacto additionis in diem: nonnullaque circa eam notanda, ibi. 299.
 Modi quibus contingit melior conditio, rescindens talem venditionem quibus additur distinctio de obligato se soluendi gabelas, ibi. 300.
 Quando licitum sit interea dum pretium rei frugifera non soluitur ab emptore, accipere pensionem ex fructibus quos profert. ibi. 301.
 De duobus similibus casibus, quid sit retinendum, ibi. 302.
 Quod licitum sit emere domum cum pacto retrovendendi, & eam locare venditori, dum ab eo non redimitur: quatenus verum sit, 427. 303.
 De quibusdam aliis pactis, quid sit sciendum, ibi. 304.

Parentum obligatio erga filios. Lib. 20.

OBLIGATIO parentum alendi filios, 193. 29.
 Causæ excusantes ab eadem obligatione, ibi. 30.
 Quod talis obligatio non tangat ex æquo patrem & matrem: & in quo sit diuersitas, ibi. 31.
 Obligatio alendi filios, locum habet tam quoad spurios, quam quoad legitimos, 194. 32.
 Explicatio dubii, an mater teneatur filium lactare proprio lacte. ibi. 33.
 Patri incumbit obligatio dotandi filiam, ibi. 34.
 Parentes teneantur medicam diligentiam adhibere in comparandis temporalibus bonis pro filiis: & quando non teneantur restituere, quæ ab eisdem filiis mutuo acceperunt, ibi. 35.
 Documenta aliquot de parentum obligatione alendi filios, 195. 40.
 Obligatio parentum ad bonam educationem filiorum, ibi. 41.
 Quomodo illi hos castigare possint: & quæ debeant circa eosdem curare, ibi. 42.
 Quid sit iudicandum de expensis quas parentes faciunt alendo filium in scholis, ibi. 43.

Parochus.

Vide verbum Curatus: & verbum Matrimonium, 17.*

Pater & filius spiritualis.

PATRIA & filiorum spiritualium obligatio mutua. Lib. 20. 201. 67.

Patria potestas. Lib. 20.

Quid operetur patria potestas, 191. 22.
 Modi quibus filius ead. potestate liberatur, 192. 23.

Patris.

DE patris documenta. Li. 26. 503. 36. & Lib. 31. 760. à 151. ad 158.
 Vide verbum Matrimonium 12. post medium.*
 De paupertate religiosa. Vide verbum Religio status vitæ 3.*

Peccatum. Lib. 16.

PECCATA quæ nulli speciali virtuti repugnant, 10. 37.
 Quando diuersorum præceptorum transgressione vnum tantummodo peccatum committatur, & quando plura, ibi. 38.

Peccatum contra naturam, Lib. 22.

QUODNAM dicatur peccatum contra naturam, & unde sumantur variæ illius species, 242. 27.
 Quando peruerso modi in copula coniugali sit tantum peccatum veniale, & quando etiam mortale, 245. 38.

Pensio legitime imposta beneficio Ecclesiastico. Lib. 23.

QUID & quomodo pensio imposta beneficio, 310. 27. 4.
 Pensiones communes, seu quæ indifferenter tam laicis quam Clericis conferuntur, sine simonia vendi posse probabile est, ibi. 275.
 Non item Clericis proprias, seu quæ illis vt Clerici sunt, conferuntur, ibi. 276.
 Earum alia dantur pro spirituali officio, seu ministerio: quæ sunt variæ, ibi. 277.
 Alia dantur pro beneficio Ecclesiastico: idque trib. modis, 311. 278.
 Nonnulla de iisdem notanda, ibi. 279.
 Papa potest pensionem imponere super resignatarii beneficium aliud, quam quod ei resignatur, ibi. 280.
 Quomodo nec simoniaca nec iniusta sit clausula apposita in reservationibus pensionum: vt soluantur siue habita siue non habita beneficii possessione, ibi. 281.
 Quomodo labe simoniacæ careat, quod autoritate Papæ pensio al. cui assignata, transeat ad alium, ibi. 282.
 Quo item modo careat quod pensio autoritate Papæ redimatur anticipatis solutionibus, ibi. 283.

Alia de pensione ex sequenti lib. 30. tract. 3.

QUID significetur nomine pensionis, & quomodo ea conueniat cum beneficio, ac quomodo differat, 676. 123.
 Variæ illius diuisiones, ibi. 124.
 Autoritas requisita ad validam impositionem pensionis: & quatenus ea sit in Episcopo, 677. 125.
 Causa iusta ad eandem requisita, ibi. 126.
 Itemque iusta quantitas, ibi. 127.
 Qualitates necessariæ in persona, cui datur pensio, vt hæc sit valida, ibi. 128.
 Episcopus pensionem imponere potest tantum ad tempus, ibi. 129.
 Varii casus, in quibus potest Episcopus pensionem imponere, 678. 130.
 Pensio imposta sine beneficiarii consensu, habetur subreptitia, ibi. 131.
 Duo casus in quibus amittitur pensio, ibi. 132.
 Non vt laicis, sic clericalis vendi potest: imo nec redimi, nisi anticipatis solutionibus, nec sine autoritate Papæ. Remitti vero potest sola voluntate pensionarii: nisi is ad illius titulum promotus sit ad sacros Ordines, ibi. 133.
 Quatenus dimitti debeat pensionis solutio: aut propter hanc non factam incuratur excommunicatio, ibi. 134.
 De dubio, an pensionarius possit libere disponere de fructibus beneficii sibi assignati, 672. 94. & 95.

Periurium vniuersè. Lib. 18.

PERIURIUM dicitur tum proprie tum generaliter: hocque modo dictum, complectitur illud in quo deest tantum iustitia aut iudicium, 76. 73.
 Proprie dictum, peccatum est mortale, ibi. 74.
 Quando liceat aut non liceat iuramentum exposcere ab eo, qui existimatur peccaturus, 77. 75. & 76.

Periurium assertorium. Lib. 18.

PERIURIUM assertorium peccatum est suo genere mortale, à quo solus defectus deliberationis excusat, 78. 79.
 Quod verum est de omni periurio, quo iuratur falsum, aut quod existimatur falsum, ibi. 80.
 Quid tenendum sit de eo qui iurat illud, de quo est incertus, aut quod existimat verum esse, cum non sit, ibi. 81.
 Quatenus per inuoluntariam iuramentum falsum, excusetur à mortali, ibi. 82. & 83.

De consuetudine iurandi, vide verbum Consuetudo.

Periurium promissorium. Lib. 18.

PERIURIUM promissorium quo iuratur habendo animum non seruandi promissum, peccatum est mortale, 81. 88.
 An si in tali casu promissio planis verbis fiat de relicta, obligatio sit in conscientia seruandi promissum, ibi. 89. Et quid si sit verbis ambiguis, 82. 90.
 Permutatio beneficiorum ecclesiasticorum vide verbum Beneficium 3. in fine.

REGINAL
 PRAXIS
 IDRIJ
 E. V

Perinacia.

Perinacia quid sit, & quando sit peccatum mortale lib. 17. 55. 215.

Pignus seu hypotheca i. quoad illius naturam & variationem. Lib. 25.

Inter pignus & hypothecam quae praeter nominis, sit differentia 470. 574.

Quae res possit dari in pignus, ibi. 575.

Quae non possit, ut nec vendi, ibi. 576.

Res accepta in pignus, potest tertio eadem ratione dari in pignus, quae est accepta, ibi. 577.

Quomodo possit eadem res pluribus hypothecari, 471. 578.

Quatenus possit respicilli in pignus dari, ibi. 579.

Ostervanda de modo quo debet hypotheca intelligi, & accipi, ibid. 580.

Variae divisiones pignoris seu hypothecae, ibi. 581.

Hypotheca tacita pro dote, & pro administratione bonorum pupilli, vel minoris, aut bonorum Ecclesiae, ibi. 582.

Aliae plures eiusdem generis, 472. 583.

De hypotheca tacita nascente ex habitationum aut praediorum locatione, ibi. 584.

Res emptae ex pecunia mutuo data, non hypothecatur tacite illi, qui eam dedit, ibi. 585.

Pignus 2. quoad obligationes & actiones ex eo oriens. Lib. 25.

Tres obligationes quae ex pignore oriuntur ex parte debitoris illud dantis, ibid. 586.

Quinque quae oriuntur ex parte creditoris pignus ipsum recipientis, 473. 587. Duae primae, ibid. 588.

Tres casus in quibus creditor licite uti potest pignore, 589. Tres reliquae obligationes, ibi. 590.

Actio quae oritur ea pignore, quaedam est pignoraticia, & quaedam hypothecaria, ibi. 591.

Pignoraticia quaedam est directae, & quaedam contraria, ibi. 592.

Quatenus creditor fructus ex pignore perceptos, etiamsi debitor eos non percepisset, teneatur computare in sortem, ibi. 595.

Quatenus teneatur computare fructus, quos non percepit, sed sua negligentia, 474. 594.

Ad quam pensionem teneatur, si re oppignorata utatur, ibi. 595.

Duodecim modi quibus finitur pignus, ibid. 596.

Pignus 3. quoad pacta, & distractiones illius. Lib. 25.

Quando sit, vel non sit licitum pactum, ut si debitum non solvatur tempore constituto, pignus transeat ad dominium creditoris, ibi. 597.

Tale pactum vitatur, si sit ut fructus antea percepti sint creditoris ipsumque requirit ut iustum pretium interveniat, ibi. 598.

Illicitum est pactum ut pignus habeatur in feudum, itemque ut redimi non possit, 575. 599.

Licitum est cum fideiussore pactum in pignore, sicut cum creditore, ibid. 600.

Pacta legis commissoria, ibi. 601.

Debitor liberatur a debito, pignore amisso: creditor vero, acceptum retinere potest, quando ei non solvitur integre, ibi. 602.

Quod etiam possit illud alteri pignori, & quatenus, ibi. 603.

Aliquot documenta de potestate quam creditor habet vendendi pignus sui debitoris, ibid. 604.

De raris casibus in quibus venditio pignoris potest contingere, & qualiter in vnoquoque eorum sit procedendum, ibi. 605.

Pluralitas beneficiorum ecclesiasticorum. Lib. 30. tract. 3.

Causae in quibus licita est pluralitas beneficiorum, 710. 275.

Damna quae nascuntur sequi ex ea: ob quae ipsa censetur de his esse, quae vergunt magis in malum, quam in bonum, 711. 276.

Tam naturalis, quam positiva iure prohibetur pluralitas beneficiorum curatorum, ibid. 277.

Pluralitas dignitatum prohibita est quidem iure canonico, non tamen iure divino positivo. Et an idem iudicandum sit de beneficiis exigentibus residendum, ibi. 278. & 279.

Quid tenendum sit de pluralitate aliorum beneficiorum, 712. 280.

De dispensatione in pluralitate beneficiorum, ibi. 281.

De causis iustis ob quas ea fieri potest: & quod per tolerantiam Praep. talis pluralitas non excusetur, ibid. 282.

Non est contra ius naturale habere simul duo beneficia simpliciter residendum non requiruntia, 713. 283.

Plura beneficia retineri non possunt ob solam tenuitatem, ib. 284.

Quis censendus sit habere beneficium sufficiens ad suam sustentationem, ibi. 285.

In ca. re arbitrandae circumstantiae considerandae de necessitate, ibid. 286.

Quatenus possit consuetudine introduci, ut vnus habeat duo beneficia ecclesiastica, 714. 287.

Quatenus legitime dispensatus ad plura beneficia, possit post abusu sum in eis commissum, eadem retinere, ibi. 288.

De eo qui plura beneficia tenet, a Papa dispensatus sine iusta causa, ibi. 289.

Monita pro Confessario super hac pluralitate, ibid. 290.

Poenae. Lib. 17.

Poenae mortis tam corporis quam animae, subiiciuntur iure diuino, qui de aëolicis artibus dant operam, 51. 191.

Septem quibus idem subiiciuntur iure Ecclesiastico, ibid. 192. & quinque quibus iure civili, ibi. 193. & 194.

Poenae consensuum diuinatorum, & venturum opera magorum, 51. 195.

Qualiter peccent qui interficiunt magorum speculaculis, ibi. 196.

Poenae haereticorum, vide verbum haeresis post medium. Poenae ab Ecclesia constitutae peccanti, Lib. 18. 77. 77.

Poenae constitutae blasphemanti, eod. lib. 111. 102.

Quatenus poenae nomine possit luctum accipi ex mutuo, vide verbum Mutuum 3. circa medium.

Poenitentia sacramentum. Lib. 28.

Ratio nominis Sacramenti Poenitentiae, 531. 36.

Definitio Sacramenti poenitentiae, 532. 37.

Quod Sacramentum poenitentiae diuersum sit a sacramento baptismi, ibi. 38.

Sacramenti poenitentiae institutio à Christo, ibid. 39.

Sacramentum poenitentiae necessarium est ad remissionem peccatorum, ibi. 40. & 41.

Quando ob inopiam Confessarii Sacramentum poenitentiae non potest suscipi, cipta, votum illius etiam tantum implicitum in vestra contritione, potest ad eam remissionem sufficere, ibi. 42.

Pollutio.

De pollutione carnali, vide verbum Mollities. De pollutione Ecclesiae aut alterius loci sacri, Lib. 29. 588. 180. & pluribus sequentibus. Vide verbum Missa 3. versus finem.

De pollutione carnali, quatenus imediat Eucharistiae sumpcionem, eodem lib. 570. 114. & aliquot sequentibus, vide verbum Missa 7. versus finem.

Possessio. Lib. 25.

Possessio accipitur, tum pro rebus quae possidentur, tum pro actu possidendi qui que sit hac acceptione: tum demum pro effectu eiusdem actus, 353. 11.

Diuisio possessionis in naturalem tantum, & in naturalem simul, & civilem, 354. 12.

Modi quibus possessio amittitur, ibi. 13.

Postulatio ad beneficium ecclesiasticum. Lib. 30. tract. 3.

Postulatio alia late, & alta strictè sumpta: quidque haec sit, 694. 201.

Quis postulare, & quis postulari possit, ibi. 202.

Apud quem sit postulandum: & quod postulatio per ipsum comprobata, non sit opus confirmatione: quodque ante praesentationem postulationis, hanc reuocare, ibid. 203.

Precarium.

De precario, vide verbum Commodatum.

Praeceptum. Lib. 16.

Quid sit praeceptum: & quod sub ipsum cadant actiones tam indifferentes, quam bonae vel malae, 2. 1. & 2.

Qui modi virtutis sub ipsum item cadant, 3. 4. & quatuor sequentibus. Vide verbum Modus virtutis.

Ratio discernendi praeceptum a consilio: & quatenus talis discretio fieri possit ex verbis & materia legis, 4. 9. & tribus sequentibus.

Quando praecepti transgressionem contingit à peccato excusari per ignorantiam, 5. 13. & quatuor sequentibus.

Praeceptorum iuris naturalis diuisio in materia: & in qua ex illis possit aut non possit cadere dispensatio, 6. 18. & 19.

Impletio praecepti de bono privato: aut de minori bono, quando committi possit ob commune vel maius bonum, 7. 20.

Praeceptum non impletur, qui facit id quod lex praecipit, si legem ipsa ignoret, ibi. 21.

Peccato transgressionis praecepti se contaminat, non modo qui transgreditur praeceptum, sed etiam qui propositum habet transgrediendi, aut qui de illius transgressionem delectatur, 8. 22.

De eo, quod praecepto naturali, quicquid positum, & huic humanum cedat, 10. 33. & 34.

Praecepti diuisiones variae, ibid. 35. & 36.

Multorum praeceptorum transgressionem quando vnus tantummodo peccatum committatur, ibid. 38.

Praeceptum affirmatiuum semper includit negatiuum: & hoc illud plerumque quidem, non tamen semper, 11. 39.

De praecepto Decalogi notanda lib. 17. ca. 1. 13. 12.

Alia de 4. praecepto lib. 20. ca. item 4. 188. 4.

Alia de 5. lib. 21. ca. adhuc 1. 203.

Alia de 7. & 10. lib. 23. ca. etiam 1. 251.

Prædicatio verbi Dei. Lib. 18.

Eius dignitas maxima, 88. 117.

Quibus ipsa ex officio incumbat, ibi. 118. & 119.

Quibus Episcopus, & quibus solus Papa licentiam prædicandi dare possit, 89. 120. & quod vir laicus possit capax esse talis licentiae, non item femina, ibid. 121.

Quatenus Episcopo extra suam diocesim, & Patocho extra suam, parochiam prædicare liberum sit, ibid. 122.

Statutum Concilii Trident. de ceteris prohibendis, ib. 123.
 Dona, in prædicatore verbis diuini requisita: tum naturalia, ibi. 124.
 tum acquisita, ibid. 125. tum diuinitus inf. sa, ibid. 126.
 Requisita ex parte mat. & de vsu mundana scientia in prædicatione: ac de requisitis ad eiusdem solemnitatem, 90. 127. & 128. & 129.
 Varia peccata, in qua Prædicator incurere potest, ibid. 130. & 131.
 Peccata in qua incurere possunt qui prædicatorem audiunt, 91. 132.
 Requisita ad audiendam fructuose verbi Dei prædicationem, ib. 133.

Præsentatio ad beneficium ecclesiasticum. Lib. 30. tract. 3.
Quatenus censura in Patrono, sit impedimentum validitatis præsentationis, 697. 219.
 Is non potest præsentare seipsum: & de peccato præsentantis indignum, ibid. 220.
 Quando peccet præsentans dignum relicto digniore: & quod peccatum in eo commissum non impediat præsentationis validitatem, 698. 221.
 Quatenus absens possit præsentari: & quod pater possit præsentare suum filium, ibid. 222.
 Differentia duplex inter laicum & Clericum præsentantes, ib. 223.
 Episcopus instituere potest præsentatum: & quis idipsum possit, præter eum, ibid. 224.
 Quando institutio facta sine præsentatione Patroni sit aut non sit valida: ac quando fieri possit ab Episcopo extra suum territorium, 699. 225.
 Summus Pontifex potest derogare cuiusque iuri patronatus: & quando censendus sit de facto derogare, ib. 226. & 227.
 Diversi modi quibus accipitur nomen institutionis præsentati à Patrono, ib. 228.

Præsumptio. Lib. 17.
Præsumptio multis modis dicitur: ac prout vitium oppositum spei Christianæ, duplex est, 30. 85.
 Quando vtraque ea contingat, ibid. 86.
 Quodque vtraque possit esse cum pura, tum mixta, seu coniuncta cum errore in fide, ibid. 87.
 Quod item vtraque peccatum sit mortale, ib. 88.
 Præsumptio peccatum est minus desperatione: & documentum iudicandi de iisdem peccatis, ibid. 89.
 Quid sit præsumptio humilitati opposita: & quando sit peccatum mortale, 54. 210.

Pretium rerum venalium. Lib. 25.
In quo consistit iustitia vel iniustitia pretii rerum venalium, 409. 269.
 Ratio qua iustum pretium constituitur, ib. 170.
 Pretium iustum aliud legitimum, aliud naturale: & interviumque differentia, 410. 271.
 Notanda de eo, quod iustum pretium constitui debeat secundum legem, vel commanem estimationem, quæ fuerit in loco & tempore quo perficitur venditio, ib. 272.
 Prima causa augendi vel minuendi pretium rerum venalium, est earum penuria vel copia, ibid. 273.
 Quid sint lucrum cessans & damnum emergens: & quatenus sint causa iusta augendi pretium rei venalis, ibid. 274.
 Utilitas aut necessitas emptoris non est causa iusta illud augendi, 411. 275.
 Quatenus labor, industria, & periculum in comparandis & conservandis mercibus esse possit causa augendi pretium rerum venalium, ibid. 276.
 Regula à Soto de eo tradita reiecta: & tradita quando prædicta causa locum habeat, ibid. 277.
 Donatio causa est augendi vel minuendi pretium iustum: ad quam diiudicandam seruiunt quatuor documenta, ib. 278.
 Inter amicos & consanguineos, ea facile præsumitur, non autem inter extraneos, ib. 279.
 Quatenus modus vendendi sit causa augendi vel minuendi iusti pretii, 412. 280.
 Mercatores aliquando ratione officii, maiore pretio vendere possunt, quam alii, ib. 281.
 Ementes simul in magna quantitate, possunt ea de causa minus solvere, quam alii, ib. 282.
 Legitimum pretium qui sit, & quid requiratur ad illius iustam taxationem, ib. 283.
 De eadem taxatione quedam notanda, ib. 284.
 Quid iuris sit, si facta taxatione, venditores inueniantur iacturam facere, vendendo secundum pretium taxatum, ib. 285.
 Legibus civilibus pretia rerum taxantibus subiciuntur tum externi, tum etiam Clerici, 413. 286.
 Quod dicatur pretium naturale: & qui dixerint excedentes ipsum à peccato excusari, & saltem à restitutione: ac quo fundamento dixi, ib. 287.
 Vendentes supra pretium rigorosum, aut ementes infra pium, irregulariter peccant, ac tenentur ad restitutionem, ib. 288.
 De eo quod in contrarium ex iure civili adferatur, rem tantum valere quantum vendi potest: & quod vniuersique in suis rebus sit moderator & arbiter, ibid. 289.
 De aliquo, quod deceptio permittatur infra medium iusti pretii, 414. 290.

Procurator. Lib. 25.

Procuratoris definitio, 478. 610.
 Procurator alius est ad lites, & alius ad negotia, ibid. 611.
 Procuratoris legitime constituti authoritas, ibid. 612.
 Ad exercitium debitum Procuratoris ad lites, requiritur permissio, scientia, diligentia, veritas: & quæ, 492. 679.
 Iustitia in eodem requisita, tum respectu sui, tum respectu aliorum, ibid. 680.
 Responso ad dubium, An procurator qui gratia aut modico pretio acta iudicialia obtinuit, possit à cliente exigere integram solutionem, & sibi vsuipari, ibid. 681.
 Ad quid procuratori teneatur is cuius ille causam egit, non conductus ab ipso, ib. 682.
 Quando procurator conductus ad causam aliquam procurandam, alium sibi substituens possit accipere aliquid de mercede constituta, 493. 683.

Proditio.

Modi quibus proditio potest contingere, & esse peccatum mortale. Lib. 23. 258. 31.

Proles. Lib. 31.

Cauendum prolis damnum existentis in utero: & edita in lucem sustentanda est, & educanda, 809. 353.
 Respectu matrimonii veri proles censetur legitima: & explicatio difficultatis, Quatenus id sit limitandum, aut extendendum, ib. 354.
 Quatuor genera hincrum illegitimorum, ib. 355.
 Illegitimi in habilitas ad officia & beneficia ecclesiastica, ib. 356.
 Duo modi quibus postsumum ex illegitimis fiunt legitimi iure canonico, ibid. 357.

Promissio eique affines pollicitatio, stipulatio, atque pactum vniuersæ. Lib. 25.

Quid sit promissio, pollicitatio, stipulatio, & pactum, ac in quo differant, 365. 68.
 Differentia inter pacti & promissionis obligationem, ib. 69.
 Quæ sit vis promissionis, & illius diuisio in nudam & vestitam, ib. 70.
 Pacti diuisiones variae, 366. 71.
 De ea qua diuiditur in nudam & vestitam, ibid. 72.
 De ea qua in vtile, & inutile: & ea qua in honestum, & turpe, ib. 73.
 Promissio tantum interna facta homini, non est obligatoria, sicut est facta Deo, ibid. 74.
 Simplex promissio etiam signo externo expressa, non obligat antequam sit acceptata ab eo cui sit, 367. 75.
 Observationes pro praxi de promissione acceptata, ibid. 76.
 Qui sint qui promissionem acceptare possunt pro alio, ad obligationem sufficienter, ibid. 77.
 Promissio onerosa valide acceptatur tantum ab eo cui sit, ib. 78.
 Quæ exigantur vt possit quis pro alio valide acceptare, ib. 79.
 Differentia inter mandatam donandi, & promissionem donandi, ibid. 80.
 Promissio facta ob Dei honorem obligat, non acceptata ab eo cui sit, 368. 81.
 Quod promissio signo externo expressa, & sufficienter acceptata obliget sub peccato mortali, ib. 82.
 Ad validitatem promissionis requiritur, vt cum plena deliberatione facta sit, ib. 83.
 Quanta quantitas debeat esse quod promissum est, vt violatio promissionis censetur peccatum mortale, ib. 84.
 De excusatione ab impletione promissionis ob mutationem circumstantiarum, 369. 85.
 Obseruanda circa eandem excusationem, ib. 86.
 Obseruanda notanda circa excusationem ob mutatum rerum statum, ib. 87.
 De excusatione per ignorantiam, aliamve iustam causam, ibid. 88.
 Quando obliget promissio, facta sine animo promittendi, ibid. 89.
 Explicatio difficultatis de promissione facta animo quidem promittendi, non tamen se obligandi, ib. 90.
 Promissio habentis expressam voluntatem non obligandi se, non obligat, 370. 91.
 Ad qua teneatur is qui aliquid promisit pro alio, ipso infcio, ib. 92.
 Ad quid teneatur ille qui est incertus an promiserit: aut qui se fecerit se promississe, incertus est an id fecerit animo se obligandi, ib. 93.
 Et ad quid, si incertus sit an promiserit cum plena deliberatione, ibid. 94.
 De obligatione cum facta fuerit duobus, nec vtrique simul satisfieri potest: quæ cui sit preferenda, 371. 95.
 Promissio simplex non inducit obligationem ad restitutionem, ibid. 96.
 Quid sentiendum de ea, quæ facta est cum adiectione alicuius oneris, ibid. 97.
 Quid sit sentiendum de promissione facta cum adiectione oneris turpis, ib. 98.
 Dicta de promissione, quomodo quadrent in pactum & donationem, ibid. 99.

Propositio. Lib. 17.

Propositionum quæ certo sunt Catholicæ duo generæ, 22. 46.

Quid

REGINAL
 PRAXIS
 IDRIJ
 E. V

Quid sit propositio haeretica, quid non catholica, quid erronea, quid suspecta de haeresi, 23. 54.
 Quid sit egs haereticus, quid temeraria, quid scandalosa, ib. 55. Quid male sonans, quid schismatica, quid iniuriosa, 24. 56.

Pubertas. Lib. 31.

De pubertate in ordine ad matrimonii validitatem, 764. 170. & aliorum sequent. Vide verbum Matrimonium 13. post medium.

R.

Raptus. Lib. 22.

Quid raptus fornicationi superaddat, 242. 28.
 Corollaria de eadem re, ibid. 29.
 Raptum genere suo peccatum esse mortale, ad quod constitutum non referuntur poenae, quibus is à iure puniatur, 243. 30.
 Quomodo eadem poenae sint accipiendae, ibid. 31.
 Raptus quid sit, Lib. 31. 763. 164.

Redemptio vexationis. Lib. 23.

Quatenus sine simonia detur temporale pro spiritali ad redimendam vexationem, 280. 124.
 Redemptio iusta vexationis qua temporale datur pro spiritali non est licita, ibi. 125.
 Praevenire iniustam vexationem aperte futuram, quando sit licitum, ibid. 126.
 Non licet praevenire certo iustam, nec eam de qua non constat an iusta sit vel iniusta, ibid. 127.
 Pretium in redemptione vexationis accipiens, quando in eo committat simoniam, ibid. 128.
 Redemptio vexationis cum spiritali non habet annexum temporale commodum, quatenus excusetur, à labe simoniae, ibi. 129.
 Vexatus in possessione, cum ius habeat ad eam certum, potest vexationem sine simonia redimere, ibid. 130.
 Secus si ideo manifestetur, quod habeat ius incertum, ibi. 131.
 An necesse sit prius recurrere ad Superiorem, quam ut vexationis redemptionem, 282. 132.
 De redemptione vexationis, per quam indignus praeficitur Ecclesiae, quid sit tenendum, ibid. 133.

Religio virtus. Lib. 17.

Religionis nomen accipitur dupliciter, 38. 135.
 Religio virtus est moralis, non theologica, ibi. 136.
 Ad eam proxime pertinet primum Decalogi praecipuum, quod negatum est, includens in se affirmativum, ibi. 137.
 Actus eius quidam sine elicitis, & quidam imperati, ibid. 138.
 Quod elicitis sint variis, & qualiter de imperatis sit iudicandum, ibid. 139.
 Pro quo tempore idem ad us sint in praecipuo: specialiter autem de devotio, adoratio, & sacrificium, ibid. 140. & 141.

Religio status vitae 1. Lib. 18.

De nomine Religiosi, & de votorum paupertatis, castitatis, & obedientiae necessitate ad statum religiosum, 146. 363.
 Religiosus status praeter eadem vota, requirit Sedis Apostolicae approbationem, 147. 364.
 Ad statum religiosum, neque eadem tria vota sine istiusmodi approbatione neque haec, sine illis sufficere potest, ibid. 365.
 Trium memorata vota solemnia esse, necessarium non est ad statum religiosum, ibid. 366.
 Ratio illius rei, ibid. 367.
 Solutio eorum quae in contrarium obici possunt, ibi. 368.
 Tres vitae spiritalis modi, ex quibus tria genera ordinum Religiosorum distinguuntur, ibid. 169.
 Inter varios ordines Religiosos, quis cui praestare censendus sit, 148. 370.

Religio status vitae 2. quoad eam ingressivos, & quoad eam ingredientes. Lib. 18.

Non est quidem necessarium per se longa deliberatio ne vniante ingressum religionis: est tamen per accidens, ibi. 371.
 A Deo perendum est consilium per preces: & à seipso, per probationem propriam vitam, ibid. 372.
 Non est illicitum inducere aliquem ad ingressum religionis: nisi id fiat metu incusso, 149. 373.
 Aut largitione munerum simoniaca, aut mendaciis, aut si inductio sit ad monasterium, in quo male vivitur, ibid. 374.
 Quatenus alicui religionis ingressum distuldereliqueat, ibid. 375.
 Potest ingredi religionem quous non habens impedimentum: siue personale siue reale: & quando illud contingat, ibid. 376.
 De impedimento matrimonii, & clericali status Episcoporum: non item aliorum Clericorum, ibid. 377.
 Varia debita realia impedientia ne quis religionem ingrediatur, 150. 378.
 Ad quid teneatur is qui certum monasterium se ingressurus vovit, si in eo non admittatur, ibi. 379.
 Ad quid item qui vovit absolute aliquod religionis genus, aut vniue religioem, aut dissolutam, ibid. 380.

De eo qui recusat admitti, nisi literas aut artem discat: & de eo qui simul vovit absolute religionem, & in particulari aliquam: atque de eo cui superuenit impedimentum, 151. 381.

Qui fecit votum alicuius religionis non satisfacit, Episcopatum suscipiendo: sicut ingrediendo Religionem perfectiorem: & quatenus suscipiendo a qua, aut minus perfectam, ibi. 382.

Deliberare quam habet religionem ingressus, egrediendi ante annum pubertatis, ibi. 383.

Ingressus religionem fit Religiosus duobus modis: vno per selectionem habitus, & altero per professionem, 152. 384.

Requisita ad professionem expellam, ibi. 385.

Tres modi quibus fit professio tacita, ibid. 386.

Quos non fit qui censendus professionem tacitam fecisse per suspensionem habitus nonitorum, quantumcumque suam voluntatem perseverandi ac proficiendi sufficientissime ostenderit, 153. 387.

Quomodo accipienda sint iura quae in contrarium citantur, ib. 388.

Quatenus aliquam religionem tacite professus, possit in aliam intrare, ib. 389.

Religio status vitae 3. quoad ingressivos ac quoad egresivos religionem. Lib. 18.

Varietas eorum quae religio incumbunt ex officio, ibid. 390.

Quatuor casus in quibus Religiosus mortaliter peccat contra obedientiam, 154. 391.

De peccato eius qui religionis vota tantum, non autem regulas servare vult, ibi. 392.

Quatenus peccet Religiosus agendo contra regulas, quae non obligant, ad culpam, ibid. 393.

Obedire sine praecipuo, quam eo expectato, melius est: & quid sit agendum cum diuersi Superiores contraria mandant. Itemque quid in dubio, ibid. 394.

Quando sit aut non sit de necessitate, ut Religiosus Praelato suo obediat, ibid. 395.

Quatenus consuetudo possit aut non possit excusare ab observatione regulae, 155. 396.

Religiosus post factam professionem, de suis bonis disponere non potest, nec testamentum aut illam factum mutare, ib. 397.

Peccatum suo genere mortale Religiosus committit, habendo proprium, ibid. 398.

Tres casus in quibus Religiosus mortaliter peccat, retinens aliquid in usum proprium, 156. 399.

Peccat Religiosus volens de aliquo libere disponere, perinde ac si dominum illius haberet, ibid. 400.

Religiosus de eo quod donum accepit, non potest disponere, ibid. 401.

Ad quae teneatur Religiosus Ordinis, in quo singulis assignatur suum proprium, ib. 402.

Obligatio Religiosi ad clausuram, 157. 403.

Prohibitio Religiosi facti sub excommunicatione non dimittendi habitum sui Ordinis: & pariter facti Doctoribus ne eos dimisso habitu retineant ac doceant leges aut medicinam, ib. 404.

Quomodo intelligenda sit illa dimissio habitus, & quatenus censeri debeat temeraria, ibid. 405.

Quomodo accipienda sit probatio facta Religiosis eundi ad studia sine licentia Superioris, & consilio totius, aut maioris partis Conuentus. Et quae concurrere debeant ad incursum excommunicationem latam in docentes ipsos leges civiles vel medicinam, non gestantes suum habitum, ibid. 406.

Venatio antiquo iure communi prohibita Religiosis, 158. 407.

Excommunicatio lata in Religiosos vsurpantes sibi auctoritatem administrandi Enciclistam, atque nonnulla agendi, ibid. 408.

Ea ad omnes Religiosos extenditur, ibid. 409.

Actiones ob quas impanitur, cum eorum declaratione, ibid. 410.

Modi variis quibus potest Religiosus à tali censura excusari, ibid. 411.

Religio status vitae 4. De egredientibus religionem.

Transitus à Religione laxiori ad aetioem licitus est, 159. 412.

Quatenus licitus sit transitus ad aetioem aut magis laxam, ibid. 413.

Quae religio censenda aetior, ibid. 414.

Documenta de illis qui à Religione dimittuntur, ibid. 415.

Distinctio inter eictum, fugiunt, & apostatam, ibid. 416.

Eiectus ad Religionem reuocatus teneatur redire: non teneatur autem transire ad alium Ordinem, 160. 417.

Teneatur absolute ad observationem castitatis: ad observationem vero obedientiae religiosa, tantam teneatur animi proposito, si contingat ipsam reuocari, ibid. 418.

Quo habitu uti debeat, ibid. 419.

Quatenus teneatur ad observationem paupertatis: & cur acquirat, quae non fuerint sibi necessaria, ibid. 420.

Repressalia.

De repressaliis tenenda Lib. 21. 232. 120.

Res aliena.

De re aliena factus contractus quantum vim habeat, vide verbum Contractus sexto in fine.

Rescriptum Apostolicum pro acquisitione beneficii. Lib. 30. tract. 3.

Differentia rescripti à ceteris constitutionibus Apostolicis, & triplex illius genus, 708. 265.

Eius usus a Concilio Trid. prohibitus ob abusum: qui si ablit, potest esse licitus, ibi. 266.
Referiptum non extenditur ad beneficia nominatim iure excepta: & quoniam ea sint, ibi. 267.
Quid incumbat ei pro quo promovendo concessum est referiptum Apostolicum, 709. 268.
Quid possint contra agere illi quorum interest, ibi. 269.
Quid acquiratur per referiptum Apostolicum, ibi. 270.
Concurrentibus pluribus mandatis, quis eorum preferatur, ibid. 271.
Notandum de referipto seu literis in forma pauperum, ibi. 272.

Resignatio & Renunciatio beneficii. Lib. 23.

Resignatio beneficii ecclesiastici quid, & quotuplex sit, 304. 245.
Resignatio facta in fauore tertii, quomodo sit simoniaca, ibi. 246.
Ea licite fieri potest in manibus Papae, non item in manibus Ordinariorum, 305. 247.
Quando in resignatione beneficii contingat, vel non contingat simonia mentalis, ibi. 248.
Non est simoniacum post resignationem beneficii factam pure & simpliciter in manibus Superioris, rogare ipsum, ut illud certae personae conferat, ibi. 249.
Renunciaciones non valent factae colore permutationis in manibus Ordinariorum, ibi. 250.
Simoniaca est resignatio beneficii, cum reservatione pensionis facta sine autoritate Papae, ibi. 251.
Quando committatur simonia tractando de pensione imponenda beneficio sub Papae beneplacito, 306. 252.
Quando renunciacionis committat simoniam, accipiendo temporale ea de causa, ibid. 253.
Resignaciones simoniacae cum regressu, aut cum accessu, aut cum ingressu quid sint, & quomodo differant, ibi. 254.
Renunciatio quae tantum est litis, fieri potest propria autoritate: non item, cum admixta habeat quandam renunciacionem beneficiorum, ibi. 255.
De ratione qua, cum beneficium de quo litigatur vnicum est, pro illius renunciacione possit vel non possit aliquid accipi, ibi. 256.
De bono pacis, & alia iusta causa ob quam autoritate Praelati pro renunciacione litis aliquod temporale accipi potest, 307. 257.
Ratio qua non potest, & ratio qua potest Praelates pensionem imponere ei cui adiudicat beneficium litigiosum, ibi. 258.
Quod talis pensio imponi possit ad vitam illius cui assignatur, ibi. 259.
De hac renunciacione vide alia in verbo Beneficium ecclesiasticum § 4 tertio.*

Responso ambigua. Lib. 24.

Relatio veritatis per responsonem ambiguam, 315. 9.
De responsonem ambigua ob aliquod subintellectum in mente, nec exterius expressum, ibi. 10. & duobus sequentibus.

Reuelatio secreti. Lib. 24.

Quod reuelatio secreti peccatum sit, & quale sit, 337. 106.
Quis modus quo contingit obligatio seruati secreti, est ex natura rei, 338. 107.
Alter quo eadem obligatio contingit, quia iniuste ventum est in notitiam secreti, ibi. 108.
Tertius quo eadem contingit, eo quod post notitiam secreti, interuenit pactum aut promissio de eo non reuelando, ibid. 109.
Quartus quo illa ipsa contingit ex pacto, cum quo secretum ea lege detestum est, ut non manifestaretur, nisi idem aliunde cognoscatur, ibi. 110.
Ad eiusdem pacti obseruationem tenetur quisquis ex iniusta violatione illius, cognouerit secretum sub illo eodem commissum, ibid. 111.
Quatenus obligatio ad eiusmodi obseruationem cesset ob damnum secutum reip. aut etiam personae priuatae: nisi fiat secreti commissi reuelatio, ibid. 112.
Qua qualiter sit facienda, ibid. 113.
Quintus modus spectans ad Sacramentum poenitentiae, 339. 114.
Responso ad obiectionem, quod Christus decesserit peccatum luxuriae proditoris, ibid. 115.

Reus. Lib. 24.

Mendacium rei in iudicio tamquam perniciosum, rationem habet peccati mortalis, 321. 35.
Obseruanda a Confessario quoad tale mendacium, ibi. 36.
Rationes suadentes probabile esse, quod reus cuius crimen non est plene probatum, a mortali excusetur, si illud in iudicio neget ad mortem vitandam, ibid. 37.
Nonnulla ad qua aduertendum est in iudicio ferendo de eiusmodi mendacio, 322. 38.
Requisita ut quis censetur legitime interrogatus, ibi. 39.
De infamia requisita, ibi. 40.
De indicis ac semiprobatone, ibi. 41.
Reus potest respondere ambigue quando non interrogatur iudice, potest item fugere nondum capus, 323. 42.
Cum reus sese contra ius interrogat, aut de eo probabiliter dubitatur non tenetur respondere, 343. 1. 4.
Quando reus censetur interrogari contra ius: & quod ex illius responsonem per vim aut fraudulenter extorta contra ius nequeat iudex procedere contra ipsum, ibi. 135.

Quod non procedat si vis aut fraus extra iudicium prouenerit a persona priuata: & cur in ea re perinde sit, siue a Iudice, siue ab ipsius ministris vis aut fraus proueniat, ibi. 136.
Casus in quo Iudex ex responsonem per vim & fraudem extorta a reo in iudicio, potest contra eum procedere, ibi. 137.
Iudici licet cum reo dissimulatione, bonoque dolo uti: nec impeditur contra eum procedere, si is ex leuitate, nec graui metu compulsus, nec magna fraude circumuentus crimen suum confessus sit, ibi. 138.
De obiectione quam reus potest facere testi, ad infirmandum ipsius testimonium, 344. 139.
Quod eam possit facere quantumcumque testimonium sit verum interuenientibus tamen tribus conditionibus, & quibus, ibi. 140.
Reus conuictus in iudicio de vno crimine, non tenetur respondere interrogatus de aliis a se commissis, quando contra eum de talibus non praecedat infamia, aut semiprobatio, vel indicia a quibuscumque, ibi. 141.
Duo casus in quibus id patitur exceptionem, ibid. 142.
Reus de complicibus omnino occultis interrogatus non tenetur respondere, tanquam non interrogatus iudice, ibi. 143.
Nisi sit crimen laesae maiestatis, seu vergens in graue reip. damnum, 345. 144.
Ad quid teneatur reus qui mentiens in iudicio euasit poenam ad quam erat condemnandus, ibi. 145.
Non tenetur reus iniuste condemnatus perinde parere Iudici, ac iuste condemnatus: sed interdum potest se defendere: & quomodo ac quando, ibi. 146.
Quatenus licitum sit reo a lata in se sententia appellare, 147.
Quando reus in carcerem conuictus possit vel non possit ex eo fugere, ibi. 148.
Quae censeri possint causae iustae talis fugae, 346. 149.
An tali fugae obest incommoda custodiis secutura, aut eorum deceptio, aut effraictio compedium, vel ianuatum, vel parietum carceris, ibi. 150.
Quatenus licitum sit, vel non sit in ea re ipsum iuuare, ibi. 151.
An inde sequatur aliqua obligatio ad restitutionem, ibi. 152.

Ritus celebrandi Missam. Lib. 29.

De pertinentibus ad ritum celebrandi Missam, & obligatione obseruandi illa: deque defectibus circa eadem contingentibus. 359. 4. 206. & sequentibus. vide verbum Missa. 4. in fine.

Rixae.

De Rixae lib. 21. 234. 128

S.

Sabbatum. Lib. 19.

De nomine Sabbathi, deque praecipito: Decalogi, quo eius obseruatio imponitur, 161. 1. & 2.

Sacerdos. Lib. 29.

Sacerdotis obligatio celebrandi Missam, 351. 46 & 47.
Qua ratione debeat se gerere cum peccatore in administranda sacrosancta Eucharistia, 352. 48 & aliquot sequentibus. vide verbum Eucharistia 4 a medio.
Sacerdotis Parochi est, Eucharistiam administrare iure ordinario: ceteris Sacerdotibus quatenus id conueniat, 363. 89. & quatuor sequentibus. vide verbum Eucharistia 6. sub finem.
Sacerdos non debet communicare sine stola, 370. 112.
Sacerdotis concubinarius Missam audire non esse peccatum, 378. 137. & duobus sequentibus.

Sacramenta nouae legis primo, quoad eorum naturam & necessitatem. Lib. 26.

Definitio Sacramenti, & conditiones ad naturam eius requisitae, 496. 1.
Cuius conditionis signa, Sacramenta nouae legis sint, ibid. 2.
Qualiter Sacramentum significet gratiam iustificantem, ibi. 3.
In vno quoque Sacramento distinguitur Sacramentum & res Sacramenti, quibus character in nonnullis additur, ibi. 4.
Septem sunt nouae legis Sacramenta, & qua ratione is numerus concludatur a D. Thoma, 497. 5.
De fide est, non omnia Sacramenta paria esse inter se, 6.
Institutio omnium Sacramentorum nouae legis, est a Christo: & quod aliud necessarium sit necessitate media, & aliud necessitate praecipiti, ibi. 7.
Differentiae inter vtramque illam necessarii speciem, ibid. 8.
Tenenda de necessitate Sacramentorum, ibi. 9.
Quae dicatur necessitas Sacramento, ibi. 10.

Sacramenta nouae legis 2. quoad materiam & formam ipsorum. Lib. 26.

Tria ad vnumquodque Sacramentum concurrere oportet ut perficiatur: materia, forma, & minister, 498. 11.
Modus compositionis Sacramenti ex materia & forma, ibi. 12.
Materia cuiusque Sacramenti indeterminata quidem est quoad significationem, non tamen quoad rem, ibi. 13.
Materia & forma Sacramentorum, certae ac definitae sunt ex Christi institutione, ibi. 14.

REGINALDUS PRAXIS

Ecclesia nequit mutare essentialia Sacramentorum, nec eff. eorum impedire, ibi. 16.
 Quod in Sacramento, & res verbi: & verbum rei haberi possit rationem, 499. 16.
 Que coniunctio materiae & formae requiritur ad Sacramentum, ibi. 17.
 Quanta item vtriusque propinquitas, ibi. 18.
 Quia ratio Sacramentum Eucharistiae genescatur re constare & verbis, ibi. 19.
 Mutatio essentialis in materia aut forma Sacramenti, reddit ipsum invalidum: non item accidentalis. Et quando essentialis contingat in materia, ibi. 20.
 Quando in forma, 502. 21.
 Ad Sacramentum nihil refert cuius idiomatis sit ipsius forma: neque an eam intelligat qui illud administrat vel suscipit, ibi. 22.
 Dummodo verba habeant significationem vsu receptam, qualem Sacramenti forma exigit, ibi. 23.
 Sex modi quibus fieri potest mutatio in Sacramenti forma: & ratio iudicandi quando illa sit hinc essentialis, & quando accidentalis, ibi. 24.
 Quid sit faciendum in probabili dubio, an ex mutatione forma percat, ibi. 25.
 Quando ex accidentaliter mutatione formae Sacramentum irritum reddatur, vel non, ibi. 26.

Sacramenta noua legis 2. quoad ceremonias & causam efficiendam efficiuntur ipsorum. Lib. 16.

Quae proprie dicantur ceremoniae Sacramentorum, & de magnitudine earum varietate, 501. 27.
 Commune ceremoniarum: & quod earum vsus pius sit, & salutaris, ibi. 28.
 A solo Papa ea mutari possunt, nec vsurpari passim possunt à quouis, ibi. 29.
 Quomodo conueniat eis producere certos effectus spirituales, ibi. 31.
 Duplex causa efficiens Sacramenti, quarum principalis est Deus, 502. 32.
 Duae reliquae, humanitas Christi: & aliquis homo ultra Christum, ibi. 33.
 Ad Sacramenti validitatem non est necessaria probitas morum in ministrante illud, ibi. 34.
 Ma us inuiter ut potest verum Sacramentum conferre: sic potest eundem verum effectum, puta gratiam, ibi. 35.
 Ad Sacramentum perficiendum requiritur in ministro intentio faciendi quod facit Ecclesia, 503. 36.
 Virtutem eam esse sufficere potest: non autem esse tantum habitualem, ibi. 37.
 Quae dicatur actualis intentio: & quod virtualis dupliciter dicatur: quaeque dicatur habitualis, ibi. 38.
 Quatenus ad Sacramenti validitatem sufficiat aut non sufficiat intentio conditio: nalis, ibi. 39.
 Intentio faciendi quod facit Ecclesia quae creditur vera, sed non est, potest sufficere ad Sacramenti validitatem, 504. 40.
 Quod peruersa intentio ministri non impedit Sacramenti validitatem: & quomodo iudicetur de intentione ad hanc sufficientem, ibi. 41.
 Error in intentione circa personam, non impedit validitatem Sacramenti, ibi. 42.
 Effectus praecipui Sacramentorum, gratia gratum faciens & character: quidque illa sit, ibi. 43.
 Omnia Sacramenta nouae legis conferre possunt secundam gratiam, non item primam omnia simili modo, ibi. 44.
 Suis autem modo omnia possunt, ibi. 45.
 Quid sit Sacramenta conferre gratiam ex opere operato, 505. 46.
 In quibus Sacramentis gratia specialis conferretur & qualis, ibi. 47.
 Quod sit character Sacramentalis, & quomodo Sacramentorum sit, ibi. 48.
 Triplex officium illius: & quod sit indebilis, ibi. 49.

Sacramenta nouae legis 4. quoad suscipientes & administrantes illa. Lib. 26.

Solus homo praesentem vitam agens capax est Sacramentorum: ad quorum validitatem, illius intentio est necessaria, & qualis, 506. 50.
 Recta fides requisita in adulto suscipiente Sacramentum, ut per illud gratiam consequatur: itemque poenitentia, & quae, ibi. 51.
 Quotum tamen duarum conditionum defectus non obstat, quin is Sacramentum vere suscipiat, excepto poenitentiae Sacramentum, ibi. 52.
 Indigne Sacramenta tractare, peccatum est suo genere mortale: & grauissimum, si quis ea conticere tentet, non habens potestatem, 507. 53.
 Quid de eo, qui non est certus an habeat talem potestatem, ibi. 54.
 Quatenus soli Sacerdotes censentur ministri Sacramentorum, ibi. 55.
 Mutare materiam aut formam in administratione Sacramenti, aut vti incerta, aut non feruare modum ab Ecclesia praescriptum peccatum est de se mortale, ibi. 56.
 Peccatum est suo genere mortale sacramentum ministrare in statu peccati mortalis, ibi. 57.
 An id habeat locum in illo, qui ex necessitate administrat, neque est ad tale officium consecratus, 508. 58.
 Quatenus peccet Sacramentorum omittens ceremonias ab Ecclesia praescriptas, ibi. 59.
 Duo modi quibus contingere potest obligatio suscipiendi Sacramenta, ibi. 60.
 Peccatum est mortale Sacramenta sine debita dispositione suscipere: etiam tali indigna susceptioni cooperari, ibi. 61.
 Peccat mortaliter ministrans Sacramentum suscipienti illud indigne: nisi scandalum aut iniuria proximi lesio excuset, 509. 62.
 Ignorantia quoque probabilis potest ab eodem peccato excusare, ibi. 63.
 Non licet Sacramentum petere ad eo qui nequit illud valide aut digne ministrare, ibi. 64.

Sacrilegium. Lib. 19.

De violatione rei sacrae in qua sacrilegium consistit, 176. 55.
 Quatuor sacrilegii species quarum prima contingit cum persona: secunda cum loco: tertia cum tempore sacro sit iniuria, 177. 56.
 De quarta contingente cum sit iniuria aliis rebus sacris, ibi. 57.
 Sacrilegium genere vnum est, & specie diuersum, ac ipsum mortale peccatum esse contingit tribus maxime modis, ibi. 58.
 Quae sacrilegii species excommunicationem inducant, ibi. 59.
 Explicatio excommunicationis latae in extractores & spoliatores Ecclesiarum, ibi. 60.

Sacrilegium quatenus luxuria species. Lib. 22.

Quid sit sacrilegium prout luxuriae species, & quot modis contingat, 243. 32.
 De sacrilegio quod committitur vsu actus luxuriosi in loco sacro, 244. 33.
 Quando committatur à coniugibus istic ventibus copula coniugali, ibi. 34.
 Quatenus committatur per actum luxuriosum occultum, aut quando is est sine carnali copula, ibi. 35.
 Quae in hac re comprehendantur nomine loci sacri, ibi. 36.

Schisma. Lib. 17.

Schisma in quo consistat & differat tum ab haeresi tum ab inobedientia, 34. 111.
 Peccatum est g. auissimum, ibi. 113. & seq.

Signum. Lib. 17.

Quatuor praecipua genera signorum, quibus quis censeri potest aliquam religionem proficere, 19. 31.
 Quatuor casus in quibus nullum tale assumere licet, cum fuerit signum falsae religionis, ibi. 32.
 Quomodo talibus vti liceat extra eodem casus, 20. 25. & seq.
 Signum dilectionis exhibendum inimico: vide verbum Inimicus.

Simonia 1. vniuersae. Lib. 23.

Tractantes de simonia, 276. 108.
 De nomine simoniae, 276. 109.
 Definitio simoniae: & quae voluntas ad eam requiritur, 277. 110.
 Quae res spirituales, aut spiritibus annexae censentur materiae simoniae, ibi. 111.
 Non est simonia artes & scientias naturales docere pro pecunia, ibi. 112.
 Solutio eorum quae obijci possunt in contrarium, ibi. 113.
 Regulae aliquot notandae ad iudicandum, quando committatur simonia, 278. 117.
 De acceptis in sustentationem per eum qui spiritualia excoet, ibi. 118.
 Quas operas sua locare possit excoetens spiritualia, ibi. 119.
 Documenta notanda ad iudicandum quae ratione committatur simonia, 279. 120.
 Duo requisita ad venditionem & emptionem, qua committitur simonia, dando pure spirituale pro pure spirituali, ibi. 121.
 Aliquot modi quibus sine simonia dari potest temporale pro spirituali, ibi. 122.
 De consuetudine accipiendi temporale pro spirituali, 281. 134. & tribus sequentibus.
 Committitur simonia dato spirituali in compensationem obsequii pecunia aestimabilis, 282. 138.
 De ratione qua potest fieri simonia, Praelato obsequium exhiberi, ad obtinendum ab ipso beneficium Ecclesiasticum, ibi. 139.
 Quae ratio sit aut non sit simonia dare beneficium pro obsequio exhibito aut exhibendo in Ecclesia vtilitatem, ibi. 140.
 Quando sit simonia vel non sit dare spirituale ob munus à lingua, seu ob preces, 283. 142.

Non est simonia conferre alicui beneficium ratione consanguinitatis, ib. 143.
 Quale peccatum sit tali ratione conferre digno, ib. 144.
 Non est simonia ob metum conferre beneficium, nisi collatio referatur in commodum temporale, ibid. 145.
 Simoniacum est sponsonne deponere spiritale, contra temporale, ibid. 146.
 Simoniam committit mistuo dans pecuniam alteri ea lege, vt beneficium sibi conferat, ibid. 147.

Simonia 2. quoad illius diuisionem & materia grauiteratem. Lib. 23.

Diuisio simoniae, in mentalem, conuentionalem, & realem, 284. 153.
 Alia diuisio in prohibitam iure naturali, & prohibitam iure canonico, 285. 154.
 Tres modi quibus contingit simonia pure positua, ibid. 155.
 Responso ad fundamentum Durandi existimantis nullam dari simoniam posituam, ibid. 156.
 Notanda pro praxi de simonia confidentiali, ibid. 157.
 Talis datur, tum naturalis, eu iure naturali prohibita: tum positua, seu prohibita iure canonico, 286. 158.
 De bulla à Pio 5. aduersus talem luem edita, ib. 159.
 Duæ reliquæ diuisiones simoniae, ibi. 160.
 Simonia peccatum est de se mortale grauissimum, ibid. 161.
 Rationem habet, tum auaritiæ, tum iniustitiæ, tum peccati contra charitatem, ibid. 162.
 Itemque rationem sacrilegæ irreligiostatis, 287. 163.
 Quomodo simonia repugnet iuri, tum naturali, tum posituo: tam diuino, quam humano, ibid. 164.
 Quæ ignorantia excuset à peccato simoniae, ibid. 165.
 Quomodo paruitas materiae & eodem excuset, vel non excuset, ib. 166.
 De difficultate, an necessitas excuset à simonia, diuersæ sunt sententia, ibid. 167.
 In extrema necessitate circa spiritualia vexatos iniuste, quando possit vexationem redimere dato aliquo temporali, & quando non possit, ib. 168.
 Quomodo sine simonia, virgine extrema aut graui necessitate, dari possit temporale ad consequendum spirituale, 288. 169.

Simonia 3. quoad poenâ quæ ob eam incurritur. Lib. 23.

Prima poenâ quæ per simoniam incurritur est reatus mortis æternæ, ibid. 170.
 Explicatur difficultas, an poenâ canonice incurrantur propter simoniam conuentionalem, ibi. 172.
 De poenâ suspensionis, quod incuratur tantum per simoniam in Ordine, ibid. 172.
 De excommunicatione imposita ob simoniam commissam ingressu religionis, ibid. 173.
 De alia imposita ob commissam in Ordine, ibid. 174.
 De tertia ob commissam in Ecclesiastico beneficio, 290. 177.
 Collatio simonica beneficii, vel officii Ecclesiastici est nulla: inducitque inhabilitatem ad beneficium sic collatum, ibi. 176.
 Quomodo ignorantia non excuset in ea re, ibid. 177.
 Quomodo excuset contradicção promouendi, scientis simoniam in sua promotione committi, ibid. 178.
 Quid sit sciendum de eo quo ignorante promissa aut soluta est pecunia pro ipsius promotione, si eandem pecuniam restituat, de re postea certior factus, ib. 179.
 Poenâ inualiditatis actus, ob nullam aliam simoniam, quâ commissam in beneficio vel officio Ecclesiastico, incurritur, ib. 180.
 Sacramentorum administratio, professio in Religione, venditio calicium & aliarum similium rerum, non desinit valere ob simoniam in ea commissam, 291. 181.
 Quid sit dicendum de venditione officiorum Ecclesiasticorum, ibi. 182.
 Quatenus poenâ constituta in 2. extrauaganti communi de simonia attingant ad simoniam conuentionalem, ibid. 183.
 Quod non incurrantur ob simoniam in beneficio tantum posituam, ibid. 184.
 De liberatione simoniaci à poenis suspensionis, & excommunicationis, 292. 185.
 De liberatione à poenis inualiditatis & inhabilitatis, ib. 186.
 Tria necessaria ad rathabitionem quæ retrahitur, ib. 187.
 Poenâ canonice simoniacorum per Iudicem imponenda, 293. 188.

Simonia 4. prout committitur in re essentialiter spiritali. Lib. 23.

Quæ comprehendantur nomine rei essentialiter spiritalis, ibid. 189.
 Simonia est pro viariatu spiritalis potestatis, dare pecuniam, ibid. 190.
 Simonia committitur, data pecunia pro ingressu religionis, 191.
 Nec consuetudo, nec statutum in eo excusat, ibid. 192.
 Accipi tamen potest sustentationem, nisi monasterium sit satis opulens, ibid. 193.
 Explicatio dubii An pecunia accipi possit pro Religionis ingressu, cum expletus est numerus personarum, quæ monasterium alere possit ex suis redditibus, 294. 194.
 Explicatio alterius dubii, An simonia sit licite monasterio ad im-

petrandum ingressum in illud, ibid. 195.
 Responso negatiua ad dubium, an sit simonia, quod quis promittat in ingressu alicuius sodalitalis se quotannis certum quid soluturum, ibid. 196.

Simonia 5. prout committitur in re casualiter spiritali. Lib. 23.

Quando simonia committatur acceptione pecuniæ pro sacramentis aut sacramentalibus, ibid. 197.
 Simonia in ordine, quoad ordinantem, ibi. 198.
 Eadem quoad ordinatum, ibid. 199.
 Item quoad ministros ordinantis, ibid. 200.
 Quando simoniacum sit vel non sit id, quod post collationem Ordinis datur, 295. 201.
 Quando simoniacum sit dare Episcopo pecuniam, ne aliquem ordinet, ib. 202.
 Quando dare Ianitori, pro accessu ad ordinatorem, ibid. 203.
 Quando dare intercessori, ad impetrandam ordinationem, ibi. 204.

Simonia 6. prout committitur in effectibus spiritali. Lib. 23.

Quæ comprehendantur nomine rei spiritalis effectiue, ibi. 205.
 Quatenus simonia committatur in iis quæ sunt potestatis Ordinis, 296. 206.
 Quatenus officia minorum Ordinum vendere, simoniacum sit, ibi. 207.
 Quatenus sine simonia, possit pro sepultura accipi pecunia, ibi. 208.
 Varietas actuum qui procedunt ex Ecclesiastica iurisdictione, ibid. 209.
 Simoniacum est pecuniam dare pro actu communicandi Ecclesiasticam iurisdictionem, ibi. 210.
 Similiter pro actu exercendi eandem iurisdictionem, ibid. 211.
 Quod procedit etiam si talis actus versetur in temporali materia, 297. 213.
 Non item si respectu illius temporale accipiatur ex consuetudine laudabili: vt respectu visitationis quæ fit à Prælato, ibi. 214.
 Aut in poenâ: vt cum dispensatio datur in gradibus consanguinitatis, aut per modum compositionis: vt cum dispensatur in voto faciendi opus aliquod pium, ibid. 215.
 Aut in sustentationem, prout accipitur à Concionatore, ibid. 216.
 Potest quis locare suas opetas, ac stipendium accipere pro labore exercendi actus aliquorum officiorum Ecclesiasticorum, 298. 217.
 Quomodo accipendum sit, quod in Romana curia quadam officia Ecclesiastica vendantur, ib. 218.
 Quatenus liceat aut nō pecuniam dare pro interuentu apud Papam, aut alium Prælatum: pro iustitia vel gratia ab eis obtinenda, ibi. 219.
 Quatenus liceat post obtentam, dare temporale iis quorum interuentu obreta est, ibi. 220.

Simonia 7. prout committitur in re annexa spiritali antecedenter. Lib. 23.

Non committitur simonia vendendo sacra vasa & alia temporalia, quæ sunt consecrata aut benedicta: dummodo nihil accipiatur ratione consecrationis aut benedictionis, ib. 221.
 Ratio qua talis venditio fieri potest licite, 299. 222.
 Eam doctrinam etiam procedere, quoad ea quæ nequeunt perdere acceptam benedictionem, ibid. 223.
 Oleum cuius est usus in administratione sacramentorum, vendi nō potest sine simonia, ib. 224.
 Et si alique simonia res antecedenter spiritalis vendi possint non licet tamen de eis negotiari, ibid. 225.
 Quatenus licitum sit aut non sit, pro sepultura pretium accipere, ib. 226.

Simonia 8. prout committitur in re annexa spiritali concomitanter. Lib. 23.

Sententia dicentium non esse simoniam capere pretium pro labore qui ponitur in administratione spiritalium, 300. 227.
 Aliorum sententia simoniam esse, capere pro labore necessario ad talem administrationem, ib. 228.
 Qualiter is labor censetur spiritalis: itaut vendi nequeat sine simonia, ib. 229.
 Responso ad fundamenta prioris sententia, & quod pro labore non necessario ad spiritalium administrationem, possit pretium accipi, ib. 230.
 Explicatio dubii, An in pactum deduci possint debita ad sustentationem, pro sacramentorum administratione, ibid. 231.

Simonia 9. prout committitur in re annexa spiritali consequenter.

Quomodo beneficium sit spiritale consequenter, 304. 242.
 Beneficium multis modis acquiritur, in quibus potest simonia contingere, ib. 243.
 Documenta de simonia quæ committitur in electione ad beneficia, ibid. 244.
 De simonia quæ committitur in usu iuris patronatus, 309. 267.
 Quando sit aut non sit simonia beneficium conferre consanguineo, ibid. 268.
 Simonia est iure diuino prohibita, vendere pronentus annexos tu-

REGINALD
 PRAXIS
 PDRJ P
 E. V

Handwritten scribble or signature at the bottom of the page.

ri spiritali, quatenus tales, ibid. 269.
 Quomodo fieri possit autoritate Papae eorumdem proventuum
 venditorum seu alienatio, ibid. 270.
 De Annatis, quod non sit simonia eas exigere, ib. 271.
 De Quindennis, quod nec in eorum solutione simonia, ibid. 272.
 Nec item in taxationibus, & compositionibus quae sunt pro expe-
 ditione litterarum Apostolicarum ad obtinenda beneficia, 310. 273.

Societas 1. in genere. Lib. 25.

Quid sit societas, & quod ea debeat esse saltem duorum, 431. 369.
 Ad eam pertinet conventio contribuendi, perficique potest sine
 rei traditione, aut scriptura, ibid. 370.
 Pertinet item ut quisque sociorum aliquid aut aliqua contribuat,
 ibid. 371.
 Pertinet adhuc, ut eadem contributio fiat ad commune lucrum so-
 ciorum. Et quod interdum sic fiat, ut constituat non societatis,
 sed locationis contractum, ibid. 372.
 Usurarium non est, quod pecuniam contribuens ex ea lucretur, nul-
 la apposta sua industria, 432. 373.
 Socius dans causam damni in societate, quatenus teneatur ad illud
 resarcendum, ibid. 374.
 Quinque modi quibus contractus societatis finitur, ibid. 375.

Societas 2. quoad illius varietatem. Lib. 25.

Societas quaedam inuitur expressa, quaedam tacite, 433. 376.
 Quaedam in omnibus bonis, quaedam absque mentione omnium
 bonorum: & quaedam in vna tantum negotiatione, vel in vna tan-
 tum re, ibid. 377.
 Quaedam ad definitum, & quaedam ad indefinitum tempus: & quae-
 dam vno vnique tantum apponere, caeteris apponentibus, plura; &
 quaedam, in singulis, plura apponentibus, ibid. 378.
 Quaedam in mercatura, quaedam in aliis inuitur; & quaedam licita,
 quaedam illicita, ibid. 379.
 Conditiones requisitae ut censetur licita, ibid. 380.
 Quaedam est simplex ac nuda, & quaedam mixta aliis contractibus,
 praesertim assicurationis, 434. 381.
 * Quid operetur assicuratio, ibid. 382.
 Fraudes quae in assicuracione contingere possunt, ibid. 383.
 Quodnam censendum sit iustum premium assicuracionis: & an non
 tantum de mercibus & lucro ex eis quaerendo, sed etiam de vita
 hominis assicuracione fieri valeat, ibid. 384.

Societas 3. prout est circa negotiationem. Lib. 25.

Inter conditiones requisitas ad talem societatem licitam, duae ob-
 seruandae sunt inducentes obligationem ad restitutionem, ib. 385.
 Qualitatis proportionis seruanda inter socios, ut societas censetur
 licita, 435. 386.
 Ea libertudinem habet, sed intra certos limites, de quibus iudicare
 prudentis est, ibid. 387.
 Qua ratione pecunia exposita negotiationi, debeat proportione re-
 spondere operae vel industriae, quam alter in societatem apponit,
 ibid. 388.
 Ratio determinandi de tali proportione, ibid. 389.
 Difficultas, an capitale saluum, diuidendum sit cum lucro in fine
 societatis, explicatur distinctio, 436. 390.
 Reicienda est sententia dicentium cum societas soluitur, sicut ca-
 pitale saluum recipi qui illud appositum, sic valorem operae vel in-
 dustriae eum qui illam appositum, debere recipere, ibid. 391.
 Duae sententiae de difficultate, an si capitale perdat, damnum sit co-
 mune sociis, an proprium eius qui illud appositum, ibid. 392.
 Quando tale damnum ad eum qui appositum operam aut industriae
 spectet: siue ex toto, siue ex parte, ibid. 393.
 Quae damna apponentis operam vel industriae sint, & quae non
 sint communia aliis sociis, ibid. 394.
 De expensis gratia societatis factis ab apponente operam vel indu-
 striam, quid sit reuendum, 437. 395.
 Tres opiniones de difficultate an licita esse possit societas in qua
 capitale saluum sit ei a quo apponitur, illiusque periculum subeat
 is qui operam vel industriae apponit, ibid. 396.
 * Probatio sententiae dicentium licitam esse, si virtute saltem conti-
 neat contractum assicuracionis, tum eiusdem capitalia, tum etiam
 lucrum expectati, 438. 398.
 Quando in ea re contingat illicita palliatio mutui usurarii, ib. 399.
 Documenta vtilia ad iudicandum an talis palliatio contingat in so-
 cietate circa negotiationem habentem coniunctos contractus as-
 securacionis, 439. 400.

Societas 4. prout est circa animalia. Lib. 25.

Varii modi quibus societas circa animalia celebratur, 439. 401.
 Conditiones requisitae ut societas circa animalia censetur licita,
 ibid. 402. & 403.
 De societate in qua conseruatur capitale, restaurando factum an a-
 nimalium quae moriuntur, substitutione aliorum quae nascuntur,
 440. 404.
 De societate in qua dantur animalia aestimata pretio, ad quod sol-
 uendum obligetur recipiens, etiam si illa mereant sine vlla ipsius
 culpa, ibid. 405.
 De quada societate quae iniri potest cum monasterio vel Ecclesia,
 ib. 406.
 De societate in qua dantur animalia ad certum tempus, plus tunc

valitura, quam cum dantur, ibid. 407.
 De societate in qua primum omnium ex fructibus capitale compen-
 satur apponenti illud, ibi. 408.
 De societate in qua periculum capitalis, pro medietate stat appo-
 nendi operam vel industriae, ibid. 409.
Sodomiam. Lib. 22.

Quid ad Sodomiam proprie dictam requiratur, & de generaliter
 dicta, 247. 49.
 Illius grauitas, & poenae, 248. 50.

Sollicitudo.

Ex quibus sit iudicandum de malitia sollicitudinis inordinatae seu
 inquietudinis, lib. 23. 258. 29.
 Sollicitudo temporalium quaedam bona & quaedam mala: & in quo
 ab ea differat thesaurizatio, ac quando haec ipsa sit vel non sit lici-
 ta, lib. 17. 30. 85.

Sortes.

De sortibus documenta notanda ad cognoscendum quatenus sint
 illicitae, lib. 17. 30. 174.

Spes. Lib. 17.

Definitio spei; & huic propria indicata in illa, 28. 75.
 Eiusdem comparatio cum fide & charitate, ib. 76.
 De spe datur praecipuum diuinum affirmatiuum includens in se
 negatiuum: & pro quo tempore ipsum obliget, ibid. 77. & 78.

Spiritale & spiritali annexum. Lib. 23.

Spiritale dicitur tum per essentiam, tum per causam, tum per effe-
 ctum, 277. 114.
 Annexum spiritali dicitur tum antecedenter, tum concomitanter,
 tum sequenter, ibid. 115.
 Varietas eorum quae spiritalibus annexa sunt, 278. 116.

*Sponsalia 1. quoad eorum validitatem & obliga-
 tionem. Lib. 31.*

Quid sint sponsalia: & quot modis contrahi possint, 782. 243.
 Ad sponsaliorum validitatem requiritur tam re promissio, quam
 promissio externo signo declarata, ibid. 244.
 Solutio obiectionis in contrarium, ibid. 245.
 Sponsalia ad validitatem requirunt acceptationem promissionis, &
 talem deliberationem qualis requiritur ad peccatum mortale,
 783. 246.
 Ad eandem validitatem requiritur, ut qui sponsalia contrahunt sint
 habiles ad matrimonium in eundem, ibid. 247.
 Exceptio de inhabilitate ob impedimentum aetatis, ibi. 248.
 Alia exceptio de inhabilitate ob impedimentum absentiae Parochi,
 aut testium: quod quae matrimonium iuxta decretum Concilii Trid.
 inualidum, ne quidem tanquam sponsalia valeat, ibid. 249.
 Sponsalia obligationem inducunt, eamque sub mortali; nisi ore te-
 nus tantum facta sint, 784. 250.
 Obligatoria sunt contracta cum intentione obligandi et etiam si fue-
 rit intentio non implendi, ibid. 251.
 Sufficere potest ad obligationem, ut intentio illa sit tacita: quae qua-
 d non supplet defectum expresse, cessat talis obligatio, 784. 252.
 Probabile est non valere sponsalia contracta animo promittendi
 quidem, non tamen se obligandi, ibid. 253.
 Quatenus obligetur qui dubitat sponsalia contraxerit, ib. 254.
 Obligatio illius qui sicte contractis sponsalibus Virginem dehora-
 uit, ibid. 255.
 Quod ex facta promissione non obligetur dehoratam ducere: nisi ea
 inferioris, aut etiam paris sit conditionis, 785. 256.

Sponsalia 2. quoad eorum dissolutionem. Lib. 21.

Peccatum est mortale sponsalia dissolvere sine iusta causa: qua-
 rum prima est remissio patrum consentientium in dissolucio-
 nem, ibid. 257.
 De ingressu Religionis, quatenus sit causa iusta dissolucendi spon-
 salia, ibid. 258.
 De voto simplici castitatis, quatenus item sit causa iusta, 786. 259.
 Dissolutio sponsaliorum per suspensionem sacri Ordinis, aut per
 matrimonium, postea in eundem, ibid. 260.
 Dissolutio ratione aetatis, aut lapsus termini praefixi, aut absentiae
 sponsi, ibid. 261.
 De fornicatione quatenus sit iusta causa dissolutionis sponsalio-
 rum, 787. 262.
 De superueniente impedimento matrimonii, aut corporis fedita-
 te, ibid. 264.
 De cognita post sponsalia notabili sponsi fornicatione, ac de scandalo, &
 de Papae dispensatione, ibid. 265.
 Ob inconueniens aliquod notabile superueniens dissolui possunt
 sponsalia: & quod causae sufficientes ad dissolucendum matrimo-
 nium sint & dissolucenda sponsalia, ibid. 265.
 Quatenus dolus reddat sponsalia inualida, 788. 266.
 Quid sit de eo, qui quando contraxit sponsalia ignorauit iustam
 causam ea dissolucendi: & post cognitam, carnalem copulam
 habuit: Quodque non amittatur ius exigendi promissam quan-
 do causa est occulta, ibid. 267.
 Quando a sponsaliorum dissolutionem non requiratur, & quan-

do requiratur iudicis auctoritas: & qua ratione fieri debeat talis
dissolutio, ibid. 268.
Eadem quae ad dissolutionem sponsaliorum sufficiunt in foro ex-
terno, sufficiunt & in interno, ibid. 269.

Suprum. Lib. 2.

Quid suprum superatque fornicationi, per quod constituitur di-
stincta species luxuria, 241. 22.
Obligatio quam suprum habet coniunctam, ibid. 23.

Substitutio. Lib. 25.

Quid & quintuplex sit substitutio, ac de vulgari, pupillari, & ex-
emplari, 482. 628.
De fidei commissaria, ibid. 629.
De reciproca, & compendiosa, ibid. 630.

Superbia. Lib. 17.

Superbia definitio: & de castitudine quae constituitur illius obie-
ctum, 53. 203.
Quomodo superbia sit cum Dei & proximi contemptu, ibid. 204.
Tria illius genera, ibid. 205.
Est mortaliter mala, nisi excuset ignorantia, ut materia leuitas: quae
qualiter in praedictis generibus ipsius contingat, ibid. 206. &
207.
Quatuor species superbiae, 54. 208.
Duodecim filiae eiusdem, ibid. 209.

Superstitio. Lib. 17.

Superstitio vitium est Religionis contrarium per excessum, 39. 142.
Quae sit, & quae sint species illius primariae, ib. 143.

*Suspensio 1. quoad illius naturam & varietatem.
Lib. 32. tract. 2.*

Modi varii quibus suspensio accipitur in iure, 338. 1.
Quomodo conueniant & differant excommunicatio, suspensio
& interdictum, ibi. 2.
Definitio suspensionis prout est huius loci propria: & quae colligan-
tur ex eo, quod sit censura ecclesiastica, ibi. 3.
Explicatio eius quod dicitur esse ecclesiasticae personae, 4.
Imponitur tantum ob culpam propriam, ibi. 5.
Magna ex parte suspensio, eadem ratione diuiditur qua excommu-
nicatio, 839. 6.
Diuisio in maiorem & minorem non habet in ea locum, sicut habet
in excommunicatione, ibid. 7.
Litas alias habet, quae cadunt in excommunicationem, ibi. 8.
Foculentum de suspensione ab officio, ibi. 9.
Difficultas de eadem, An si fiat simpliciter ab officio, censenda sit & a
beneficio esse, ibid. 10.
Quid videatur de ea tenendum, ibid. 11.
Simpliciter suspensus ab officio, a quocumque officio clericali in-
telligitur suspensus, ibid. 12.
Suspensus tantum ab actibus ordinis, vel tantum ab actibus iurisdic-
tionis, 840. 13.
Suspensus a diuinis, & suspensus ab ingressu Ecclesiae, ibi. 14.
Suspensus ab Ordine inferiori, suspendi a superiori, non contra,
quomodo debeat intelligi, ibi. 15.
Suspensus (etiam simpliciter) ab usu Ordinum non impeditur sacra-
menta suscipere, nec fallere in choro, nec concionari, ibid. 16.
Suspensus a Pontificalibus, ibid. 17.
Suspensus a beneficio, ibid. 18.
Quatenus is possit aliquid sibi ex fructibus beneficii accipere, 841. 19.
Suspensus a beneficio in eo loco, non censetur suspensus ab aliis
beneficiis quae habuerit extra territorium suspendentis: quod ta-
men patitur aliquam exceptionem, ibid. 20.
De suspensione facta per dissolutionem, & facta simpliciter: nec of-
ficio, nec beneficio expulso, ibid. 21.

*Suspensio 2. quoad illius causas & effectus. Lib. 32.
tract. 2.*

Suspensio nis causa efficiens eadem est, quae excommunicationis,
ibid. 22.
Prohibito facta penitentiae Confessorio non habet rationem sus-
pensionis, nec facta ab Absoluta, Clericis sibi subiectis, 842. 23.
Sine Capituli iudicio, Episcopus Sacerdotem suspendere prohibe-
tur. Et quando valeat suspensio lata a suspensio, ibid. 24.
Sola persona ecclesiastica suspendi potest, ibid. 25.
Feri potest in communitatem suspensio, ibid. 26.
Ob aliquam culpam ferri debet, eamque propriam, ibid. 27.
Quaecumque mortalis sufficere potest, & nonnunquam venialis,
ibid. 28.
De forma qua ferenda est suspensio, ibid. 29.
De fine ob quam ferri debet, ibid. 30.
Violatio suspensionis peccatum est suo genere mortale, 843. 31.
Eadem facit dignum cum depositione non modo a beneficio, sed et-
iam ab officio: tum excommunicatione, ibid. 32.
De irregularitate quam inducit, regula cum sua limitatione, ibi. 33.
Aliquot dubia ad eandem irregularitatem spectantia, ibid. 34.
De dubio An suspensus nisi poeniteat, aut nisi satisfaciat, incurrat
irregularitatem a violatione talis suspensionis, ibid. 35.
Suspensus ab inferiori Ordine, suscipiens superiorem, non incurrit

irregularitatem, 844. 36.
Episcopus suspensus a Pontificalibus, quatenus incurrat irregulari-
tatem vtendo illis, ibid. 37.
Suspensionem violentis excusatio ab irregularitate, ibi. 38.

*Suspensio 3. quoad illius interruptionem & cessationem.
Lib. 32. tract. 2.*

Suspensio inualida redditur per praecedentem appellationem, ibi.
39.
Quando interruptur per appellationem sequentem, ibi. 40.
Quorum auctoritas interrupti possit suspensio, 845. 41.
Suspensio sub conditione, cessat hac cessante, ibid. 42.
Simpliciter lata requirit absolutionem: quae a quo dari possit, ibid.
43.
Potest ab Episcopo, quando a iure lata fuerit ob contumaciam, nec
reuerata: non item quando lata fuerit in poenam delicti commisit-
si, nisi illud sit adulterium aut aliud minus eodem, ibid. 44.
Ratio talis differentiae, ibid. 45.
Parochus non potest in tali suspensione dispensare, nisi ex delega-
tione, ibid. 46.
Forma absoluedi a suspensione, ibid. 47.
Cautio iuratoria adiungenda absolutioni a suspensione, ibi. 48.
Non vt absolutio ab excommunicatione, sic absolutio a suspensione
danda est inuito, ibid. 49.

*Suspensio 4. quoad casus in quibus a iure specialiter imponitur. Lib. 32.
tract. 2.*

Autores a quibus tales casus referuntur ac tractantur, 847. 57.
Suspensiones a iure impositae Episcopis & Superioribus Praelatis
ratione promotionis ad praelaturam, ibi. 58.
Deinde ratione collationis ordinum, ibid. 59.
Exercens pontificalia in aliena Diocesi, 848. 60.
Ordinans indignum aut inuitum, ibi. 61.
Suspensiones quae ab iisdem Praelatis incuruntur, ratione collatio-
nis aut receptionis simoniae beneficii vel confirmationis electi
ad illud, ibid. 62.
Quae ob malam vsurpationem aut alienationem bonorum tempo-
ralium Ecclesiae, ibid. 63.
Quae ob defectum commissum ratione Concilii prouincialis aut vi-
sitationis, 64.
Quae ob alia delicta, 849. 65.
Suspensio capituli, Conuentus aut Collegii, ob vsurpationem ho-
norum a defuncto Praelato relictorum, ibid. 66.
Suspensiones impositae Iudicibus Ecclesiasticis, ob abusum sui offi-
cii, ibid. 67.
Impositae Religiosis, ibi. 68.
Impositae ratione Ordinis ex parte ordinantis, 850. 69.
Impositae ratione Ordinis ex parte temporis: nempe quia extra tem-
pora statuta, ante legitimam aetatem, aut non seruatis temporum
interstitiis, ibid. 70.
Impositae ratione Ordinis ex parte ordinationis, 851. 71.
Suspensio ab ordinatione absque beneficio, aut patrimonio suffi-
cienti ad sustentationem, ibi. 72.
Suspensiones quae a Clericis incuruntur ob abusum suorum officio-
rum, 852. 73.
Suspensiones impositae ob quaedam alia Clericorum peccata: & quid
sit sentiendum de euntibus duellum, ibid. 74.
Suspensio Clericis imposita a iure ob concubinatum, aut fornicati-
onem notoriam, ibid. 75.
Responsio ad dubia, an Sodomita, & an simoniacus sic suspendan-
tur, vt exercentes actum Ordinis, sicut irregulares, 853. 76.

Sufurratio. Lib. 24.

Quid sit sufurratio, & illius differentia a detractioe & contume-
lia, 350. 171.
Quando sit peccatum tantummodo veniale, ibid. 172.

T.

Tentatio Dei. Lib. 17.

Tentatio Dei opponitur diuersis virtutibus, 58. 225.
Quaedam est expressa, & quaedam tacita, ibi. 226.
Quando sit peccatum mortale, ibi. 227.
Duo casus in quibus non est peccatum, ibid. 228.
De prudentia secunda in petendo miraculum a Deo, ibi. 229.

Testamentum. Lib. 25.

Definitio testamenti, 480. 611.
Illius diuisio in testamentum in scriptis, & in testamentum nuncu-
patorium: ac solemnitates quae diuersa in illis requiruntur, ibi. 622.
Quomodo intelligendum sit reprobatum in iure canonico, quod
de septenario testium numero ius civile praescribit, 481. 623.
Qui testari possunt, ibi. 624.
Qui possint institui haeredes, aut legatarii: quique non possint. Et
de spurio documenta quaedam, ibi. 625.
Quid possit is qui institutus est haeres, ibid. 626.
Quibus incommodis idem sit obnoxius, 482. 627.

Testimonium & testis. Lib. 24.

Falsum testimonium peccatum est mortale suo genere, 323.

REGINAL
PRAXIS
EDRJP
E.V

In eo excusatio non habet locum ex materia leuitate cum fuerit iurando confirmatum, *ib. 44.*
 Quid tenendum sit de eo qui bona fide per ac se dicere, ac iurare verum, *ibid. 45.*
 Testis cum non interrogatur secundum iuris ordinem, perinde celare potest veritatem ac reus: et si nonnulla cernatur differentia, *ibid. 46.*
 Etiam si crimina sint notoria (nisi uerget in reip. perniciem, aut notabile damnum tertii) author omnino occultus celari potest, *324. 47.*
 Non tenetur quis testificari cum graui suo damno. Et quando reus de vno crimine conuictus, teneatur de alio interrogatus, respondere, *ibid. 48.*
 Non omnes idonei sunt ad testimonium ferendum: & qui reiciantur ob malos mores, *347. 153.*
 Qui ob naturam, & qui ob formam, *ibid. 154.*
 Qui ob affectum voluntatis inordinatum, *ib. 155.*
 Qui ob suum statum: & de casu in quo ad testificandum admittitur, qui est iure inhabilis, *ib. 156.*
 Quando quis vocatus in testem coram Iudice teneatur, vel non teneatur testificari non habens contestes, *ibid. 157.*
 Duo casus in quibus si quis solus nouit aliquod crimen, tenetur, illud Iudici reuelare, *348. 158.*
 Quando quis possit teneaturque reuelare illud quod promisit, & iurauit se seruaturum secretum, *ib. 159.*
 Quando non possit, *349. 160.*
 Obligatio est ex charitate, offerendi se in iudicio ad ferendum testimonium, cum id fieri potest sine proprio incommodo graui, *ib. 161.*
 Quædam circa id ipsum aduertenda, *ibid. 162.*
 Quando celsæ veritatem quam reuelare tenetur, incurat obligationem ad restitutionem, *ib. 163.*
 Quando non incurat, *ib. 164.*
 Facto edicto sub excommunicatione ut aliqua scriptura proferri debeat, quando is quillam habet teneatur, & quando non teneatur proferre, *ibid. 165.*
 Differentia inter testimonium debitum solum ex charitate, & debitum ex iustitia, *ib. 166.*
 Explicatio dubii: an qui testimonio suo falso exposuit aliquem condemnationi ad mortem, teneatur seipsum retractare cum vitæ propria periculo, *ib. 167.*
 Duo casus in quibus tenetur, quando tulit cum aliis falsum testimonium, *350. 168.*
 Tres in quibus tunc non tenetur, *ibid. 169.*

Timor. Lib. 17.

Definitio timoris Dei, *56. 217.*
 Timor malus quod, & quod duplex sit, *57. 222.*
 Peccatum est mortale in tribus casibus, *ib. 223.*
 Ex eo transgrediens præceptum quod seruare tenetur, duplex peccatum committit, *ib. 224.*

Transactio. Lib. 23.

Tria requisita ad transactionem: & quod ea sit simoniaca, quando per illam temporale pro spiritali remittitur, ac retinetur, *283. 148.*
 Quod non sit simonia, quando spiritalis pro spiritali remittitur aut retinetur, *284. 149.*
 Nisi vnum sit mere spiritalis, & alterum annexum sit spiritali: aut vnum sit annexum spiritali antecederet, & alterum consequenter, *ib. 150.*
 Quando in transactione committatur simonia per pecuniam componendo excessum, quo vnum ex eis super quibus transigitur, superat alterum, *ibid. 151.*
 Alia generaliora de transactione habentur, *Lib. 25. 364. 66.*

Triennalis possessio beneficii ecclesiastici. Lib. 30. tract. 3.

Acquisitio beneficii per triennem possessionem pacificam, *706. 358.*
 Regula cancellariæ in qua illa fundatur, locum habet non modo in externo, sed etiam in conscientie foro, *ibid. 259.*
 Conditions necessariae ut eiusdem regulæ decretum procedat: atque aduertenda circa primam, quæ est habere titulum saltem coloratum, *ibid. 260.*
 Non iuuantur eo decreto, qui ne quidem coloratum habent titulum, *ibi. 261.*
 Circa 2. conditionem notanda de intruso: & alia de violento, *707. 262.*
 Circa 3. conditionem, notanda de triennio ad eam spectante, *ib. 263.*
 Notanda circa 4. quæ est possessionis bonæ fidei, *ibid. 264.*

Tutor & Curator.

Tutorum & curatorum obligatio erga pupillos, *Lib. 20. 198. 66.*

V.

Vacatio beneficiorum ecclesiasticorum.

Vide verbum Beneficium quarto, § 2.

Vana gloria.

Quid sit vana gloria, & quando sit peccatum mortale, *Lib. 17. 55. 212.*

Vana obseruatio. Lib. 17.

Vana obseruatio vnde nomen habeat: quid & quod duplex sit, ac quale peccatum, sit § 185. & duobus sequentibus.
 Cur vitanda: & quomodo ad eam pertineat collectio herbarum, & lignorum certo die, & hora, *ibid. 189.*
 Quando strenua ad eam pertineant, *ibid. 190.*

Vestis.

Vestes quibus Missam celebrans, indutus esse debet, *Lib. 29. 584. 159. & trib. sequentibus. Vide verbum Missa. verus finem.*

Vicarius. Lib. 30. tract. 1.

Vicarius perpetuus, *609. 52.*
 Vicarius temporalis, *ibid. 53.*

Vita propria conseruatio. Lib. 21.

Homicidia occultis non tenetur se detegere ad liberandum eum qui tamquam reus loco ipsius afficiendus est extremo supplicio, *213. 45.*
 Secus est si suo testimonio falso, ipsum exposuit tali periculo, *ib. 46.*
 Varii casus in quibus licet vitam suam periculo exponere, *ibid. 47.*
 Quando moraliter peccet quis breuiando vitam per abstinencem a cibis, *214. 48.*
 Quando a tali peccato possit esse excusatio, *ibid. 49.*
 Explicatio dubii de eo qui fecit votum abstinendi a carnibus, an possit illis vesci cum id illi necessarium est, ad vitæ conseruationem, *ib. 50.*
 De obligatione obediendi medico præcipienti sumptionem certis pharmaci pro vitæ conseruatione, *ibid. 52.*
 Cum necessarium est ad vitæ conseruationem licet vesci cibus veteris, nisi quod sit specialis ratio de carnibus humanis, *ib. 51.*
 Non licet mutilare seipsum, exceptis duobus casibus, *215. 53.*
 Quibus addi potest tertius ad vitandam mortem, quam tyrannus alicui minatur, nisi membrum sibi abscindat, *ib. d. 54.*
 Obligatio ad conseruationem sui, cessat in quatuor casibus, *ibid. 55.*

Vnio beneficiorum ecclesiasticorum.

Vide verbum beneficium 4. in principio.

Votum aliquod iuridicorum declaratio. Lib. 25.

Quid sint potestas & facultas, & in quo differant, *351. 1.*
 Quomodo summaturus in doctrina de contradictionibus, *ibid. 2.*
 Quid sint vti, abuti & ius abutendi, *ibid. 3.*
 Definitio domini cum illius declaratione, *ibid. 4.*
 Quid significet nomen tituli quodque titulus alius sit verus, & alius præsumptus: & quatenus dicatur causa domini, *ib. 5.*
 Quid sint ius in re & ius ad rem; ac in quibus acquiratur ius in re absque huius traditione, *353. 6.*
 Duo modi quibus vox proprietatis sumitur in hac doctrina, *ibid. 7.*
 Quid & quod duplex sit verum seruitus, *ib. d. 8.*
 Quid sint vti fructus, seu fructus, & quid vti; ac quomodo inter se differant, *ibid. 9.*
 Quid sit simplex vti fructus: quodque possit tum iuste tum iniuste fieri, tamquam pendens ab vti fructus voluntate, *ibid. 10.*

Votum 1. quoad illius naturam & veritatem. Lib. 18.

Definitio voti, & promissio spectans ad illius naturam, *112. 204.*
 Qualcm oporteat esse talem promissionem, *ibid. 208. & duobus sequentibus.*
 Propositum absolutum faciendi aliquid in honorem Dei, non sufficit ad votum nisi finetur promissione, *113. 208. & 209.*
 Quatenus tale propositum mutari possit sine peccato, *ib. 210.*
 Non est necessarium ut promissio pertineat ad votum naturam, sit cum traditione, *ib. 211.*
 Votum sit Deo. Et quomodo veniens sanctis, voueat Deo, *ibid. 212. & 114. 213.*
 Quomodo accipiendum sit votum fieri de bono, *ibid. 214.*
 Votum aliud deliberatum, aliud indeliberatum, *ibid. 215.*
 Factum metu quando sit, aut non sit validum, *ibid. 216. 217. & 218.*
 Votum illicitum tanquam stultum, *115. 219. & 220.*
 Modi quibus contingit votum esse inualidum, *ibid. 221.*
 Casus in quibus malitia finis non obstat validitati voti, *116. 222.*
 Votum aliud absolutum, aliud conditionatum, *ibid. 223.*
 Aliud mortale, aliud penale, *ibid. 224.*
 Aliud solemne, aliud simplex, *ibid. 225.*
 Aliud publicum, aliud priuatum. Et aliud reale, aliud personale, aliud mixtum, *117. 226.*
 Differentia triplex inter persona: & reale: ac notanda de mixto, *ib. 227. & 228.*
 Aliud demum affirmatiuum, aliud negatiuum, *ibid. 229.*

Votum 2. quoad illius obligationem & materiam. Lib. 18.

Obligatio voti est sub mortali; & cuius generis malitia sit, *118. 230. & 231.*
 Quatenus differre voti adimpletionem sit, aut non sit peccatum, *ib. 232. & 233.*
 Differentia inter votum factum de bono supererogationis, & factum de bono præcepti, *ib. 234.*
 Notanda ad iudicandum quando peccetur circa votum affirmatiuum, aut negatiuum, *ibid. 235.*
 Alia ad iudicandum quando peccetur contra votum, cui præfixus

cum suis subditis, restricta aliquod casuum reservationes: & quorum, ib. 330.
 In omnibus votis non reservatis, dispensare potest Episcopus, ibid. 331.
 Nonnulla quæ Episcopus potest circa vota Papæ reservata: & quomodo possit dispensare in voto virginitatis, 140. 332.
 Non potest Archiepiscopus dispensare cum subditis suorum suffraganeorum: & quod votum de nunquam petenda dispensatione non faciat ipsum in dispensabile, ib. 333.
 Episcopus dispensare potest in voto non nubendi, & in voto continentie non perpetue, ib. 334.
 Qui potest Episcopus circa votum religionis, ib. 335.
 Quid circa votum perpetue continentie, ibid. 336.
 Si votum Papæ reservatum, sit penale, licet tutius si pro dispensatione in illo ad Papam recurrere, tuta nihilominus conscientia potest esse, cum quo Episcopus in eo dispensat, ib. 337.
 Quando possit Episcopus in voto facto sub disincto de materia reservata, & de non reservata, 141. 338.
 Quæ facultates Episcopo inferiores, dispensare possint in votis reservatis, ibid. 339.
 Qui ex regulis ibidem possint: & quod non possit Abbatissa, aliaque Prælati Monialium, ib. 340.
 Quod præter potestatem legitimam ad validitatem dispensationis in voto etiam si detur à Papa, requiratur causa iusta, ib. 341.
 Causæ iustæ ratione materiæ, 142. 342.
 Iustæ ratione vovens, ibid. 343.
 Dari potest in voto dispensatio non solum ob commune: sed etiam ob privatum bonum maius, ibid. 344.
 Obseruanda à Superiore dispensante in voto, ib. 345.

Votum 6. quoad eius commutationem. Lib. 18.

Quid sit votum commutate, & quid commutatio voti à redemptione differat, 143. 346.
 Ad voti commutationem necessaria est Ecclesiæ autoritas, nisi fiat in euidenter melius, ibid. 347.
 Quid requiratur quando commutatio fit in bonum, quod non est euidenter melius aut est euidenter æquale, ib. 2. 48.
 Præter Prælati autoritatem requiritur iusta causa, ibid. 349.
 Qua ratione ad voti commutationem, æstimandum sit melius esse aut æquale bonum illud in quo fit voti commutatio, 144. 350.
 Commutans votum debet ad id habere potestatem vel ordinariam vel delegatam: qua vtraque carens Confessarius, nihil facit si commutare tentet, ibid. 351.
 Probabile est cum per Bullas Iubilæorum Confessariis committitur facultas commutandi vota, intelligendam esse de commutatione in æquale, ib. 352.
 Notanda pro vsu facultatis concessæ alicui ad eligendum aliquem, à quo votum ei relaxetur, ibid. 353.
 Delegatus in hac re debet seruire formam sibi præscriptam: & quid circa reservata possit aut non possit, ib. 354.
 De promissione facta Deo dandi aliquid certo loco, aut certæ personæ, 145. 355.
 Consideranda in commutatione votorum, ibid. 356.
 Commutationem voti fieri debere saltem in æquale, ib. 357.
 Explicatio dubii, an semper sufficiat commutationem voti fieri in æquale, ibid. 358.
 Ad commutationem voti in minus bonum, requiritur cum iusta causa, coniunctio potestatis dispensandi cum potestate commutandi, ib. 359.
 Non valent dispensatio & voti commutatio, nisi proveniant à voluntate libera, tanquam actus humani, ib. 360.
 De forma dispensandi & commutandi vota, 146. 361.
 Quando facta commutatione voti, in quam vouens consentit, is possit id in quod illa facta est, omittere & suum votum seruire, ibid. 362.

Vsura 1. quoad malitiam. Lib. 23.

Vsuræ proprietas, 262. 44.
 Error est contra fidem, affirmare eam non esse peccatum, ib. 45.
 Scripturæ sacre loca, ex quibus is error refellitur, 263. 46.
 Explicatio eorum quæ in contrarium obici possunt, ib. 47.
 Non modo canonico, sed etiam civili iure prohiberi vsuram, ib. 48.
 Prohiberi quoque iure naturæ, ib. 49.
 Vsuram non excusant vsus pecuniæ mutuatæ, nec fructus aut commoditas proveniens ex ea, ib. 50.
 Quæ privatio opportunitatis vtendi pecunia, possit excusare ab vsura, & quæ non possit, 264. 51.
 Expectatio temporis non excusat ab vsura, nec item privatio oblationis in possessione propriæ pecuniæ, nec affectus benivolentia exhibitus mutuatario, ib. 52.
 Nec item periculum, nisi sit peculiare: nec numeratio pecuniæ, nisi adiunctum habeat aliquod onus, ibid. 53.
 Nec liberatio à fideiussione: aut quod utilius sit mutuatariis accipere sub vsura, quam non accipere, ib. 54.
 Vsuram nulla humana potestas licitam reddere potest, ibid. 55.
 Nullam dari vsuram licitam, 265. 56.
 Quomodo accipiendum sit, quod Iudæi permissi sunt dare alieno ad vsuram, ib. 57.
 Vsuram peccatum esse grauissimum, ostendunt quæ in illius vituperationem dicuntur à Patribus, ib. 58.
 Erronea opinio Caroli Molinæ de vsura, ib. 59.
 Inæpta responsio eiusdem Molinæ ad loca Scripturæ, quibus idem error refutatur, ibid. 60.
 Rationes aduersus eundem errorem, 266. 61.
 Et quatenus ob interesse, malitia vsuræ cesset, ibid. 61.

Vsura 2. quoad pœnas quibus punitur. Lib. 23.

Pœnæ canonice vsuræ iniis impostæ, incurruntur tantum ob vsuram manifestam, 272. 92.
 Cuius Iudicis sit, crimen vsuræ punire, ibid. 93.
 Quis censendus sit vsurarius manifestus, pœnis canonicis obnoxius, ibid. 94.
 Quæ sint tales pœnæ, 273. 95.
 De eo quod vsurarius manifestus non sit sepeliendus in loco sacro, nec absolendus à peccatis, donec satisfaciatur quantum potest, ibid. 96.
 De eo, quod irritum sit vsurarii manifesti testamentum, ib. 97.
 De excommunicatione constituta nonnullis, qui fauorem exhibent vsurariis, in exercendis vsuris, 274. 98.
 Duæ vitimæ pœnæ spectantes ad solum externum, ibid. 99.

Vsura 3. in ordine ad illos qui sub ea mutuum petunt. Lib. 23.

Diuersi sunt inducere alterum in peccatum, & vti peccato alterius, ibid. 100.
 Accipere mutuum sub vsura, non est de se peccatum: est autem inducere alterum ad taliter dandum, ib. 101.
 Non tantum quando necessitas: sed etiam quando commoditas rationabiliter exposcit, peti potest absolute mutuum ab eo, qui existimatur non daturus nisi sub vsura, ib. 102.
 Sine necessitate, aut alia rationabili causa, prædicta petitionem facere, peccatum est, 375. 103.
 Nolenti in extrema necessitate subuenire, suaderi potest, vt subueniat saltem mutuum dando sub vsuris, ib. 104.
 Duo modi quibus id intelligi potest: & secundum quem censeri debeat verum, ib. 105.
 Modus secundum quem negari debet esse verum, ibid. 106.
 Vt petere, sic & soluere vsuras peccatum est, si rationabilis causa non excuset, ibid. 107.

REGINAL
DI
PRAXIS
FORJ^o ¹⁵
E: V
52